

**UCHWAŁA NR 216/XXXVIII/2017
RADY MIEJSKIEJ W BLACHOWNI**

z dnia 26 kwietnia 2017 r.

w sprawie przyjęcia Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Blachownia na lata 2016-2023

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt. 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r. poz. 446, z póź. zm.),

**Rada Miejska w Blachowni
uchwala, co następuje:**

- § 1. Przyjmuje się Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Blachownia na lata 2016 - 2023, który stanowi załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.
- § 2. Traci moc uchwała Nr 164/XXVI/2016 Rady Miejskiej w Blachowni dnia 26 września 2016 roku.
- § 3. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Blachowni.
- § 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Miejskiej
w Blachowni

Edyta Mandryk

Załącznik do Uchwały Nr 216/XXXVIII/2017
Rady Miejskiej w Blachowni
z dnia 26 kwietnia 2017 r.

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Blachownia na lata 2016-2023

Blachownia, kwiecień 2017

Spis treści

	WSTĘP	3
I.	Metodologia budowy i organizacja procesu tworzenia LPR	4
II.	Opis powiązań programu z dokumentami strategicznymi i planistycznymi Gminy Blachownia	6
III.	Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych oraz skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych	15
	1. Analiza zjawisk kryzysowych – sfera społeczna	15
	1.1 Demografia	15
	1.2 Rynek Pracy	17
	1.3 Bezpieczeństwo i poziom przestępczości	19
	1.4 Edukacja i szkolnictwo	21
	1.5 Pomoc społeczna	22
	1.6 Niepełnosprawność	26
	1.7 Aktywność obywatelska	27
	2. Analiza zjawisk kryzysowych – sfera gospodarcza	31
	3. Analiza zjawisk kryzysowych – sfera środowiskowa	32
	4. Analiza zjawisk kryzysowych –sfera przestrzenno-funkcjonalna	39
	5. Analiza zjawisk kryzysowych –sfera techniczna	45
	6. Podsumowanie diagnozy i zjawisk kryzysowych	58
	7. Wybór obszaru zdegradowanego	65
	8. Analiza SWOT wyznaczonych obszaru zdegradowanego	68
IV	Zasięgi przestrzenne obszarów rewitalizacji i identyfikacja potrzeb na obszarach rewitalizowanych	70
V.	Pogłębiona diagnoza obszaru wskazanego do rewitalizacji	74
VI.	Wizja stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji – założenia LPR	90
VII.	Cel główny Lokalnego Programu Rewitalizacji oraz cele szczegółowe w tym kierunki działań mający na celu ograniczenia lub eliminację negatywnych zjawisk	91
IX.	Lista planowanych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych	94
X.	Charakterystyka pozostałych rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych realizujących wyznaczone kierunki działań	94
XI.	Możliwe źródła finansowania projektów rewitalizacyjnych	96
XII	Mechanizm włączenia grup interesariuszy w proces rewitalizacji	100
XIII	System monitorowania, ewaluacji i komunikacji społecznej	108
	1. Zbiór wskaźników monitorowania i ewaluacji LPR	
	2. Sposób aktualizacji i upowszechniania LPR	
XIV.	Analiza oddziaływania na środowisko	113
	Załączniki 1-3	114
	Wykaz tabel i map	128

Wstęp

Rewitalizacja¹ – to kompleksowy proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez działania całościowe (powiązane wzajemnie przedsięwzięcia obejmujące kwestie społeczne oraz gospodarcze przestrzenno-funkcjonalne lub techniczne lub środowiskowe), integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki, skoncentrowane terytorialnie i prowadzone w sposób zaplanowany oraz zintegrowany poprzez programy rewitalizacji. Rewitalizacja zakłada optymalne wykorzystanie specyficznych uwarunkowań danego obszaru oraz wzmacnianie jego lokalnych potencjałów (w tym także kulturowych) i jest procesem wieloletnim, prowadzonym przez interesariuszy (m.in. przedsiębiorców, organizacje pozarządowe, właścicieli nieruchomości, organy władzy publicznej, etc.) tego procesu, w tym przede wszystkim we współpracy z lokalną społecznością.

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Blachownia na lata 2016-2023 opracowany został zgodnie z obowiązującą w tym zakresie dokumentacją:

- Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014–2020, wydanych na podstawie art. 5 ust. 1 pkt 11 Ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (Dz. U. z 2014 r. poz. 1146 z późn. zm.)
- Zasadami wsparcia rewitalizacji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020
- Załoženiami wynikającymi z Ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015.

¹ Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020, 3.07.2015

I. Metodologia budowy i organizacja procesu tworzenia Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Blachownia

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Blachownia jest nowym programem, który do tej pory nie był realizowany na terenie Gminy. Został sporządzony na podstawie Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 (MR/H 2014-2020/20(2)08/2016).

I. Wskazania bezpośrednich powiązań ze dokumentami strategicznymi Gminy Blachownia

- A. Powiązania na poziomie subregionu
- B. Powiązania na poziomie lokalnym

Wśród kluczowych dokumentów planistycznych wymienianych, jako podstawy do zrównoważonego zarządzania rozwojem gminy są:

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy,
- Strategia Rozwoju Gminy,
- Lokalny Program Rewitalizacji,
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych
- Program Niskiej Emisji,
- Program Ochrony Środowiska,
- Program współpracy z organizacjami pozarządowymi

II. Wyznaczenie obszaru o największych problemach

Przeprowadzona w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Blachownia na lata 2016-2023 diagnoza obejmuje kwestie społeczne, środowiskowe, gospodarcze, przestrzenno-funkcjonalne.

1. Problemy społeczne
2. Problemy gospodarcze
3. Problemy środowiskowe,
4. Problemy przestrzenno-funkcjonalne i techniczne
5. Zasięgi przestrzenne obszaru rewitalizacji
6. Pogłębiona diagnoza obszaru wskazanego do rewitalizacji

W ramach konsultacji społecznych oraz szczegółowej analizy potencjałów i możliwości dzięki intensywnym pracom zdiagnozowano grupy problemów, uszeregowano potrzeby działań rewitalizacyjnych i tym samym wyznaczono obszary delimitacji oraz projekty rewitalizacyjne. Diagnoza została sporządzona w oparciu o model konsultacji społecznej z mieszkańcami wykorzystując badanie ankietowe (wykonane na przestrzeni sierpnia-października 2015), spacer obserwacyjny, spotkania indywidualne i grupowe, wywiady swobodne.

III. Opracowanie wizji, kierunków, celów oraz efektu procesu rewitalizacji

1. Wizja stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji
2. Cele rewitalizacji oraz odpowiadające zidentyfikowanym potrzebom rewitalizacyjnym
3. Kierunki działań mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk

4. Lista planowanych, podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych wraz z ich opisami zawierającymi, w odniesieniu do każdego projektu/przedsięwzięcia rewitalizacyjnego.
5. Charakterystyka pozostałych rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych realizujących kierunki działań, mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk powodujących sytuację kryzysową

Realizacja działań Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Blachownia zakłada, iż projekty rewitalizacyjne w sferze miękkiej – społecznej będą integrowały interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki w skoncentrowanych terytorialnie obszarach. Przewidziany w LPR komplementarny program działań na rzecz społeczności lokalnej przeciwdziała wyłączeniu społecznemu zgodnie ze zdiagnozowanymi potrzebami społecznymi poszczególnych grup kategorialnych tj. dzieci i młodzieży, rodzin, osób z niepełnosprawnością, seniorów.

IV. Opracowanie modelu wdrożenia i ewaluacji rewitalizacji oraz procesu włączenia zidentyfikowanych interesariuszy procesu rewitalizacji

1. Mechanizmy zapewnienia komplementarności między poszczególnymi projektami / przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi oraz pomiędzy działaniami różnych podmiotów i funduszy na obszarze objętym programem rewitalizacji
2. Indykatywne ramy finansowe
3. Mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów i grup aktywnych na terenie gminy w proces rewitalizacji
4. System realizacji (wdrażania) programu rewitalizacji
5. System monitoringu i oceny skuteczności działań i system wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu programu
6. Analiza oddziaływania na środowisko

Budowa LPR Gminy Blachownia od samego początku polegała na aktywnym włączeniu interesariuszy w procesy programowania i realizacji projektów rewitalizacyjnych poprzez konsekwentny, otwarty i trwały dialog z tymi podmiotami i grupami, których rezultaty rewitalizacji mają dotyczyć.

Lokalny Program Rewitalizacji na lata 2016 – 2023, kładzie nacisk na zrównoważony rozwój gminy (bazujący na zintegrowaniu polityki środowiskowej, gospodarczej, przestrzennej i społeczno-kulturowej), prowadzący do poprawy jakości życia mieszkańców .

II. Opis powiązań programu z dokumentami strategicznymi i planistycznymi Gminy Blachownia

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Blachownia na lata 2016 – 2023 został stworzony w odniesieniu do realnych potrzeb i problemów społeczności lokalnej Gminy Blachownia z uwzględnieniem obszarów zdegradowanych. W zapisach dokumentu odniesiono się do wytycznych ujętych w nadrzędnych dokumentach strategicznych na poziomie europejskim, krajowym, regionalnym, subregionalnym oraz lokalnym, które są niezbędne do planowania spójnego i prawidłowego procesu rewitalizacji dla obszaru Gminy Blachownia.

POZIOM SUBREGIONALNY

Strategia Rozwoju Subregionu Północnego i Regionalnych Inwestycji Terytorialnych

Strategia Rozwoju Subregionu Północnego i Regionalnych Inwestycji Terytorialnych definiuje cele oraz wskazuje kierunki polityki rozwoju z poziomu subregionu. Jako wizję wskazuje: **Częstochowskie atrakcyjnym i konkurencyjnym subregionem w strukturze regionalnej kraju**

Zaś misja strategiczna to:

Subregion Północny – bogaty różnorodnością miejsc i kultury życia – podejmuje wyzwania o jak najlepsze wykorzystanie szans i okazji rozwojowych dla kształtowania i umacniania spójności jego terytorium oraz tworzenia warunków sprzyjających samorealizacji jednostek, rodzin i grup społecznych.

Poprawa poziomu i jakości życia mieszkańców – od wzrostu atrakcyjności inwestycyjnej subregionu oraz konkurencyjności i innowacyjności jego gospodarki do wzrostu zamożności gospodarstw domowych.

Realizacja wizji wymaga skoncentrowania środków na obszarach Priorytetów:

- A. Subregion Północny obszarem rozwoju gospodarczego opartego na kreatywności i wiedzy mieszkańców.
 - 1. Dostosowanie usług edukacyjnych do potrzeb nowej gospodarki,
 - 2. Infrastruktura rozwoju gospodarczego,
 - 3. Sieć wsparcia innowacyjnych form gospodarki,
 - 4. Aktywizacja gospodarcza osób bezrobotnych i absolwentów szkół.
- B. Subregion Północny obszarem równych szans, spójnym pod względem komunikacyjnym i społecznym.
 - 1. Dążenie do uzyskania spójności komunikacyjnej,
 - 2. Modernizacja kluczowego układu transportowego obsługującego subregion i wiążącego go z resztą kraju,
 - 3. Rozwój zbiorowej komunikacji publicznej pasażerskiej,
 - 4. Świadome kształtowanie przestrzeni i inwestowanie w infrastrukturę wyznaczonych stref osadniczych,
 - 5. Rozwój usług publicznych, ze szczególnym uwzględnieniem usług kierowanych dla rodzin z małymi dziećmi i do osób starszych.
- C. Subregion Północny bogaty różnorodnością kulturową i przyrodniczą, chroniący wysoką jakość środowiska naturalnego.

1. Ochrona walorów przyrodniczo-krajobrazowych,
 2. Wzmocnienie bezpieczeństwa energetycznego poprzez działania na rzecz efektywności energetycznej i wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych,
 3. Wdrożenie nowoczesnych form gospodarki odpadami stałymi i płynnymi,
 4. Poprawa jakości wód powierzchniowych i zwiększenie możliwości małej retencji wodnej,
 5. Ochrona, kreatywne wykorzystania i promocja zasobów dziedzictwa kulturowego,
 6. Rozwój różnorodnej oferty usług turystycznych i rekreacyjnych.
- D. Wzmocnienie regionotwórczych funkcji Częstochowy oraz jej powiązań z otaczającym obszarem funkcjonalnym.
1. Wzmacnianie funkcji Częstochowy, jako regionalnego centrum usług społecznych, gospodarczych, turystycznych, kulturalnych, edukacji - na poziomie wyższym,
 2. Poprawa połączeń transportowych między miastami oraz między miastami i obszarami wiejskimi,
 3. Realizacja niskoemisyjnych strategii dla obszarów miejskich, w tym promowanie transportu publicznego,
 4. Kompleksowa rewitalizacja wyznaczonych w lokalnych planach rewitalizacji zaniedbanych dzielnic.
 5. Rozwój usług edukacyjnych nakierowanych na wzmocnienie kapitału ludzkiego subregionu,
 6. Poprawa jakości usług zdrowotnych i opiekuńczych.
- (Źródło: Strategia Rozwoju Subregionu Północnego Województwa Śląskiego i Regionalnych Inwestycji Terytorialnych)

ZGODNOŚĆ LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI Z DOKUMENTAMI PLANISTYCZNYMI GMINY BLACHOWNIA - POZIOM LOKALNY			
Strategia	Rozwoju	Gminy	Misją Gminy Blachownia jest ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ prowadzący do poprawy poziomu życia lokalnej społeczności . Obejmuje wzrost atrakcyjności inwestycyjnej, jakości usług publicznych, bezpieczeństwa, jakości i dostępu do edukacji formalnej i pozaformalnej, oferty turystyczno-rekreacyjnej oraz atrakcyjności oferty wolnego czasu. OBSZAR I: GOSPODARKA I EDUKACJA CG: Dynamicznie rozwijająca się gospodarka lokalna tworząca stabilne miejsca pracy, oparta na wysokiej jakości poziomie edukacji I.1 Wzmocnienie atrakcyjności inwestycyjnej Gminy Blachownia. I.2 Kreowanie warunków społeczno-gospodarczych niezbędnych do tworzenia miejsc pracy I.3 Wzmocnienie jakości i dostępności do edukacji OBSZAR II: DZIEDZICTWO, TURYSTYKA, REKREACJA I OFERTA CZASU WOLNEGO
Blachownia na lata 2016-2030			

	CG: Wykorzystanie unikatowych zasobów i walorów przyrodniczych oraz uwarunkowań historyczno-kulturowych do zbudowania i wypromowania oferty turystyczno - rekreacyjnej i oferty wolnego czasu w Gminie Blachownia II.1 Ochrona walorów krajobrazowo – przyrodniczych II.2 Wzmocnienie potencjału turystyczno-rekreacyjnego II.3 Budowa oferty turystycznej, kulturalnej, sportowej i wolnego czasu II.4 Promocja unikatowych zasobów i walorów przyrodniczych oraz uwarunkowań historyczno-kulturowych, oferty turystycznej i wolnego czasu OBSZAR III: JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW CG: Wzrost jakości życia społeczności lokalnej poprzez podniesienie poziomu usług publicznych III.1 Rozwój infrastruktury komunalnej i drogowej III.2 Zbudowanie spójnego systemu komunikacyjnego Gminy III.3 Wzmocnienie systemu bezpieczeństwa publicznego III.4 Wzmocnienie systemu opieki społecznej i zdrowotnej OBSZAR IV – ZARZĄDZANIE ROZWOJEM GMINY CG: Zwiększenie jakości partycypacyjnego zarządzania Gminą poprzez wdrożenie zasady empowermentu IV.1 Zapewnienie wysokiej jakości usług publicznych IV.2 Aktywne społeczności lokalne – rozwój sołectw IV.3 Budowanie społeczeństwa obywatelskiego
Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych	Misją, (...) Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Blachownia jest systemowe podejście do rozwiązywania problemów społecznych w celu przeciwdziałania marginalizacji, wykluczeniu społecznemu i dysfunkcjom społecznym oraz poprawy jakości życia mieszkańców. CS I: Rozwijanie aktywnych form pomocy osobom bezrobotnym, głównie dla młodzieży, kobiet i osób długotrwale bezrobotnych. CSZ I. 1. Ograniczenie zjawiska długotrwałego bezrobocia i jego przyczyn poprzez wsparcie osób bezrobotnych oraz długotrwale bezrobotnych w zakresie reintegracji zawodowej oraz wsparcie otoczenia tych osób. CSZ I.2. Ograniczanie zjawiska bezrobocia, zwłaszcza wśród młodzieży, kobiet.

	Kierunki działań: • objęcie pracą socjalną osób długotrwale bezrobotnych. • pomoc w zakresie poradnictwa, zapoznania z aktywnymi technikami poszukiwania pracy • organizowanie grup wsparcia dla osób bezrobotnych • bieżący monitoring ofert programowych, opracowywanie projektów mających na celu zmniejszenie problemu bezrobocia, w szczególności wśród kobiet i osób długotrwale bezrobotnych (aktywizacja osób bezrobotnych w celu podejmowania różnych form zatrudnienia np. umowa zlecenie, na zastępstwo). • udział w programach realizowanych w ramach EFS • tworzenie na terenie gminy klimatu sprzyjającego potencjalnym inwestorom, mogącym stworzyć nowe miejsca pracy dla lokalnego społeczeństwa np. rewitalizacja terenów wokół zbiornika CS. II Sprawny system zaspokajania potrzeb osób starszych niepełnosprawnych. CSZ II.1. Poprawa jakości życia i zwiększenie możliwości udziału w życiu społecznych ludzi starszych i chorych. Kierunki działań: • Systematyczne diagnozowanie potrzeb ludzi w wieku poprodukcyjnym. • Aktywizowanie środowiska lokalnego w zakresie świadczenia usług opiekuńczych w ramach pomocy sąsiedzkiej. • Organizowanie opiekuńczych usług specjalistycznych. • Wspieranie, w formie pracy socjalnej, rodzin opiekujących się niesamodzielnym członkiem rodziny. • Aktywizowanie ludzi starszych poprzez rekreację i turystykę, spotkania integracyjne, pogadanki na temat zdrowia. • Współpraca z organizacjami pozarządowymi, związkami emerytów, kombatanatów w celu doskonalenia systemu pomocy osobom starszym. • Organizowanie usług opiekuńczych i
--	---

	wspierających ludziom chorym, niezdolnym do samodzielnego funkcjonowania w środowisku CSZ II.2. Umożliwienie osobom niepełnosprawnym pełnego udziału w życiu społecznym. Kierunki działań: • Podnoszenie świadomości społecznej na temat problemów i potrzeb osób niepełnosprawnych poprzez rozpowszechnianie informacji o prawach i uprawnieniach tej grupy osób. • Współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych w celu bieżącej wymiany doświadczeń. • Organizacja sieci wsparcia dziennego dla rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi (w tym usług specjalistycznych dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej). CS III: Zintegrowany system pomocy dziecku i rodzinie. CSZIII.1.Prace w kierunku likwidacji przyczyn dysfunkcji rodzin i usprawnianie systemu wsparcia psychologicznego, prawnego i socjalnego Kierunki działań: • Wsparcie materialne z systemu pomocy społecznej i świadczeń rodzinnych dla rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej. • Zintensyfikowanie i rozwój pracy socjalnej z uwzględnieniem rodzin niewydolnych wychowawczo. • Rozwój działań w zakresie terapii rodzinnej w celu rozwiązywania problemów związanych z uzależnieniami i przemocą w rodzinie. • Działania socjalne mające na celu podniesienie istoty świadomego macierzyństwa i ojcostwa. • Opracowanie i realizacja 3 letniego programu wspierania rodziny. CSZ III.2. Poprawa warunków życiowych, dzieci i młodzieży, przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. Kierunki działań: • Rozwój działań osłonowo-aktywizujących na rzecz dzieci i młodzieży niepełnosprawnej. • Współpraca z podmiotami w zakresie wsparcia rodzin i przeciwdziałaniu uzależnień. • Zintegrowanie działań na rzecz dziecka i rodziny ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z instytucjami oświatowymi,
--	---

	sądami, jednostkami opieki zdrowotnej, organizacjami społecznymi • Wykorzystanie potencjału partnerów społecznych do działań na rzecz pomocy dziecku i rodzinie • Rozwój różnych form integracji rodzin ze społecznością lokalną – organizowanie imprez integracyjnych i kulturalnych, festynów CS IV: Partnerstwo służb społecznych z organizacjami pozarządowymi na rzecz koordynacji działań i monitoringu. • Określenie stanu potrzeb społecznych. • Ocena możliwości skutecznego reagowania na pojawiające się problemy społeczne. • Rozwój współpracy między grupami społecznymi, instytucjami samorządowymi, organizacjami pozarządowymi działającymi w sferze pomocy społecznej na rzecz mieszkańców gminy Blachowni
Program Ochrony Środowiska dla Gminy Blachownia na lata 2016 - 2019 z perspektywą na lata 2020 – 2023	Celem nadrzędnym: Poprawa warunków życia mieszkańców poprzez ograniczenie presji i rewitalizację środowiska Cel 1. Poprawa jakości powietrza na terenie gminy • Dostarczenia ciepła do budynków mieszkalnych oraz użyteczności publicznej. • Termomodernizacja i wymiana ogrzewania w budynkach użyteczności publicznej. • Budowa centrum przesiadkowego. • Budowa ścieżek rowerowych. • Wymiana oświetlenia ulicznego. Cel 4. Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych • Rewitalizacja zalewu Blachownia oraz terenów przyległych. Cel 6. Poprawa stanu powierzchni ziemi i gleby • Częstkowe i badania gleb ze szczególnym uwzględnieniem miasta Blachownia i terenów przyległych do zbiornika. Cel 8. Ochrona przyrody • Ochrona bioróżnorodności w tym ważnych przyrodniczo obiektów i obszarów (m.in. rewitalizacja zbiornika Blachownia). • Zagospodarowanie przestrzeni miejskiej. Cel 9. Edukacja ekologiczna • Upowszechnianie wiedzy z zakresu ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju.

	• Kształtowanie prawidłowych wzorców postaw proekologicznych w społeczeństwie. • Zapewnienie informacji na temat stanu środowiska i jego ochrony. • Wspieranie różnych form działań z zakresu edukacji proekologicznej
Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Blachownia na lata 2016-2020	Kierunki strategiczne: I. Poprawa efektywności energetycznej i zwiększenie wykorzystania OZE; • Wzrost efektywności energetycznej oraz wykorzystania OZE w budynkach prywatnych położonych na obszarze gminy Blachownia • Inteligentne i energooszczędne oświetlenie komunalne II. Transport przyjazny środowisku; • Budowa i zakup infrastruktury transportu zbiorowego III. Efektywne zarządzania energią w gminie. • Efektywne zarządzanie energią przez Urząd Miejski w Blachowni • Działania informacyjno-promocyjne
Roczny program współpracy z organizacjami pozarządowymi	Cel główny: dążenie do harmonijnej i partnerskiej współpracy pomiędzy Gminą a organizacjami dla jak najlepszego zaspokajania potrzeb mieszkańców • Upowszechnianie modelu realizacji zadań publicznych w drodze współpracy sektora obywatelskiego z samorządem lokalnym jako przynoszącego wymierne skutki w poprawie jakości życia mieszkańców Gmin • Budowanie lokalnego społeczeństwa obywatelskiego i wspomaganie rozwoju społeczności lokalnej • Podnoszenie skuteczności i efektywności działań w sferze zadań publicznych poprzez stworzenie stałej partnerskiej współpracy przy ich realizacji z jednoczesnym zapewnieniem, na to środków finansowych • Podejmowanie przedsięwzięć skierowanych do osób starszych • Promowanie aktywności społecznej oraz działalności organizacji poprzez zorganizowanie Dnia Organizacji Pozarządowych.

Studium uwarunkowani kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Blachownia	I. Ochrona wartości przyrodniczych i stanu środowiska naturalnego II. Zapewnienie wysokiego poziomu jakości warunków osiedlania się i bytowania na terenie Miasta i Gminy Blachownia, zwłaszcza dla ludzi młodych III. Podniesienie poziomu aktywności gospodarczej poprzez wspieranie rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw IV. Rozwój rekreacji i turystyki Strefa koncentracji osadnictwa i aktywizacji gospodarczej: rozwój nowych obszarów mieszkalno-usługowych oraz porządkowanie i adaptacja istniejących, - tworzenie warunków do rozwoju funkcji usługowych oraz wytwórczości o ponadlokalnym charakterze, - usprawnienie układu komunikacyjnego poprzez realizację drogi obwodnicowej w południowej części gminy, a także przebudowę istniejącego układu komunikacyjnego miasta, dostosowując go do potrzeb rozwojowych. Stworzenie nowych połączeń drogowych - podnoszenie atrakcyjności zamieszkiwania poprzez podnoszenie standardów mieszkaniowych i usług w tym tworzenie atrakcyjnej oferty w zakresie usług sportowo- rekreacyjnych i kulturalnych, zarówno dla mieszkańców tej strefy jak i całej gminy. W ramach kształtowania struktury osadniczej przewiduje się: - w pierwszej kolejności- uzupełnianie istniejącego zainwestowania, - utrzymanie istniejącego charakteru zabudowy w odniesieniu do gabarytów i formy obiektów, - w zespołach o czytelnych cechach historycznych zarówno w odniesieniu do obiektów jak i ich usytuowania, kontynuację tradycyjnych form i układu, - określenie parametrów wielkości działek, procentu terenów biologicznie czynnych w ramach działek budowlanych oraz linii zabudowy w zapisach miejscowych planów zagospodarowania
--	---

	przestrzennego w zróżnicowaniu zależnym od stopnia koncentracji zabudowy i dominujących funkcji (rolniczej lub mieszkaniowej), - modernizację istniejących zespołów zabudowy znajdującej się w zwartych kompleksach rolnych, - w centralnych obszarach zespołów osiedleńczych dopuszcza się zagęszczenie zabudowy równocześnie uściślając w MPZP jej parametry, uwzględniające parametry funkcjonalne (zwiększony udział usług) obszary zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej Podstawowe przeznaczenie terenu: - zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna Uzupełniające dopuszczalne przeznaczenie terenu: - usługi towarzyszące wbudowane i wolnostojące oraz nieuciążliwe zakłady rzemieślnicze i wytwórcze, w tym również usługi publiczne, - drogi dojazdowe oraz elementy infrastruktury technicznej, W ramach kształtowania struktury osadniczej przewiduje się w terenach MW1 - utrzymanie istniejącego układu przestrzennego osiedla, -wprowadzanie uzupełniającej zabudowy dopasowanej kompozycyjnie i formalnie do istniejącego zespołu wykorzystując tereny zdegradowane (m.in. tereny garaży) oraz obrzeżne, - modernizację budynków z lat 50 i 60 przy utrzymaniu istniejących form i gabarytów lub przywracaniu ich pierwotnych form, przekształconych w wyniku późniejszych przebudów - dopuszcza się przebudowę i rozbudowę obiektów powstałych współcześnie (od lat 70- tych) nie wykraczającą wysokościowo ponad budynki mieszkalne osiedla.
--	---

III. Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych oraz skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych

W okresie wrzesień 2015 – październik 2015 przeprowadzono diagnozę społeczno-gospodarczych uwarunkowań Gminy Blachownia. Badanie zostało przeprowadzone w oparciu o dostępne dane statystyczne oraz badanie ankietowe. W ramach prowadzonych badań wypełniono łącznie 1312 ankiet. Diagnoza obejmuje analizę zjawisk kryzysowych w szczególności pogłębioną analizę zjawisk kryzysowych i problemów w Gminie Blachownia dla określenia potrzeb podjęcia działań o charakterze społecznym dotyczących rozwiązywania problemów społecznych oraz pobudzających aktywność lokalną. Na potrzeby sporządzenia niniejszego Lokalnego Programu Rewitalizacji dokonano analizy – diagnozy następujących obszarów funkcjonowania gminy:

- Sfery społecznej
- Sfery gospodarczej
- Sfery środowiskowej
- Sfery przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej

Przeprowadzenie analizy problemowej wykazało, iż postępująca degradacja centralnej części Miasta Blachownia oraz sołectwa Łójki nasila zjawiska kryzysowe, które zagrażają prawidłowemu funkcjonowaniu całej przestrzeni gminnej jako obszaru życia publicznego. Tym samym, istnieje zagrożenie dla prawidłowego rozwoju społeczności lokalnej i całej Gminy.

III. 1 Analiza zjawisk kryzysowych – SFERA SPOŁECZNA

III.1. 1 DEMOGRAFIA

Na koniec 2015r. gmina Blachownia liczyła 13.152 mieszkańców. Najbardziej licznym administracyjnie wydzielonym obszarem administracyjnie jest Miasto Blachownia i liczy 9.733 osób na drugim miejscu jest sołectwo Łójki 1.355 osób, kolejno Cisie, Wyrazów, Stara Gorzelnia i Nowa Gorzelnia

Tabela 1. Analiza porównawcza struktury zaludnienia w Gminie Blachownia

Jednostka terytorialna	Powierzchnia [ha]	Liczba ludności wg. faktycznego miejsca zamieszkania stan w dniu 31.XII.2014 - 2015			Gęstość zaludnienia
		Ogółem	Kobieta	Mężczyzna	Ogółem
Powiat częstochowski	152 205	135 760	69 251	66 509	89
Blachownia 2014	6 661	13 214	6 942	6 272	198
Blachownia 2015	6 661	13 152	6 905	6247	197

Źródło: <http://stat.gov.pl/bdl>

Liczba osób zamieszkujących Gminę Blachownię od roku 2012 nieznacznie spada. W 2012r. liczyła 13.233 natomiast w 2014r. zmniejszyła się o 19 osób a w 2015 aż o 62 osoby. Analizowane zmniejszenie najbardziej widoczne jest w Mieście Blachownia, bo aż o 110 osób, co spowodowane może być przenoszeniem się do okolicznych sołectw ale także do innych gmin.

Tabela 2. Liczba ludności zameldowanej w poszczególnych miejscowościach 2014 i 2015 (stan w dniu 31.XII)

Lata	Blachownia	Cisie	Konradów	Łojki	Nowa Gorzelnia	Stara Gorzelnia	Wyrazów	łącznie w Gminie
2014	9.843	626	444	1305	166	262	568	13.214
2015	9.733	617	448	1355	162	269	568	13 152

Źródło: dane z Urzędu Gminy

Gmina Blachownia jest podzielona na 6 sołectw oraz Miasto Blachownia. Drugim obszarem o największej gęstości zaludnienia jest sąsiadujące z Blachownią sołectwo Łojki. Najmniejszym sołectwem i o najmniejszej liczbie ludności jest sołectwo Nowa Gorzelnia. Gęstość zaludnienia w Gminie jest od 4 lat na tym samym poziomie tj. 197 osób na 1 km² co jest dość wysokim wskaźnikiem w stosunku do wskaźnika powiatu częstochowskiego, który wynosi 89.

Tabela 3. Demografia w Gminie Blachownia w latach 2012-2014

	Jednostka miary	2014	2013	2012
Wskaźnik obciążenia demograficznego				
ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	osoba	59,3	58,0	57,0
ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym	osoba	128,0	122,1	115,9
ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	osoba	33,3	31,9	30,6
Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem				
w wieku przedprodukcyjnym	%	16,3	16,5	16,8
w wieku produkcyjnym	%	62,8	63,3	63,7
w wieku poprodukcyjnym	%	20,9	20,2	19,5
Współczynnik feminizacji				
ogółem	osoba	111	111	110
Gęstość zaludnienia oraz wskaźniki				
ludność na 1 km ²	osoba	198	199	199
zmiana liczby ludności na 1000 mieszkańców	osoba	-0,7	-0,8	-6,6

Źródło: na podstawie danych BDL

Liczba ludności wg grup wiekowych mówi o fakcie starzejącego się społeczeństwa. W związku tym wskaźnik ludności w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób ma niewielką tendencję wzrostową i w 2012r. wynosił 57 natomiast w 2015 wskaźnik wzrósł do 60.

Zgodnie wyliczeniami przedstawionymi w tabeli 4 osoby w wieku 50+ stanowią 40% społeczeństwa blachowniańskiego. Ludność w wieku produkcyjnym stanowi 15,6%, w wieku produkcyjnym 62,3% natomiast poprodukcyjnym 22,1%. Oznaczać to będzie w przyszłości

dla całej Gminy Blachownia wzrost zapotrzebowania na usługi opiekuńcze jak i infrastrukturę wspomagającą i podnoszącą jakość życia osób starszych.

Tabela 4 – Struktura wieku i liczba mieszkańców powyżej 50 roku życia w Gminie Blachownia stan na 31.XII.2014

Osoby w wieku 50-54	650	15,8 %
Osoby w wieku 55-59	905	22,0%
Osoby w wieku 60-64	791	19,3%
Osoby w wieku 65-69	546	13,3%
Osoby w wieku 70 i więcej	1214	29,6%
Łącznie osób	4 106	100,0

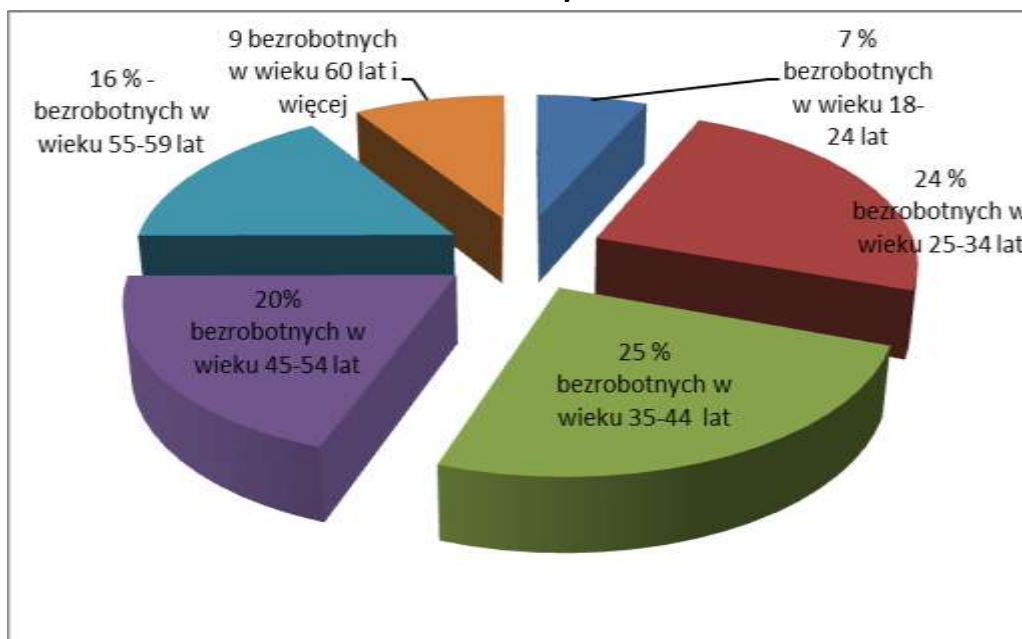
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL za 2014r.

W Gminie Blachownia notuje się niski współczynnik dynamiki demograficznej – 0,75 tj. (stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów), co przy analizie starzejącego się społeczeństwa wymuszać będzie zwiększenie ilości działań aktywizujących osoby starsze, aby tym samym wydłużyć aktywność zawodową mieszkańców i zwiększyć współczynnik aktywności zawodowej. Niski współczynnik dynamiki demograficznej powodować będzie zwiększenie wskaźnika obciążenia osób pracujących. W 2014 r. zanotowano ujemny przyrost naturalny, który wynosił – 33 a w roku 2015 już -95. Społeczeństwo w Blachowni wykazuje tendencje przyrostu liczby osób po 50 roku życia. Problemem jest także znacznie wyższy niż w Polsce wskaźnik zgonów przypadający na 1000 mieszkańców. Większość zgonów Blachowni spowodowanych było chorobami układu krążenia – 50,7% na śląsku jest to 46,6 a w Polsce 45,8. Drugim, co do wielkości powodem ilości zgonów były choroby nowotworowe – 22,5%. W województwie wskaźnik ten wynosił 26,8, a w Polsce 25%. Na 1000 mieszkańców Blachowni przypada 11,26 zgonów. Wartość tego wskaźnika jest zbliżona do śląska, ale dużo wyższa niż w Polsce.

III.1. 2 RYNEK PRACY

W grudniu 2015r. liczba bezrobotnych mieszkańców Blachowni wynosiła 608 w tym 300 kobiet. Liczba osób bezrobotnych z prawem do zasiłku 124 osób. Wskaźnik bezrobocia w Blachowni wyniósł w 2015 roku 18,8% (20,2% wśród kobiet i 17,6% wśród mężczyzn). Jest to znacznie więcej od stopy bezrobocia dla województwa śląskiego oraz znacznie więcej od stopy bezrobocia dla całej Polski. W województwie śląskim wskaźnik bezrobocia wynosi 9,6, a dla Polski 11,4. W październiku 2015 liczba bezrobotnych wynosiła 582 w tym 295 kobiet. Przeprowadzone analizy struktury bezrobocia pokazały, że najwięcej osób bezrobotnych jest z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym - 145, na drugim miejscu z zasadniczym zawodowym - 137., osoby z wykształceniem wyższym – 81 a średnim ogólnokształcącym 41. Wskaźnik osób pozostałych bez pracy powyżej 12 miesięcy, był jednym z najwyższych wskaźników w całym powiecie częstochowskim i wynosił 229 osób, co stanowi 39,3 ogółu bezrobotnych.

Wykres nr 1: Struktura wiekowa osób bezrobotnych w Gminie Blachownia

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP

Jak pokazuje powyższa analiza najwięcej osób bezrobotnych jest w środkowym przedziale wieku produkcyjnego z wykształceniem zawodowym.

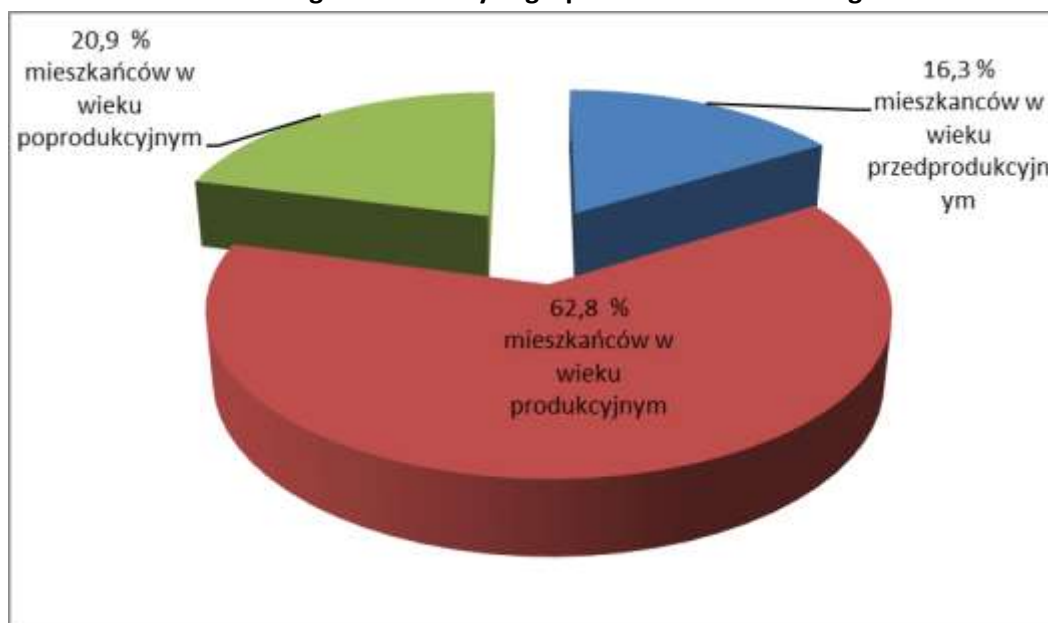
Tabela 5. Liczba osób bezrobotnych w podziale na poszczególne sołectwa oraz liczba osób bezrobotnych w podziale na poszczególne sołectwa pozostających bez pracy dłużej niż 12 miesięcy

Liczba	Blachownia	Cisie	Konradów	Łojki	Nowa Gorzelnia	Stara Gorzelnia	Wyrazów	Łącznie w Gminie
Osoby bezrobotne	435	27	17	60	7	11	25	582
Osoby długotrwale bezrobotne	169	11	6	25	0	4	10	229

Źródło: dane z Urzędu Gminy Blachownia

Niepokojącym wskaźnikiem jest stopień długotrwałego bezrobocia, który wynosi 229 osób w ogóle osób bezrobotnych, co przy dość wysokim wskaźniku udziału osób 45+ i wyżej w przyszłości będzie stanowić o obciążeniu i wzroście wydatków z tytułu pomocy społecznej i usług opiekuńczych. W Blachowni zanotowano niski wskaźnik osób pracujących na 1000 mieszkańców, który w 2012 roku wynosił 122 osoby, podczas gdy w województwie śląskim wynosi 253, a w Polsce 230.

Wykres nr 2 –Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL

Stosunek % liczby zarejestrowanych bezrobotnych do liczby ludności w wieku produkcyjnym tj. wskaźnik bezrobocia rejestrowanego wynosi 7,0 a liczba osób bezrobotnych przypadająca na każde 100 os. pracujących tj. wskaźnik obciążenia bezrobociem wynosi 38.

Tabela 6 Analiza wskaźnika obciążenia osób pracujących w podziale na sołectwa

Blachownia	Cisie	Konradów	Łojki	Nowa Gorzelnia	Stara Gorzelnia	Wyrazów	łącznie w Gminie
92	6	4	12	1	2	5	122

Źródło: dane z Urzędu Miejskiego w Blachowni

Na podstawie analizy danych dostępnych w Banku Danych Lokalnych zaobserwowano wysoki wskaźnik (-509) osób wyjeżdżających za pracę poza Blachownię – 986 os, 477 przyjeżdża do Blachowni do pracy.

III.1.3 BEZPIECZEŃSTWO I POZIOM PRZESTĘPCZOŚĆ

W latach 2012-2014 w Blachowni łącznie zostało popełnionych 1766 przestępstw. Na 1000 mieszkańców przypadają 13,04 przestępstwa. W województwie śląskim wskaźnik ten wynosi 28,53 w Polsce natomiast 22,72.

Tabela 7 – Tabela porównawcza charakteru przestępstw w Gminie Blachownia

Charakter przestępstwa	Blachownia	województwo śląskie	Polska
Przestępstwa o charakterze kryminalnym	929 – 6,86%	18,14 %	15,54 %
Przestępstwa o charakterze gospodarczym	312 – 2,30 %	7,29 %	4,16 %

Przestępstwa drogowe	385 – 2,84 %	2,26 %	2,23 %
Przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu	63 - 0,47 %	0,71 %	0,55 %
Przestępstwa przeciwko mieniu	704 – 5,20 %	14,86 %	11,61 %
Ogółem liczba przestępstw	1766	-	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL za 2014r. dla Gminy Blachownia

Wskaźnik wykrywalności (77%) jest wyższy niż w województwie śląskim 69%.

Tabela 8 – Liczba przestępstw w zakresie kradzieży, kradzieży z włamaniem i kradzieży pojazdów w ogólnej liczbie mieszkańców poszczególnych miejscowości w Gminie Blachownia w latach 2013-2015

Rok	Blachownia	Cisie	Konradów	Łojki	Nowa Gorzelnia	Stara Gorzelnia	Wyrazów	łącznie w Gminie
2013	33	1	2	3	2	3	2	46
2014	18	2	1	2	0	1	2	26
2015	22	4	0	1	2	0	0	29
Średnia liczba przestępstw w latach 2011-2015	24,33	2,33	1	3	1,33	1,0	1,33	-

Źródło: dane z Komisariatu Policji w Blachowni

Policja ustawowo zobowiązana do rozpoznawania, ujawniania i ścigania sprawców nie zawsze jednak może w sposób właściwy ocenić skalę przestępczości. Na podstawie statystyk policyjnych można mówić jedynie o tak zwanej przestępczości stwierdzonej. Problemem staje się określenie rzeczywistej skali zjawiska, ponieważ wiele spraw nigdy nie wychodzi na jaw, pozostając w zaciszach domostw, rodzin oraz różnych grup społecznych. Znaczna część kategorii przestępstw ma swoje podłoże w lokalnych społecznościach, o których Policja niewiele wie.

Tabela 9 - Udział przestępstw tj. bójki, pobicia, rozboje w ogólnej liczbie mieszkańców poszczególnych miejscowości w Gminie Blachownia w latach 2011-2015

Rok	Blachownia	Cisie	Konradów	Łojki	Nowa Gorzelnia	Stara Gorzelnia	Wyrazów	łącznie w Gminie
2013	2	0	0	0	0	0	0	2
2014	1	0	0	1	0	0	0	2
2015	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródło: dane z Urzędu Gminy

W ciągu ostatnich lat przestępczość, jako zjawisko społeczne przybierające formy zorganizowane, zaczyna zagrażać istniejącemu porządkowi publicznemu. Ze względu na skalę zjawiska poziom poczucia bezpieczeństwa obywateli spada. Dotyczy to lokalnych mikrospołeczności. O czym informowali mieszkańcy Gminy Blachownia w badaniu ankietowym wskazując Centrum Miasta Blachownia, jako najbardziej niebezpieczne. Statystyki policyjne nie odzwierciedlają w pełni skali zjawiska, ponieważ przestępczość rzeczywista nie jest znana, stanowiąc „?”. Największa przestępczość ma miejsce w dużych skupiskach ludności, gdzie panuje anonimowość, wzrasta bezrobocie, gdzie rodzina przestaje być grupą społeczną oddziałującą na swoich członków.

Tabela 10 - Liczba przestępstw w zakresie przemocy domowej poszczególnych miejscowości w Gminie Blachownia w latach 2011-2015

Rok	Blachownia	Cisie	Konradów	Łojki	Nowa Gorzelnia	Stara Gorzelnia	Wyrazów	Łącznie w Gminie
2013	2	0	2	0	0	0	0	4
2014	8	1	0	1	0	0	0	10
2015	4	0	0	0	0	0	0	4

Źródło: dane z Komisariatu Policji w Blachowni

Przypadków zaistnienia przemocy może być znacznie więcej, często jednak czynniki takie jak strach, poczucie winy, bądź też więź emocjonalna ze sprawcą powstrzymują ofiary przed ujawnianiem przestępstwa. Problem ten w szczególności może dotyczyć mieszkańców sołectw, gdzie „kultura społeczna” zachowań często nawet nie pozwala na interwencję lub zgłoszenie przypadków przemocy domowej.

III.1.4 EDUKACJA I SZKOLNICTWO

Wg spisu powszechnego przeprowadzonego w 2011 roku poziom wykształcenia mieszkańców przedstawiał się następująco:

Tabela 11- porównawcza poziomu wykształcenia mieszkańców Gminy Blachownia

Wykształcenie	Kobieta %	Mężczyzna	Wiek 20-24	Wiek 50-54	Wiek 60-64
Zasadnicze zawodowe	36	19,8	13,1	47,5	34,4
Średnie zawodowe	19,2	17,5	27,7	23,5	14,6
Podstawowe	19,6	25,7	8,3	11	34,0
Podstawowe nieukończone	1,3	2,6	2,2	10	0,7
Wyższe	9,5	14,3	10,5	7,5	6,3
Policealne	1	2,9	2,4	3,2	3,2
Gimnazjalne	6,4	5,3	8,3	-	-

Średnie ogólnokształcące	7,0	11,9	36,0	6,4	6,6
-------------------------------------	-----	------	------	-----	-----

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL za 2014r. dla Gminy Blachowni

W Gminie Blachownia jest 6 placówek wychowania przedszkolnego w tym 3 przedszkola. Liczba oferowanych miejsc w przedszkolach na koniec 2015r. wynosiła 275. Natomiast liczba dzieci na koniec 2015r. przebywających w placówkach wychowania przedszkolnego wynosiła 304 a w samych przedszkolach 248. Zatem liczba miejsc jest uznana za wystarczającą.

Na terenie gminy ludność w wieku edukacyjnym wynosi:

- 0-2 lata – 284
- 3-6 lat – 467
- 7-12 lat – 720
- 13-15 lat – 348

Na terenie Gminy nie funkcjonują miejsca opieki dla dzieci do lat 3. Takiej potrzeby nie zgłaszali także mieszkańcy podczas badań ankietowych.

III.1.5 POMOC SPOŁECZNA - UBÓSTWO

Nieumiejętność pełnienia właściwej roli w grupach społecznych jest głównym determinantem wykluczenia społecznego. Kompetencje społeczne nabywane są poprzez czynne uczestnictwo i związane z nim przyjęcie na siebie praw i obowiązków w obrębie określonych grup, w których dane osoby funkcjonują. Do podstawowych zaliczamy rodzinę, sąsiadów, współpracowników, znajomych. Opanowanie umiejętności współżycia społecznego w tych wspólnotach jest istotnym warunkiem zadowolenia i satysfakcji życiowej, na którą istotny wpływ ma uzyskiwanie stałego dochodu związanego z wykonywaniem pracy. Brak związanych z wykonywaniem pracy codziennych obowiązków wpływa na bierną postawę wobec życia, niechętną do podejmowania jakichkolwiek zobowiązań, cechującą się brakiem wiary we własne siły. Biorąc pod uwagę szczególnie trudne położenie opisanych powyżej grup nie można pominąć sytuacji bezrobotnych kobiet, które dodatkowo często zajmują się opieką nad dziećmi oraz prowadzą gospodarstwo domowe. Poprzez niedostateczne wykształcenie oraz brak doświadczenia zawodowego szybciej wypadają z rynku pracy, na który powrócić jest im trudno. Dodatkowo łatwiej godzą się na niskopłatną pracę, często w szarej strefie, jeżeli umożliwia im ona jednocześnie godzenie opieki nad osobą zależną z uzyskiwaniem dochodu. Powoduje to brak zabezpieczenia kobiet oraz rodzin pod względem społecznym (składki ZUS), co w dłuższej perspektywie skazuje je długotrwale na korzystanie ze świadczeń pomocy społecznej. W 2000r. szacowano, że prawdopodobieństwo popadnięcia w biedę jest dla kobiet 2,27 razy większe niż dla mężczyzn (źródło: Polityka równości płci. Polska 2007. Raport). Powyższe analizy dotyczące znacznie trudniejszej sytuacji kobiet mają również odzwierciedlenie w danych własnych Gminy, gdzie wśród osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej większość stanowią kobiety, a sytuacja pod względem powodów przyznania pomocy w 2014 roku kształtowała się następująco:

- Ubóstwo,
- Bezrobocie,

- Przemoc w rodzinie,
- Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego.

Tabela nr 12 – Pomoc społeczna w Gminie Blachownia w latach 2012-2014

ŚRODOWISKOWA POMOC SPOŁECZNA				
Gospodarstwa domowe korzystające z pomocy społecznej wg kryterium dochodowego		2014	2013	2012
ogółem	gosp.	380	426	368
poniżej kryterium dochodowego	gosp.	285	327	284
powyżej kryterium dochodowego	gosp.	95	99	84
Osoby w gospodarstwach domowych korzystających z pomocy społecznej wg kryterium dochodowego i ekonomicznych grup wieku				
ogółem	osoba	881	1070	898
poniżej kryterium dochodowego ogółem	osoba	661	826	718
powyżej kryterium dochodowego ogółem	osoba	220	244	180
ŚWIADCZENIA RODZINNE - Korzystający ze świadczeń rodzinnych				
rodziny otrzymujące zasiłki rodzinne na dzieci	-	466	500	513
dzieci, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny - ogółem	osoba	756	824	852
dzieci w wieku do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny	osoba	691	749	764
udział dzieci w wieku do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku	%	32,1	34,0	34,0

Źródło: <http://stat.gov.pl/bdl>

Wielkość poziomu wynagrodzeń ma kluczowe znaczenie dla poziomu zamożności społeczeństwa a tym samym i ubóstwa. Na podstawie analizy danych dostępnych w Banku Danych Lokalnych zauważono w Gminie Blachownia niższy o 22,6% niż w województwie i Polsce poziom przeciętnego wynagrodzenia brutto, które wynosi 3.097,47 natomiast w województwie śląskim 4.101,00, a Polsce 4.404,00. Taki wskaźnik świadczy o mniejszej zdolności do generowania wydatków wyższego rzędu typu inwestycje w majątki własne kosztem zaopatrzenia w podstawowe wydatki związane z codziennym życiem. W Gminie Blachownia notuje się także dość wysoki wskaźnik osób korzystających z Pomocy Społecznej z powodu niskich dochodów.

Tabela 13. Liczba osób objętych pomocą ośrodka pomocy społecznej ze względu na ubóstwo w poszczególnych miejscowościach w Gminie Blachownia w latach 2011-2015 (stan w dniu 31.XII)

Rok	Blachownia	Cisie	Konradów	Łojki	Nowa Gorzelnia	Stara Gorzelnia	Wyrazów	Łącznie Gmina
2011	132	10	1	13	0	1	2	159
2012	152	8	1	13	1	2	2	179
2013	201	16	1	13	1	1	2	235
2014	212	16	1	13	0	2	2	246

2015	189	9	1	11	0	2	1	213
------	-----	---	---	----	---	---	---	-----

Źródło: dane z MOPS

Tabela 14 – łączna liczba osób korzystających z Pomocy Społecznej ze względu na ubóstwo w latach 2011-2015 i % udział wskaźnika na terenie Gminy Blachownia

Wyszczególnienie	Blachownia	Cisie	Konradów	Łojki	Nowa Gorzelnia	Stara Gorzelnia	Wyrazów	łącznie Gmina
łączny poziom ubóstwa i wykluczenia (osoby korzystające z pomocy Społecznej ze względu na ubóstwo w latach 2011-2015)	886	59	5	63	1	8	9	1033
stopień nasilenia terytorialnego zjawiska kryzysowego w % w latach 2011-2015	86	6	0	6	0	1	1	100%

Źródło: dane z MOPS

Poszczególne wymiary ubóstwa często nakładają się na siebie pogłębiając tym samym proces wykluczenia. W Gminie Blachownia a szczególnie w sołectwach jest obserwowany nie tyle fakt bezrobocia, który i tak pogłębia poziom ubóstwa, ale ujawniają się także nowe formy podziałów społecznych związane chociażby z modelem dystrybucji dochodów. Zjawiskiem, którego w większej skali spodziewać się należy tzw. underemployment (podzatrudnienie), czyli wykonywanie pracy niegwarantującej dochodów powyżej granicy ubóstwa oraz podejmowanie pracy jakiegokolwiek nie gwarantuje stabilności dochodu oraz świadczeń pracowniczych.

Tabela 15 - Liczba osób objętych pomocą ośrodka pomocy społecznej ze względu na bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w ogólnej liczbie mieszkańców poszczególnych miejscowości w Gminie Blachownia w latach 2011-2015 (stan w dniu 31.XII)

Rok	Blachownia	Cisie	Konradów	Łojki	Nowa Gorzelnia	Stara Gorzelnia	Wyrazów	łącznie Gmina
2011	81	6	1	13	0	1	2	104
2012	80	6	0	13	1	2	2	104
2013	91	6	1	13	1	1	2	115
2014	87	7	2	13	0	2	2	113
2015	69	5	2	10	0	2	1	89

Źródło: dane MOPS

W gminie Blachownia wzrastają wydatki na przeciwdziałanie alkoholizmowi w 2014r. wyniosły 209 tys. w 2015r. już 223 tys.

Tabela 16. Liczba osób objętych pomocą ośrodka pomocy społecznej ze względu na alkoholizm w ogólnej liczbie mieszkańców poszczególnych miejscowości w Gminie Blachownia w latach 2011-2015 (stan w dniu 31.XII)

Rok	Blachownia	Cisie	Konradów	Łojki	Nowa Gorzelnia	Stara Gorzelnia	Wyrazów	łącznie Gmina
2011	32	1	0	7	0	0	1	41
2012	30	1	0	5	0	0	1	37
2013	34	3	0	7	0	0	1	45
2014	31	2	0	5	0	0	1	39
2015	34	1	0	3	0	0	1	39

Źródło: dane MOPS

Szacuje się, że w Gminie Blachownia ok.3% dorosłych (5% M i 1%K) to osoby uzależnione od alkoholu. Mężczyźni piją prawie trzykrotnie więcej alkoholu niż kobiety. Rośnie spożycie alkoholu wśród kobiet oraz liczba zarejestrowanych kobiet, które uzależniły się od alkoholu. Na terenie woj. śląskiego spożycie alkoholu mierzone statystyką sprzedaży wyniosło w 2014r. ok. 9L/os (Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w województwie śląskim). Na podstawie badań przeprowadzonych w Gminie Blachownia w 2014 roku liczba pijących nadmiernie, tj. powyżej 12L 100% alkoholu rocznie została określona na poziomie 6,9%. Na tej podstawie liczba pełnoletnich mieszkańców pijących nadmiernie, możemy szacować na ok. 396 osób. Wśród pijących nadmiernie dominują mężczyźni, osoby z podstawowym wykształceniem i zasadniczym oraz osiągające najniższe dochody (do 1 tys. złotych). W 2015r. odnotowano wzrost liczby osób zamieszkałych na terenie Gminy Blachownia rozpoczynających leczenie w zakładach stacjonarnych. W grupie leczonych dominują mężczyźni (od 87,5 do 90,5% w 2014r.) . Jednak znacząco wzrasta odsetek leczonych kobiet, co wynika ze zmiany ich pozycji w społeczeństwie i strukturze rodziny. Więcej jest kobiet samotnie wychowujących dzieci, wzrasta liczba rozwodów. W 2014r. wśród mieszkańców przyjętych do leczenia stacjonarnego pacjenci w wieku 40-49 l. stanowili 31,9%. Następną grupą były os. w wieku 50-59l (26,5%) oraz 20-29l (9,4%). Osoby, te znajdują się w sytuacji dużego ryzyka doświadczania różnych problemów alkoholowych:

- samoniszczenie osób uzależnionych od alkoholu (ok. 2% populacji)
- uszkodzenia zdrowia i rozwoju psychofizycznego
- alkoholowa dezorganizacja środowiska pracy i bezrobotnych
- naruszenie prawa i porządku publicznego przez osoby nietrzeźwe
- wypadnięcie z rynku pracy jako następstwo uzależnienia alkoholowego

Są to osoby pochodzące najczęściej ze środowisk patologicznych, a ponadto:

- posiadają niski poziom optymizmu, brakuje im ugruntowanego poczucia własnej wartości, co sprawia, że świat i zachodzące w nim procesy są dla nich niejasne i

niezrozumiałe; wytwarza się u nich przekonanie o braku wpływu na swoje życie (wszystko zależy od losu).

- brakuje im umiejętności budowania pozytywnych relacji z ludźmi, są konfliktowi, agresywni, wykazują lęk w kontaktach,
- brakuje im umiejętności współdziałania;
- mają zakłóconą potrzebę zachowania tradycji, nie posiadają pomysłu konstruktywnego spędzania czasu wolnego, wykazują się brakiem zainteresowań, co niekorzystnie wpływa na budowanie własnej tożsamości oraz przyswajanie norm postępowania, a także obniża motywację do działania;
- brakuje im wiedzy o instytucjach, wykazują się niską znajomością swoich praw oraz niskim poziomem wiedzy o tym jak i gdzie szukać pracy, co wpływa na szybką rezygnację z wysiłku poszukiwania legalnej pracy a sprzyja przyjmowaniu ofert pracy "na czarno" lub innych niekorzystnych warunków pracy i płacy;
- z powodu swojej sytuacji ekonomicznej, ale także z powodu braku wiedzy a często i chęci nie potrafią zadbać o swój wygląd zewnętrzny, co przekłada się także na trudności w znalezieniu legalnej pracy.

III. 1.6 NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ

Tabela 17 - Liczba osób objętych pomocą ośrodka pomocy społecznej ze względu na niepełnosprawność w ogólnej liczbie mieszkańców poszczególnych miejscowości w Gminie Blachownia w latach 2011-2015 (stan w dniu 31.XII)

Rok	Blachownia	Cisie	Konradów	Łojki	Nowa Gorzelnia	Stara Gorzelnia	Wyrazów	łącznie Gmina
2011	100	5	1	16	0	2	2	126
2012	100	5	1	15	0	3	1	125
2013	11	7	1	21	0	4	4	149
2014	97	6	2	20	0	4	5	134
2015	90	6	2	17	0	4	5	124

Źródło: dane MOPS Blachownia

Grupa osób z niepełnosprawnością jest wewnętrznie zróżnicowana. Stanowią ją osoby z różnym stopniem niepełnosprawności, który w znacznym stopniu warunkuje ich możliwości związane z uzyskiwaniem kolejnych poziomów wykształcenia, jak również uczestnictwa w rynku pracy. Dane wskazują, że wśród osób z niepełnosprawnością w wieku 15 lat i więcej: 27% stanowiły osoby z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, 39,6% osób z orzeczeniem o niepełnosprawności w stopniu umiarkowanym i 33,4% – ze stopniem lekkim. W przypadku grupy w wieku produkcyjnym: 19,7% stanowiły osoby z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, 40,7% – o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności i 39,5% – o lekkim stopniu niepełnosprawności. Osoby z niepełnosprawnością legitymują się niższym poziomem wykształcenia, niż ma to miejsce w ogóle społeczeństwa. Analizowane dane pokazują, że wciąż ponad połowa niepełnosprawnych posiada najwyżej wykształcenie podstawowe, co stanowi poważną

przeszkodę w możliwości tworzenia miejsc pracy i ich rozwoju zawodowym. Grupa osób z niepełnosprawnością jest wewnętrznie bardzo zróżnicowana, co przekłada się bezpośrednio na ich zdolność do samodzielnego, niezależnego funkcjonowania, w którym jednym z podstawowych uwarunkowań jest udział w rynku pracy. Największą szansę na zatrudnienie mają osoby z lekkim stopniem niepełnosprawności, jak również oni przejawiają największą aktywność zawodową, przez co należy rozumieć aktywność w poszukiwaniu pracy i zatrudnienia. Wyraźnie niższe wskaźniki odnotować można w dwóch pozostałych grupach osób z niepełnosprawnością. Poza tym, zaprezentowane wskaźniki nie informują, jakiej części wskazanych osób udało się zatrudnienie utrzymać. Zgodnie z danymi BAEL (Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności), w dalszym ciągu źródłem utrzymania ponad 80% (83%) osób niepełnosprawnych (w wieku 15 lat i więcej) oraz około 74% w wieku produkcyjnym są świadczenia społeczne (renty, zasiłki, emerytury). Największą szansę na zatrudnienie mają osoby z lekkim stopniem niepełnosprawności, jak również oni przejawiają największą aktywność zawodową, przez co należy rozumieć aktywność w poszukiwaniu pracy i zatrudnienia. Wyraźnie niższe wskaźniki odnotować można w dwóch pozostałych grupach osób z niepełnosprawnością.

III. 1.7 AKTYWNOŚĆ OBYWATELSKA MIESZKAŃCÓW BLACHOWNI

Mieszkańcy Blachowni aktywnie uczestniczą w podejmowaniu decyzji dotyczących spraw publicznych w swojej Gminie, korzystają także z możliwości bezpośrednich kontaktów z przedstawicielami władz lokalnych. Potencjał społeczności lokalnej wpływa także na jakość relacji władz samorządowych z lokalnymi organizacjami pozarządowymi, a dodatkowo istotne znaczenie dla jakości tych relacji ma praktykowany w gminie model zarządzania publicznego. Najpełniej poziom aktywności społecznej mieszkańców oddadzą wypowiedzi podczas badań ankietowych i wywiadów prowadzonych w okresie lipiec 2015-październik 2015

(...) Staramy się jak najwięcej rozmawiać z obywatelami, żeby nawiązać z nimi współpracę (przedstawiciel Urzędu Miejskiego w Blachowni)

(...) trzeba rozmawiać z mieszkańcami, dlatego że oni mają różne pomysły. Naprawdę można się od nich wiele nauczyć. Radni stoją zgrani po stronie środowiska, w którym mieszkają i reprezentują najczęściej te środowiska, natomiast tacy mieszkańcy, którzy przychodzą do nich naprawdę wnieśli bardzo wiele. My będziemy kontynuować tę stronę komunikacji z naszymi mieszkańcami. Wiadomo jest tych wniosków dużo. Uważam, że to, co powinniśmy robić na dole, to powinniśmy rozmawiać z mieszkańcami (Radny)

(...)Są inicjatywy oddolne, które są ucinane w miejscu, w którym powinny być wspierane. Radni powinni się cieszyć, że oto mieszkańcy przychodzą, piszą, zwracają się z takim i takim problemem, a tu jest sytuacja kompletnie odwrotna (Mieszkaniec Blachowni)

(...) Brakuje komunikacji np. między radą a mieszkańcami i dlatego jest taka trochę martwota jeśli chodzi o taką działalność obywatelską u nas na osiedlu, bo do mnie nikt nie dotarł (przedstawiciel organizacji)

Tabela 18- Liczba organizacji pozarządowych w poszczególnych miejscowościach w Gminie Blachownia w 2015 r

wyszczególnienie	Blachownia	Cisie	Konradów	Łojki	Nowa Gorzelnia	Stara Gorzelnia	Wyrazów	Łącznie Gmina
Organizacje pozarządowe	22	4	0	2	0	1	1	30
Aktywność poszczególnych miejscowościach - Znaczna - Średnia - Zerowa	znaczna	znaczna	zerowa	średnia	zerowa	średnia	średnia	-

Źródło: dane MOPS Blachownia

Większość organizacji pozarządowych jest skupiona wokół Miasta Blachownia. Działalność tych organizacji w większości skupia się na całej Gminie a nie jedynie na terenie Miasta. Analizę ilościową powyższej tabeli można traktować, jako aspekt potencjału do pracy w obszarze aktywności obywatelskiej. Głównym problemem w tym zakresie jest fakt, co prawda dużej ilości organizacji pozarządowych skupionych wokół Miasta Blachownia, bo aż 22 organizacje pozarządowe działają na terenie Blachowni, niemniej jednak jest bardzo niski stopień profesjonalizacji tego sektora. Dowodem jest choćby analiza mapy pozyskanych dotacji z UE w poprzednim okresie programowania przez organizacje pozarządowe, który wynosi 0%. Dodatkowym problemem utrudniającym rozwój tych organizacji jest fakt, iż nie ma wspólnego miejsca spotkań umiejętności i wspólnej partnerskiej pracy na rzecz rozwoju kompetencji obywatelskich mieszkańców. Dodatkowym problemem, jest fakt, iż usługi użyteczności publicznej (np. usługi opiekuńcze) nie są świadczone przez sektor pozarządowy a powodem takiej sytuacji jest braki wyspecjalizowanej kadry. Zatem podsumowując fakt, że jest duża liczba organizacji pozarządowych nie jest potwierdzeniem wysokiej aktywności obywatelskiej mieszkańców, ale tylko wskazaniem potencjału oraz obszaru do pracy.

Tabela nr 19 - Wykaz organizacji pozarządowych rejestrowych, zwykłych oraz inicjatyw lokalnych o charakterze nieformalnym w Gminie Blachownia

1.	Uczniowski Klub sportowy "ORLIK"	ul. Sienkiewicza 8; 42-290 Blachownia
2.	Klub Sportowy "POGOŃ"	ul. Sportowa 1; 42-290 Blachownia
3.	Międzyszkolny Klub Sportowy "DWÓJKA"	ul. Bankowa 13 42-290 Blachownia
4.	Stowarzyszenie Integracji Społecznej "Stowarzyszenie Abstynenckie "FAMILIA"	ul. Maja 42-290 Blachownia
5.	Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych "ACADEMIA"	ul. Częstochowska 71 42-290 Blachownia
6.	Towarzystwo Przyjaciół i Miłośników Blachowni	ul. Sienkiewicza 8

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Blachownia 2016-2023

		42-290 Blachownia
7.	Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom "ALMA"	ul. Bankowa 13 42-290 Blachownia
8.	Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Cisie	ul. Cisiańska 46, Cisie 42-290 Blachownia
9.	Klub Sportowy "ORIENT"	Al. Pokoju 16/26 42-207 Częstochowa
10.	Uczniowski Klub Sportowy UKS "Gimnazjum"	ul. Bankowa 13 42-290 Blachownia
11.	Stowarzyszenie Promocji Sportu i Rekreacji im. Henryka Kawelczyka	ul. Miodowa 4A 42-290 Blachownia
12.	Harcerski Międzyszkolny Klub Żeglarski 39-er	ul. Sienkiewicza 19 42-290 Blachownia
13.	Związek Harcerstwa Polskiego - Chorągiew Śląska "HUFIEC"	Siedziba - ul. Wilsona 34 42-201 Częstochowa Filia Blachownia
14.	Koło DART w Blachowni	-
15.	Koło Kombatanów Rzeczypospolitej Polskiej i Byłych Więźniów Politycznych w Blachowni	-
16.	Koło Pszczelarzy w Blachowni	ul. Dąbrówka 75, Cisie 42-290 Blachownia
17.	Uniwersytet III Wieku w Blachowni	ul. Sienkiewicza 8 Blachownia
18.	Koło Gospodyń Wiejskich w Blachownia	Plac Wolności I, Plac Konstytucji 5/11 Blachownia
19.	Koło Gospodyń Wiejskich w Cisiu	ul. Nowiny 27, Cisie 42-290 Blachownia
20.	Koło Emerytów i Rencistów w Blachownia	Plac Wolności 2 Blachownia
21.	Koło Emerytów i Rencistów w Łojkach	Szkoła Podstawowa w Łojkach ul. Długa
22.	Rodzinny Ogród Działkowy STORCZYK	ul. Cmentarna 26 Blachowia
23.	Rodzinny Ogród Działkowy KROKUS	ul. Miodowa 8 ,Blachownia
24.	Rodzinny Ogród Działkowy ODLEWNIK	ul. Sieniewicza 20a ,Blachownia
25.	Rodzinny Ogród Działkowy WAWRZYNIK	ul. Ks. Kubowicza 10 Blachownia
26.	Stowarzyszenie Rozwoju Starej Gorzelni i Wielkiego Boru	ul. Wielkoborska 26 Stara Gorzelnia
27.	Stowarzyszenie "Nasz Dom"	ul. Sienkiewicza 6 Blachownia
28.	Ochotnicza Straż Pożarna w Blachowni	Plac Wolności 2 Blachownia
29.	Ochotnicza Straż Pożarna w Cisiu	Cisie ul. Cisiańska 63
30.	Fundacja Rozwoju Talentów	ul. Leśna 12, Blachownia

31.	Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Ziemi Łojkowskiej	Ul. Długa 48, 42-290 Łojki
32.	Stowarzyszenie Wyrazów Razem	ul. Podmiejska 12 42-290 Wyrazów

Źródło: dane Urzędu Miejskiego w Blachowni

Podsumowując powyższą tabelę można stwierdzić, że największe nasycenie organizacjami pozarządowymi jest na terenie Miasta Blachownia, które działają w dużej mierze na rzecz całej społeczności gminnej. Organizacje zidentyfikowane w miejscowościach takich jak Cisie, Łojki czy Gorzelnia Stara działają w skali mikro tj. dla mieszkańców danych miejscowości.

Z przeprowadzonych ankiet podczas tworzenia LPR mieszkańcy Blachowni deklarują zainteresowanie sprawami publicznymi i tym, co robią władze samorządowe, jednak tylko nieco ponad 14% obywateli aktywnie uczestniczy w podejmowaniu decyzji publicznych. Na współpracę z przedstawicielami władz lokalnych przy wypracowywaniu dowolnych decyzji zgadza się 2,5% mieszkańców. Mieszkańcy Blachowni dość mocno wykorzystują możliwość bezpośredniego komunikowania się z władzami gminy podczas dyżurów czy możliwości zabierania głosu na sesjach rady gminy. Chęć bezpośredniego spotkania z burmistrzem zgłasza średnio niespełna 0,2% mieszkańców tygodniowo (liczba chętnych do takiego kontaktu została wystandaryzowana ze względu na liczbę ludności w gminie, tzn. w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców). W Gminie Blachownia jest 10.423 uprawnionych do głosowania średnia frekwencyjna w wyborach wynosiła 47,29% i była niższa od średniej powiatu częstochowskiego – 53,90.

Tabela 20- Aktywność wyborcza mieszkańców Gminy Blachownia w wyborach samorządowych w 2014 roku

Wyszczególnienie	Blachownia	Cisie	Łojki	Konradów	Nowa Gorzelnia Konradów	Stara Gorzelnia	Wyraz ów	łącznie w Gminie
liczba uprawnionych do głosowania	8.089	569	1052	713				10.423
liczba wydanych kart	3.880	286	419	345				4.930
frekwencja	47,97	50,26	39,83	48,39				47,29

Źródło: dane Urzędu Miejskiego w Blachowni

Najniższą frekwencję wyborczą odnotowano w sołectwie Łojki 39,83 i na równym poziomie jak średnia Gminy 47,29 plasuje się Miasto Blachownia. Powodem takiej sytuacji niski stopień zaufania społecznego zaufania, brak jest przeświadczenia o rzeczywistym wpływie, na jakość życia lokalnej społeczności. Prowadząc badania nad aktywnością obywatelską na terenie Gminy Blachownia mieszkańcy wskazywali na brak miejsca spotkań mieszkańców oraz niemożność poruszania się lub niepełnosprawność, zaawansowany wiek, konieczność opieki nad dzieckiem czy osobą niepełnosprawną. Mieszkańcy też wspominali o niskim poziomie zintegrowania i braku poczucia sprawczości.

III.2 Analiza zjawisk kryzysowych - sfera gospodarcza

W 2015 Blachowni funkcjonowało 1120 podmiotów gospodarki narodowej, które uzyskały wpis do rejestru REGON. Wśród nich 1120 to podmioty prywatne, wśród których dominuje działalność prowadzona przez osoby fizyczne w sektorach

- Rolniczym – 16
- Przemysłowym – 198
- Budowlanym – 118
- Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą – 701
- Pozostałe – 87

Tabela 21- Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON wg sektorów własnościowych w Gminie Blachownia w latach 2011-2015

Rok	Blachownia	Cisie	Konradów	Łojki	Nowa i Stara Gorzelnia	Wyrazów	łącznie w Gminie
2011	843	28	39	92	44	34	1080
2012	859	27	40	98	46	35	1105
2013	868	30	39	98	45	35	1115
2014	853	32	39	95	53	34	1106
2015	857	29	43	102	54	35	1120

Źródło: Dane z Urzędu Miejskiego w Blachowni

Przedstawiona tabela powyżej mówi o sporej liczbie przedsiębiorstw zlokalizowanych na terenie Miasta Blachowni oraz sołectwa Łojek. Należy zauważyć bardzo istotną rzecz, w dużej mierze są to firmy o charakterze usługowym o wykazujące się niskim poziomem innowacyjności oraz kapitałochłonności. Dodatkowym aspektem niekorzystnej sytuacji gospodarczej, są rosnące wskaźniki bezrobocia na tych dwóch obszarach. Pozwala to wysnuć wniosek o niskim stopniu generowania nowych miejsc pracy przez lokalne firmy.

Tabela 22 Wskaźnik opisujący stan sytuacji gospodarczej na terenie Gminy Blachownia względem liczby podmiotów gospodarczych przypadających na 1 km².

wyszczególnienie	Blachownia	Cisie	Konradów	Łojki	Nowa i Stara Gorzelnia	Wyrazów	łącznie w Gminie
Rok 2015	857	29	43	102	54	35	1120
Pow. km ²	70	3,22	2,24	4,37	2,11	9,30	91,24
Średnia liczba firm przypadających na 1 km	12,2	9	19,19	23,34	25,59	3,76	12,8

Źródło: Dane z Urzędu Miejskiego w Blachowni

Wskaźnikiem opisującym stan sytuacji gospodarczej na terenie gminy jest liczba podmiotów gospodarczych przypadająca na kilometr kwadratowy powierzchni danego obszaru. Im mniej

podmiotów znajduje się na danym obszarze tym zostaje sklasyfikowany on jako bardziej problemowy. W Gminie Blachownia takimi obszarami są Miasto Blachownia (12,2), Sołectwo Cisie (9) i Wyrzów (3,76)

Tabela 23 - Przedsiębiorcy, osoby fizyczne z terenu Blachowni zarejestrowani w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej

rok	Miasto Blachownia	Cisie	Konradów	Łojki	Nowa Gorzelnia	Stara Gorzelnia	Wyrzów
2014	708	27	36	82	19	22	33
2015	803	26	31	73	17	18	32

Źródło: Dane z Urzędu Miejskiego w Blachowni

III. 3 Analiza zjawisk kryzysowych - sfera środowiskowa

Problemy środowiskowe w poszczególnych sołectwach w Gminie Blachownia są związane przede wszystkim z:

- zanieczyszczeniem powietrza atmosferycznego w wyniku znacznej emisji zanieczyszczeń, w tym CO₂ i pyłu PM₁₀, ze względu na znaczne skupisko budynków mieszkalnych, czy użyteczności publicznej opalanych paliwem stałym, w tym węglem kamiennym i jego produktami ubocznymi oraz niezadowalającą ich termoizolacją;
- zanieczyszczeniem wód powierzchniowych i podziemnych na skutek niedoborów w infrastrukturze technicznej zwłaszcza na obszarach o znacznym skupisku budynków mieszkalnych. Obiekty w zdecydowanej większości obszaru gminy nie posiadają dostępu do sieci kanalizacji sanitarnej. Ścieki socjalno-bytowe odprowadzane są często do nieuszczelnionych osadników przydomowych bądź bezpośrednio do przydrożnych rowów melioracyjnych lub cieków wodnych;
- nadmiernym hałasem i emisją spalin - spowodowanym dużym natężeniem ruchu wśród głównych dróg oraz ich niedostatecznym stanem technicznym - zwłaszcza drogi krajowej, dróg wojewódzkich i powiatowych. Natężenie hałasu głównie związane jest z linią kolejową oraz drogami powiatowymi i gminnymi, które są dosyć wąskie i w okresach dużego natężenia ruchu samochodowego narażone na dodatkową emisję. Dodatkowym aspektem niewątpliwie powodującym nadmierny hałas jest trwająca budowa autostrady oraz przejeżdżające maszyny budowlane, jak również: samochody ciężarowe.
- zanieczyszczeniem odpadami, w tym na skutek nielegalnego wysypywania śmieci. Znaczącym problemem występującym w gminie są również nielegalne wysypiska śmieci, zwłaszcza na obszarach poza zabudowaniami, w tym w dolinach rzek, na polach przy drogach dojazdowych, często na obszarach o znaczeniu przyrodniczym. Występowanie tych wysypisk śmieci związane jest z niską kulturą i edukacją

ekologiczna mieszkańców. Zagrożenia wywołane przez dzikie wysypiska przyczyniają się do degradacji środowiska naturalnego poprzez: zanieczyszczenie gleb, wód podziemnych i powierzchniowych, zagrożenia pożarowe, samozapłon gazów, szkodliwe oddziaływanie na florę i faunę.

- okresowe zanieczyszczanie powietrza niekontrolowanym i nielegalnym wypalaniem traw w okresach wiosennych i jesiennych, co powoduje dodatkowe zanieczyszczenie atmosfery i wprowadza zagrożenie pożarowe
- zanieczyszczenie zbiornika Blachownia

Powyższe problemy stanowią podstawę do ustalenia i wyboru danego sołectwa, w którym obserwuje się największą kumulację problemów środowiskowych. Zgodnie z poniższą tabelą miejscowości, w których występuje powyżej 50% negatywnych zjawisk zaliczono do obszarów problemowych. Należą do nich: Blachownia, Łojki

Tabela 24 - Problemy środowiskowe w poszczególnych sołectwach Gminy Blachownia

Miejscowość	Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego ze względu na niską emisję	Zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych	Zanieczyszczenie odpadami, w tym nielegalne wysypiska śmieci	Nadmierny hałas i emisja spalin wynikająca z ruchu kołowego (lokalizacja przy drogach krajowych)
Blachownia	X	X	X	X
Cisie	X	X	X	
Konradów	X		X	
Łojki	X	X	X	X
Nowa i Stara Gorzelnia	X			
Wyrazów	X		X	X
łącznie w Gminie	6	3	5	3

X – występowanie danego problemu

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z inwentaryzacji, wywiadów i rozmów z pracownikami Urzędu Miejskiego w Blachowni.

III.3.1 EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA

Na terenie gminy nie działają stacje monitorowania jakości powietrza. Niemniej jednak, na podstawie badań przeprowadzonych przez stacje monitoringu powietrza w Lublińcu i Myszkowie, określono obszary występowania przekroczenia w strefie lubliniecko-

częstochowskiej. Jak wynika z badań, na terenie gminy Blachownia występowało w 2009 r. przekroczenie stężeń pyłu zawieszonego PM10 – stężenie średnioroczne wynosiło 53,61 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ na obszarze 6,09 km^2 , zanotowano również przekroczenie stężenia 24-godzinne – wartość wynosiła 100,8 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ dla obszaru 43,93 km^2 .

Tabela 25 - Aktualna emisja CO₂ na terenie Gminy Blachownia

Bazowa inwentaryzacja emisji (BEI) w podziale na poszczególne składowe	Emisja CO ₂ [Mg]
Ogrzewanie	29 207,64
Budynki mieszkalne	27 603,93
Budynki użyteczności publicznej	1 603,71
Energia elektryczna	7 304,18
Cele bytowe i komunalne	6 473,26
Oświetlenie komunalne	830,92
Gaz (cele inne niż grzewcze)	0,00
Transport	17 515,37
RAZEM BEI na terenie Gminy Blachownia	54 027,20

Źródło: PGN dla gminy Blachownia na lata 2016 – 2020

Z diagnozy i analizy ilościowej stanu budownictwa mieszkaniowego w Gminie Blachownia wynika, iż (patrz tabela 38) wynika, iż największe skupiska mieszkań - budynków mieszkalnych (prywatnych) i budownictwa wielorodzinnego (komunalnego) znajdują się na terenie miasta Blachowni i sołectwa Łojki. Są to, zatem obszary o największym zagrożeniu emisją CO₂ zgodnie ze źródłami emisji przedstawionymi w tabeli nr 25. Na terenie Gminy Blachownia znajdują się podmioty gospodarcze małe i średnie mogące wywierać wpływ na środowisko. Podmioty te przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 26 - Wykaz podmiotów gospodarczych mogących potencjalnie wywierać wpływ na środowisko

Podmiot	Działalność	Adres
AVICO	Skup złomu	Blachownia, ul. 1 Maja 3b
Groch Metal	Surowce wtórne	Blachownia, ul. Sienkiewicza 22c
Hermex	Obrót surowcami wtórnymi	Blachownia, ul. 1 Maja 5
KM Metal	Skup i przerób surowców wtórnych	Blachownia, ul. 1 Maja 3
Metal Plast	Sprzedaż wyrobów metalowych	Łojki, ul. Długa 4
Mikoda	Odlewanie żeliwa	Blachownia, ul. 1 Maja 3c
Pol Cars	Blacharstwo, lakiernictwo i mechanika	Konradów, ul. Wrzosowa 1a
Brothers	Skup, recykling i sprzedaż metali i tworzyw sztucznych	Łojki, ul. Długa 4
Grabarczyk	Produkcja materiałów do produkcji zniczy	Blachownia, ul. Zielona 8a
Bud Las	Piaskownia	Blachownia Cisie
Inter Trans	Stacja kontroli pojazdów	Blachownia, ul. Kościuszki 36b
Moreno	Sprzedaż kruszywa	Łojki, ul. Długa 18b
Jar Bud	Stacja paliw	Blachownia, ul. Wręczycka 11
Elias	Stacja kontroli pojazdów	Nowa Gorzelnia, ul. 107 a

Mik Stal	Handel wyrobami hutniczymi	Łojki, ul. Długa 4
Automobilklub Częstochowski	Tor	Wyrazów, przy DK46

Źródło: Dane z Urzędu Miejskiego Blachownia

Jak można zauważyć na podstawie powyższej tabeli największa koncentracja przedsiębiorstw potencjalnie mogących wpływać na środowisko występuje w Mieście Blachownia i sołectwie Łojki.

Tabela 27 – Ilościowy rozkład podmiotów gospodarczych mogących potencjalnie wywierać wpływ na środowisko

	Blachownia	Cisie	Konradów	Łojki	Nowa i Stara Gorzelnia	Wyrazów	łącznie w Gminie
Ilość podmiotów gospodarczych mogących potencjalnie wywierać wpływ na środowisko	9	0	1	4	1	1	16

Źródło: Dane z Urzędu Miejskiego w Blachowni

III.3.2 POZIOM DOPUSZCZALNEGO HAŁASU

Przekroczenia poziomu dopuszczalnego hałasu mogą występować w otoczeniu linii kolejowej. W porze nocnej hałas pochodzący od linii kolejowej może przekraczać poziom 50 dB w odległości do około 80 m od osi torów. Obecnie na terenie Gminy Blachownia istnieje kilka spółek powstałych po prywatyzacji Huty Blachownia tj. KM METAL, Hermex, odlewa żeliwa Mikoda. Działalność gospodarcza prowadzona jest w budynkach blisko zabudowy mieszkalnej. Źródłem hałasu o charakterze przemysłowym mogą być niewielkie zakłady produkcyjne i obiekty usługowe, do których zaliczyć należy m.in. zabudowę handlową wraz z jej infrastrukturą (systemami chłodniczymi, wentylacyjnymi i klimatyzatorami) zlokalizowaną na niższych kondygnacjach budynków mieszkalnych lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie.

Tabela 28 - Poziomy przekroczeń hałasu w Gminie Blachownia

Nazwa odcinka drogi	Orientacyjny kilometr		Zakres naruszeń dopuszczalnych wartości poziomu hałasu wyrażonego wskaźnikiem L_{DWN}^*
	od	do	
DK Nr 46 Herby - Blachownia	Okolo 178+300		Rozproszona zabudowa mieszkaniowa narażona jest na ponadnormatywne przekroczenia hałasu sięgające 5,1 – 10 dB
DK Nr 46 Blachownia - Częstochowa	179+700	181+350	Pierwsza linia zabudowy znajduje się w na granicach poziomu dźwięku określonego wskaźnikiem L_{DWN} o wartości przekraczającej dopuszczalną normę o około 0,1 – 5 dB, natomiast w mniejszej: 5,1-10 dB

DK Nr 46 Blachownia - Częstochowa	182+750	183+492	Pierwsza linia zabudowy znajduje się w na granicach poziomu dźwięku określonego wskaźnikiem L_{DWN} o wartości przekraczającej dopuszczalną normę o około 0,1 – 5 dB, natomiast w mniejszej: 5,1 – 10 dB.
---	---------	---------	---

*LDWN – długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich dób w roku, z uwzględnieniem pory dnia (rozumianej jako przedział czasu od godz. 600 do godz. 1800), pory wieczoru (rozumianej jako przedział czasu od godz. 1800 do godz. 2200) oraz pory nocy (rozumianej jako przedział czasu od godz. 22:00 do godz. 6:00) wg. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62, poz. 627, z późn. zm.) Źródło: Prognoza oddziaływania na środowisko dla „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla województwa śląskiego do roku 2018 dla terenów poza aglomeracjami, położonych wzdłuż odcinków dróg o natężeniu ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie i odcinków linii kolejowych o natężeniu ruchu powyżej 30 000 pociągów rocznie”.

Tabela 29 – Wstępowanie nadmiernych natężeń hałasu

	Blachownia	Cisie	Konradów	Łojki	Nowa i Stara Gorzelnia	Wyrazów
Poziomy przekroczeń hałasu w Gminie Blachownia	x			x		x

Źródło: Dane z Urzędu Miejskiego w Blachowni

III.3.3 OBSZARY CHRONIONE

Na obszarze gminy Blachownia ochronie prawnej na podstawie ustawy o ochronie przyrody podlegają następujące obszary:

- fragment Parku Krajobrazowego „Lasy nad Górną Liswartą” utworzony 21.12.1998r, na mocy Rozporządzenia nr 28/98 Wojewody Częstochowskiego. W granice parku wchodzi kompleksy leśne zachodniej części gminy, wraz z zespołami śródleśnych łąk i fragmentem zabudowy miejscowości Trzepizury;
- fragmenty otuliny Parku Krajobrazowego „Lasy nad Górną Liswartą” Obejmuje ona znaczną część gminy: północne i południowe kompleksy leśne, teren jeziora, ośrodka wypoczynkowego oraz zabudowę Blachowni na zachód od ul. Sienkiewicza.

Na terenie gminy Blachownia znajduje się 8 drzew – pomników przyrody, objętych ochroną na mocy Ustawy o ochronie przyrody. Na obszarze gminy występują stanowiska roślin objętych ochroną prawną. Do obszarów, gdzie miejsca te są najliczniejsze, należą kompleksy leśne, wilgotne łąki i torfowiska. Wśród nich jest 15 objętych ścisłą ochroną i 8 ochroną częściową. Zaobserwowano również rzadkie gatunki zwierząt, z których część jest otoczona ochroną ustawową. Ponadto znajduje się obszar cenny przyrodniczo „Rozlewiska górnej Stradomki”. Obszar ten był objęty od 1993 r. ochroną w formie parku krajobrazowego, z uwagi na konieczność zachowania jego walorów przyrodniczych, naukowych i dydaktycznych. Obejmuje on 89 hektarowy obszar rozlewisk- dawnych stawów rybnych z torfowiskami niskimi, przejściowymi i obszarami podmokłych łąk oraz drzewostany w oddziałach leśnych nr 79, 98, 99 i 100 Nadleśnictwa Herby.

Obszar ten, zgodnie z staraniami władz gminy, ma zostać ponownie objęty ochroną – w formie użytku ekologicznego „Rozlewisko górnej Stradomki”. Na terenie gminy zinwentaryzowano również czternaście drzew o okazałych rozmiarach i ponadprzeciętnych walorach krajobrazowych, proponowanych do objęcia ochroną prawną.

Największe walory krajobrazowe gminy stanowią obszary leśne, doliny rzeczne, Jezioro „Blachownia” wraz z otaczającymi go terenami otwartymi, elementy krajobrazu wykształconego w wyniku działalności człowieka: wyrobiska, hałdy, warpie.

III.3.4 Gospodarka wodami

Obszar gminy pod względem hydrograficznym należy do zlewni rzeki Warty. Zarządcą wód na omawianym terenie jest RZGW w Poznaniu. Przez gminę przepływa rzeka Stradomka. Całkowita długość rzeki wynosi ok. 20 km. Powierzchnia zlewni cieku wynosi 256,8 km². Bierze ona swój początek w okolicy wsi Puszcze na zalesionym obszarze Grzbietu Herbskiego. Stradomka jest lewostronnym dopływem Warty, do której uchodzi na terenie miasta Częstochowy. W 2014 r. w ramach państwowego monitoringu środowiska realizowanego przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach (WIOŚ) prowadzone były pomiary na rzece Stradomce w dwóch punktach kontrolnych oraz na dopływie Stradomki – Aleksandryjka.

Stradomka, od wypływu ze Zbiornika Blachownia do ujścia do Warty, jest zaliczana do silnie zmienionych jednolitych części wód ze względu na liczne zmiany morfologiczne cieku (obwałowania i regulację). Potencjał ekologiczny rzeki został oceniony jako umiarkowany.

Aleksandryjka zalicza się do naturalnych jednolitych części wód. Stan ekologiczny cieku został oceniony jako słaby ze względu na wartość indeksu okrzemkowego, który klasyfikuje wody do IV klasy czystości. Elementy z grupy wskaźników fizykochemicznych (grupa 3.1 – 3.5) spełniają dopuszczalne normy I klasy czystości, jedynie zawartość ogólnego węgla organicznego (OWO) w 2014 r. była na poziomie klasy II. Elementy fizykochemiczne z grupy 3.6 takie jak: cynk, miedź, glin w wodach Aleksandryjka występowały na poziomie II klasy, pozostałe oznaczenia spełniają wymogi stawiane pierwszej klasie czystości wód.

W 2014 r. Instytut Podstaw Inżynierii Środowiska PAN w Zabrze na zlecenie Gminy Blachownia prowadził badania wód zasilających zbiornik. Przekroje badawcze zlokalizowano w przekrojach ujściowych Stradomki i Aleksandrii. Uzyskane wyniki świadczą o stosunkowo wysokim zanieczyszczeniu wód Stradomki. Prawdopodobnym źródłem zanieczyszczenia są nieoczyszczone ścieki komunalne lub gospodarcze z gospodarstw rolnych. Świadczą o tym wyraźnie podwyższone wartości ChZT, azotu amonowego, azotu ogólnego i fosforu ogólnego. Uporządkowanie gospodarki ściekowej w sektorze komunalnym, a przede wszystkim transport ścieków na oczyszczalnię należy zaliczyć do priorytetów w dziedzinie gospodarki wodnej w gminie.

Na rzece Stradomce we wschodniej części miejscowości Blachownia zlokalizowany jest zbiornik retencyjny „Blachownia” Zalew powstał w latach czterdziestych XIX wieku w wyniku przegrodzenia rzeki Stradomki zaporą w km 13+060. Wody zbiornika początkowo

wykorzystywano do napędzania urządzeń w pobliskiej hucie, ale ze względu na niewielką głębokość akwenu oraz panujące warunki klimatyczne zaniechano tej działalności. Obecnie zbiornik pozwala na wyrównywanie przepływu przy krótkotrwałych wezbraniach oraz pełni rolę rekreacyjną. Zbiornik ma powierzchnię 29,9 ha i pojemność około 500 000 m³. Maksymalna głębokość zbiornika przy zaporze wynosi około 2,0 m, natomiast średnia głębokość wynosi 1,0 m. Zbiornik zasilany jest dwoma ciekami: rzeką Stradomką oraz Aleksandrią.

Zalew Blachownia

Źródło: www.google.pl/maps

Całkowita powierzchnia zlewni zbiornika jest równa 113,33 km². Zlewnia rzeki Stradomki powyżej zbiornika ma powierzchnię 67,89 km². W miejscowości Herby (powiat lubliniecki) powyżej zbiornika do Stradomki odprowadzane są ścieki z oczyszczalni mechaniczno – biologicznej obsługującej około 4300 mieszkańców i przepustowości 1100 m³/d. Zlewnia rzeki Aleksandrii (powierzchnia 22,11 km²) jest mniej zurbanizowana. Należy także zaznaczyć, że znaczna część miejscowości znajdujących się w zlewni zbiornika nie posiada kanalizacji. Cały obszar zalewu jest silnie zdegradowany i brak jest możliwości właściwego wykorzystania potencjału zbiornika. Otoczenie zbiornika oraz infrastruktura przyległa jest mocno zdewastowana i nie nadaje się do bezpiecznego użytkowania, co również oprócz problemu środowiskowego stanowi problem związany z bezpieczeństwem. Powodem tak dużego zdegradowania jest zanieczyszczenie zalewu a powodem tej sytuacji jest zanieczyszczenie cieków wodnych oraz osadzanie się osadów dennych metalami ciężkimi pochodzącymi między innymi z niskiej emisji.

III. 4 Analiza zjawisk kryzysowych -Sfera przestrzenno-funkcjonalna

III. 4.1 Polityka przestrzenna Gminy Blachownia

Mapa nr 1 – Gmina Blachownia

Źródło: studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

Podstawowym dokumentem określającym warunki kształtowania polityki przestrzennej w Gminie Blachownia jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Blachownia - Uchwała Rady Miejskiej w Blachowni Nr 263/L/2010 w sprawie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Blachownia. Problemem formalno-prawnym w sferze przestrzenno-funkcjonalnej jest brak Miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz zdezaktualizowane studium, co uniemożliwia prowadzenie uporządkowanej i zgodnej z kierunkami rozwoju gminy polityki urbanistycznej.

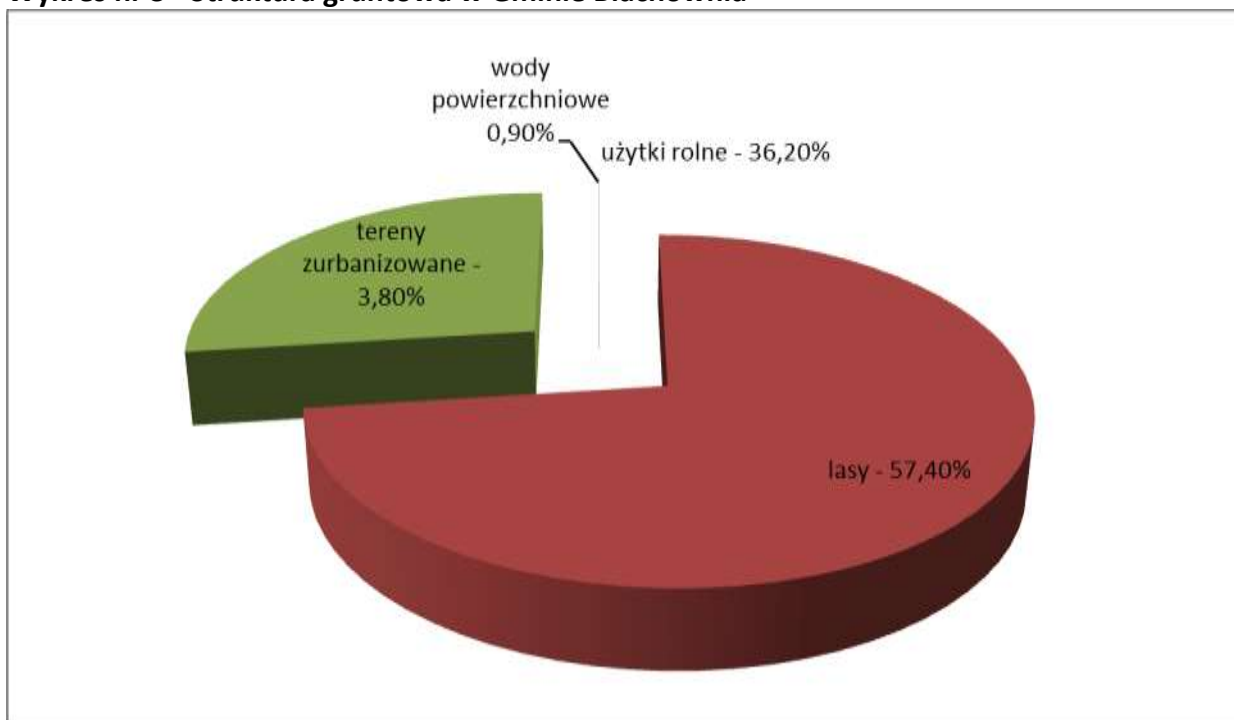
Zabudowa gminy w przeważającej części posiada charakter pasmowy i położona jest głównie wzdłuż głównych dróg, tworząc pojedyncze lub zwielokrotnione rzędy zabudowy. Obiekty są lokalizowane w luźnej, swobodnej i rozproszonej zabudowie. Zabudowę stanowią przede wszystkim budynki jednorodzinne, wolnostojące, murowane, kryte dachami spadzistymi. Niewielki udział w zabudowie stanowią obiekty usługowe wydzielające się skalą charakterem

od zabudowy mieszkaniowej. W miejscowości Blachownia, można wyróżnić koncentrację obiektów i urządzeń usługowych tworzących centrum usługowe gminy. Krajobraz kulturowy związany z osadnictwem – charakterystyczne budynki, zespoły zabudowy i ich relacje z otoczeniem, wymienione poniżej:

- krajobraz kulturowy wsi Cisie – historycznie ukształtowana sieć dróg, przebieg koryt rzecznych, granice naturalnych zbiorników wodnych i towarzyszące im zadrzewienia;
- krajobraz kulturowy obszar „Ostrowy” – cenne są: historycznie ukształtowana sieć dróg, układ zabudowy, formy i gabaryty, a także obiekty architektury drewnianej;
- układ urbanistyczny osiedla „Nowe Domy” w Blachowni – układ przestrzenny osiedla, w tym układ ulic, placów i zieleni oraz budynki powstałe w na przełomie lat 50-tych i 60-tych latach XX wieku (formy i gabaryty);
- układ urbanistyczny wsi Łojki – układ przestrzenny wsi, w szczególności przebieg dróg oraz układ i struktura zabudowy.

Większość terenu Gminy Blachownia stanowią tzw. tereny zielone (57,40 % stanowią lasy a 36,20 użytki rolne) tylko 3,8% to tereny zurbanizowane. Tereny lasów są własnością Skarbu Państwa i są w zarządzie Lasów Państwowych.

Wykres nr 3 - Struktura gruntowa w Gminie Blachownia

Źródło: Opracowanie własne

Problemem w strukturze udziałów jest mała ilość terenu, którą dysponuje Jednostka Samorządu Terytorialnego największa koncentracja terytorialna występuje w Blachowni, natomiast w poszczególnych sołectwach udział jest szczątkowy. Efektem tej sytuacji jest jedynie możliwość działania punktowego na obszarach sołectw w zakresie przestrzeni będących we władaniu gminy.

Na podstawie przeprowadzonej inwentaryzacji, wizji lokalnej, wywiadów z lokalną społecznością oraz wywiadów pogłębionych z liderami samorządowymi zidentyfikowano następujące nasilenie problemów przestrzenno-funkcjonalnych na poszczególnych jej terytoriach:

- występowanie nieruchomości obiektów zabytkowych w złym stanie i wymagających działań remontowych i modernizacyjnych;
- koncentracja terytorialna zdegradowanych terenów, obiektów i przestrzeni komunalnych w Gminie Blachownia;

Przeprowadzona inwentaryzacja i ocena wartości układów przestrzennych w poszczególnych sołectwach Gminy Blachownia wykazała, że obszar gminy zagrożony jest postępującą degradacją przestrzeni publicznych. Stan ten spowodowały niekorzystne zmiany urbanizacyjne zniekształcające obraz historycznego regionalizmu krajobrazowego. Weryfikacja obiektów zabytkowych gminnej ewidencji pozwala stwierdzić, że wiele obiektów w rejonach zabudowy siedliskowej sołectw zostało zrujnowanych wyburzonych i przebudowanych, duża liczba budynków jest w złym stanie technicznym. Poniższa tabela przedstawia nieruchomości zabytki Gminy Blachownia, których największa koncentracja występuje w Mieście Blachownia, sołectwie Łojki i Cisie.

Tabela 30 - Nieruchome obiekty zabytkowe w Gminie Blachownia

Nieruchome obiekty zabytkowe	
Rodzaj obiektu	Lokalizacja
Kościół rzym.- kat. p.w. św. Michała Archaniola	Blachownia ul. Sienkiewicza 14
Dom USC –dawna stacja kolejowa	Blachownia ul. Sienkiewicza 19
Dom drewn. ok.1910 r.	Blachownia ul. Kościuszki 10
Cmentarz paraf. rzym- kat. ok. 1910 r.	Blachownia
Dom drewn. ok.1923 r.	Blachownia, ul. Starowiejska 86
Budynek szpitala mur. p. XX w.	Blachownia, ul. Bema 2
Dom drewn. ok.1910 r.	Blachownia, ul. Biegańskiego 2
Dom drewn. ok.1925 r.	Blachownia, ul. Kopernika 7
Dom drewn. ok.1920 r.	Blachownia, ul. Pocztowa 12
Dom drewn. ok.1914 r.	Blachownia, ul. Malicka 7
Kapliczka drewn. 1903 r.	Cisie
Młyn drewn.1924 r.	Cisie, ul. Cisiańska nr 78
Spichlerz przy młynie mur. 1924 r.	Cisie, ul. Cisiańska nr 75
Kapliczka mur	Łojki
Pozostałości folwarku w Łojkach - Wyrazowie	Łojki

Źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i gminy Blachownia, Kraków 2010

Ponadto na obszarze gminy można zaobserwować niekorzystne zjawisko, jakim jest tendencja do rozpraszania zabudowy poza istniejące, historycznie ukształtowane zespoły osadnicze. Tendencje te na obszarze gminy mają ograniczony charakter, nieprowadzący do znaczących zmian proporcji między terenami zabudowanymi i otwartymi, jednak prowadzi to do stopniowego ograniczenia wartości krajobrazowych obszaru. Dodatkowo występują tutaj obiekty oraz obszary w tym: poprzemysłowe, których stan techniczny i poziom zdegradowania nie pozwalają na ich dalszą eksploatację. Techniczny stan obiektów jest tylko

jednym z aspektów degradacji przestrzennej. Równie istotnym dla postrzegania tego obszaru jest istnienie niezagospodarowanych pustynek, zaniedbanych przestrzeni publicznych i prywatnych, brak estetyki i detalu urbanistycznego, jak również objawy dewastacji. W wyniku przeprowadzonej inwentaryzacji, wizji lokalnej oraz badań ankietowych, stwierdzono, iż na terenie Gminy Blachownia terenie zlokalizowane są obszary zdegradowane oraz obiekty, które utraciły swoje funkcje i wymagające modernizacji i odnowy.

Tabela 31- Publiczna zdegradowane obiekty i tereny w Gminie Blachownia – inwentaryzacja

	Blachownia	Cisie	Konradów	Łojki	Nowa i Stara Gorzelnia	Wyrazów
Tereny przemysłowe, przestrzenie publiczne oraz pozostałe zdegradowane	Teren pasa zieleni śródmiejskiej wzdłuż ulicy Sienkiewicza Miejsca postojowe w południowej części zbiornika, ul. Wczasowa	-	-	-	-	-
Obiekty użyteczności publicznej oraz pozostałe stanowiące własność publiczną	Budynek mieszkalny przy ul. Sienkiewicza 16w centrum Budynek, przy ul. Sienkiewicza 15 tzw. Prażynka Sklep GS, przy trasie DK 46 Budynek, ul. Sosnowa 7 Dawny budynek OSP Blachownia	-	-	Budynki komunalne ul. Długa 3,5 Łojki Budynek przy ul. Długa 30 Łojki	-	-
Obiekty instytucji kultury i dziedzictwa kulturowego	Budynek, ul.1 Maja 99 , Muszla koncertowa, północna część zalewu	-	-	-	-	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie wizji lokalnej oraz wywiadów

Zidentyfikowano również budynki i obszary przemysłowe, które nie są wykorzystywane częściowo lub nie są wykorzystywane zgodnie z ich przeznaczeniem.

Na podstawie wizji lokalnej i badań ankietowych oraz wywiadów dokonano oceny stanu zdewastowania przestrzeni publicznej. Do głównych problemów przestrzenno - funkcjonalnych na terenie Gminy Blachownia zaliczyć

- Nagromadzenie charakterystycznych przejawów wandalizmu, takich jak zniszczona/uszkodzona mała architektura, napisy na murach, zniszczone nasadzenia zieleni, skradzione elementy metalowe, zniszczenia
- Postępująca dewastacja budynków publicznych wynikająca z braku przeprowadzenia prac remontowych, modernizacyjnych obiektów, które m.in. utraciły swoje funkcje.
- Słaby dostęp do transportu publicznego
- Koncentracja terytorialna budynków i przestrzeni publicznej
- Deficyt lub niska, jakość: obszarów publicznych, rekreacyjnych (np. stopień wyposażenia i jakość infrastruktury rekreacyjnej place zabaw i siłownie
- Brak lub niedostosowanie rozwiązań architektoniczno-urbanistycznych do zmian funkcji danego obszaru podział miejscowości przez drogę krajową i budowana Autostradę - co uniemożliwia sprawne połączenie i do dostęp do poszczególnych jej obszarów

Szczegółowy opis dostępności komunikacyjnej jest szczegółowo opisany w podrozdziale problemy techniczne III.5 W ramach opracowywanego planu mobilności miejskiej przeprowadzono szczegółową ankietyzację mieszkańców Gminy Blachownia diagnozującej ocenę poziomu dostępności do publicznego transportu zbiorowego.

Tabela 32 – Ocena dostępności transportu zbiorowego przez mieszkańców Gminy Blachownia

Wyszczególnienie	Blachownia	Cisie	Konradów	Łojki	Nowa i Stara Gorzelnia	Wyrazów
Dostęp do transportu publicznego	średni	słaby	słaby	słaby	słaby	słaby

Źródło: opracowanie własne na podstawie Planu Mobilności Gminy Blachownia

Jednocześnie w przypadku Blachowni i Łojek występują sygnalizowane w trakcie spotkań z mieszkańcami problemy związane z częstotliwością kursowania taboru transportu zbiorowego obsługiwane przez PKS i MPK Częstochowa na trasie Blachownia-Częstochowa.

Tabela 33 – Nasycenie terytorialne infrastrukturą rekreacyjną (place zabaw i siłowni) na terenie Gminy Blachownia)

lokalizacja	łączna powierzchnia	Liczba mieszkańców	Wskaźnik (ilość powierzchni aktywności przypadający na 1 mieszkańca)

Ul. Jodłowa Ul. 16 stycznia Ul. Sienkiewicza 7 Ul. Sienkiewicza 11 Ul. Sienkiewicza - park Ul. Sienkiewicza (zalew) Ul. Wspólna (szkoła) Ul. Piastów Miasto Blachownia	4.940	9 733	0,50
Ul. Cisiańska (szkoła) Cisie	1500	617	2,43
Ul. Podmiejska Ul. Wyrazów (za torami) Wyrazów	900	448	2,00
Teren przedszkola Szkoła Podstawowa Ul. Długa Łojki	2.790	1355	0,48
Wrzosowa Konradów	2000	162	12,35
Ul. Wielkoborska Gorzelnia Stara	800	269	2,9
łącznie	12.940	13.152	0,98

Źródło: Dane z Urzędu Miejskiego w Blachowni

Jednym ze zidentyfikowanych problemów jest duża koncentracja terytorialna budynków użyteczności publicznej oraz budynków mieszkalnych (komunalne i socjalne), które wymagają interwencji przestrzenno-funkcjonalnych w tym wprowadzenia nowych funkcji społecznych. Największe ich skupisko występuje w Blachowni oraz Sołectwie Łojki.

Tabela 34 Koncentracja budynków publicznych w Gminie Blachownia powodujących dysfunkcje przestrzenno-funkcjonalne.

Miejscowość	Budynki użyteczności publicznej	Budynki mieszkalne - komunalne i socjalne
Blachownia	12	30
Cisie	0	1
Konradów	0	0
Łojki	2	2
Nowa i Stara Gorzelnia	0	0
Wyrazów	0	0
łącznie w Gminie	14	33

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Blachowni

Zgodnie z poniższą tabelą miejscowości, w których występuje 50% i więcej negatywnych zjawisk zaliczono do obszarów problemowych.

Tabela 35 Problemy przestrzenno-funkcjonalne w Gminie Blachownia

Rodzaj problemu	Blachownia	Cisie	Konradów	Łojki	Nowa i Stara Gorzelnia	Wyrazów
Słaby dostęp do transportu publicznego		x	x	x	x	x
Koncentracja terytorialna budynków gminy powodująca deficyty przestrzenno-funkcjonalne	x			x		
Deficyt lub niska, jakość: obszarów publicznych, rekreacyjnych - place zabaw i siłownie	x			x		
Brak lub niedostosowanie rozwiązań architektoniczno-urbanistycznych do zmian funkcji danego obszaru podział miejscowości przez drogę krajową i budowaną Autostradę - co uniemożliwia sprawne połączenie i do dostęp do poszczególnych jej obszarów	x			x		x
Suma zdiagnozowanych zjawisk kryzysowych	3	1	1	4	1	2

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Blachowni

III. 5 Analiza zjawisk kryzysowych - sfera techniczna

III.5.1 Zasoby i infrastruktura mieszkaniowa

Infrastruktura mieszkaniowa w Gminie Blachownia ma w większości charakter zabudowy jednorodzinnej. Na obszarach wiejskich zdecydowanie dominują budynki mieszkalne parterowe i jednopiętrowe, o małych gabarytach. Zabudowa najczęściej przybiera typ

zagrodowy. Przeciętny budynek ma kilkadziesiąt lat. Duża część budynków wymaga remontu oraz termomodernizacji. Stan budynków w poszczególnych sołectwach jest podobny – nie można wyróżnić obszarów szczególnej koncentracji degradacji stanu technicznego prywatnych budynków mieszkalnych. Jedynie na obszarze miasta Blachownia i sołectwa Łojki występuje zabudowa osiedlowa wielorodzinna.

W poniższej tabeli zestawiono informacje na temat zmian ilościowych w zakresie gospodarki mieszkaniowej.

Tabela 36 - Dane dotyczące mieszkalnictwa dla gminy Blachownia - lata 1995–2014

Rok	Mieszkania istniejące		Mieszkania oddane do użytku w danym roku	
	Liczba (sztuk)	Powierzchnia użytkowa (m ²)	Liczba (sztuk)	Powierzchnia użytkowa (m ²)
1995	4241	263847	11	1496
1996	4257	265822	16	1975
1997	4272	269741	15	3919
1998	4288	271787	16	2033
1999	4309	274083	21	2296
2000	4326	276074	17	1991
2001	4349	279420	23	3346
2002	4565	314845	27	4310
2003	4623	323248	58	8403
2004	4651	327582	38	5616
2005	4676	331379	33	5249
2006	4696	334866	32	5238
2007	4733	339961	43	6280
2008	4771	345714	47	7258
2009	4799	350231	29	4628
2010	4743	359050	39	5992
2011	4776	364419	39	6261
2012	4789	366068	24	3321
2013	4818	370544	35	5403
2014	4845	374360	35	5100

Źródło: GUS, <http://stat.gov.pl/>

Liczba oferowanych w Gminie Blachownia mieszkań rośnie. Głównym obszarem mieszkań oddanych do użytku jest Miasto Blachownia oraz sołectwo Łojki.

Szczegółowe informacje o stanie zasobów mieszkaniowych w Gminie Blachownia przedstawia tabela poniżej

Tabela 37 – Zasoby mieszkaniowe w Gminie Blachownia

	Jednostka miary	2014
ZASOBY MIESZKANIOWE - Zasoby mieszkaniowe gmin (komunalne)		
mieszkania socjalne		
mieszkania	-	19
powierzchnia użytkowa mieszkań	m2	406

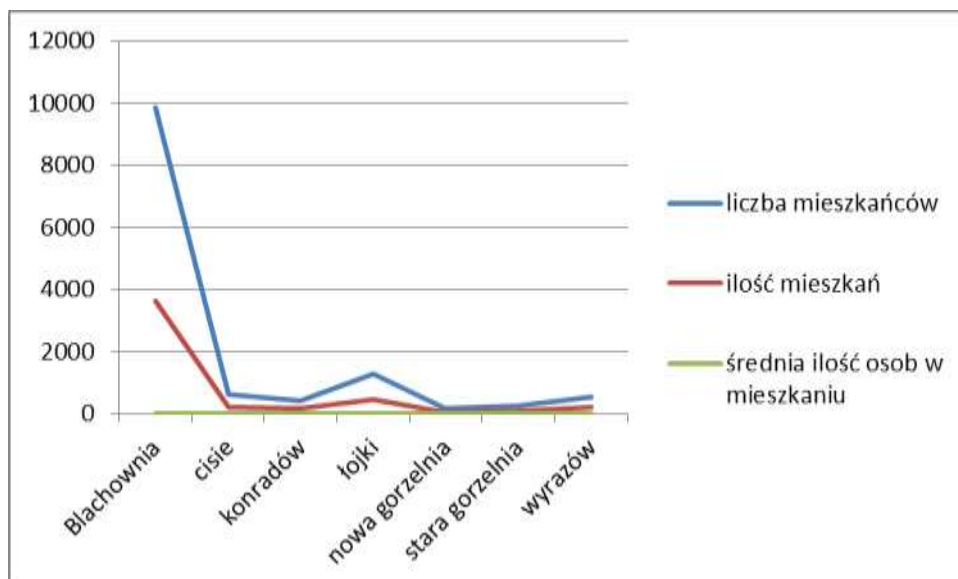
Zasoby mieszkaniowe łącznie		
mieszkania	-	4 845
powierzchnia użytkowa mieszkań	m2	374360
w Blachowni		
mieszkania	-	3 677
powierzchnia użytkowa mieszkań	m2	274 332
w sołectwach		
mieszkania	-	1 168
powierzchnia użytkowa mieszkań	m2	100 028
Budynki mieszkalne w gminie		
ogółem	-	2882
Mieszkania wyposażone w instalacje techniczno-sanitarne		
wodociąg	-	4646
ustęp spłukiwany	-	4589
łazienka	-	4503
centralne ogrzewanie	-	3524
gaz sieciowy	-	2
Mieszkania wyposażone w instalacje - w % ogółu mieszkań		
w Blachowni		
wodociąg	%	97,0
łazienka	%	95,0
centralne ogrzewanie	%	72,3
w sołectwach		
wodociąg	%	92,6
łazienka	%	86,6
centralne ogrzewanie	%	74,1
Zasoby mieszkaniowe - wskaźniki		
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania	m2	77,3
przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę	m2	28,3
mieszkania na 1000 mieszkańców	-	366,7
DODATKI MIESZKANIOWE		
Liczba i kwoty wypłaconych dodatków mieszkaniowych		
Liczba ogółem	szt.	1838
Kwota ogółem	zł	314827
w zasobie gminnym		
liczba	szt.	722
kwota	zł	138784
w zasobie spółdzielczym		
liczba	szt.	480
kwota	zł	86035
w zasobie wspólnot mieszkaniowych		
liczba	szt.	636
kwota	zł	90008

Źródło: <http://stat.gov.pl/bdl>

W Blachowni obserwowalne jest większe zróżnicowanie typów i stanu budynków mieszkaniowych. Można wyróżnić budynki mieszkalne jednorodzinne i dwurodzinne, które dominują w tkance miejskiej, oraz budynki wielorodzinne zarządzane przez spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe. Wielkość zabudowy mieszkaniowej w gminie jest stosunkowo zwarta (55,7 m² pow. użytkowej na 1 hektar). Jest to mniejsza wartość niż dla całego województwa śląskiego (66,7 m² pow. użytkowej/ha), natomiast znacznie większa niż dla średniej krajowej, gdzie wartość ta wynosi 32 m² pow. użytkowej/ha. W gminie Blachownia udział mieszkań oddanych do użytkowania po w 1995 r. lub później, wynosi 12,3% (2,5 pkt proc. mniej niż średnia krajowa).

Analizując budownictwo mieszkaniowe w Gminie Blachownia, należy zauważyć, że na koniec 2014r. liczba mieszkań wyniosła 4 845 szt. (przede wszystkim w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych) i wzrosła w ciągu ostatnich lat o 2,5%.

Wykres nr 4 - Ilość mieszkańców względem liczby mieszkań w Gminie Blachownia

Źródło: opracowanie własne

Tabela 38 - Średnia liczba osób zamieszkujących w mieszkaniu w Gminie Blachownia w 2014 roku

Wyszczególnienie	Blachownia	Cisie	Konradów	Łojki	Nowa Gorzelnia	Stara Gorzelnia	Wyrazów	łącznie gmina
średnia ilość mieszkań	3 646	224	159	466	59	94	203	4 845
średnia ilość osób w mieszkaniu	2,7	3,1	2	4,2	2	2	3	2,7

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z UM Blachownia

Średnia ilość osób zamieszkujących lokale mieszkalne wynosi 2,7. Wg danych za 2014r. w zagęszczeniu osób zamieszkujących 1 mieszkanie jest w Łojkach następnie w Cisiu i Wyrazowie. W mieście Blachownia średnia wynosi 2,7 i jest równa średniej gminnej.

Tabela 39 - Udział % budynków mieszkalnych wybudowanych przed 1945r. przed 1980r. po 80r. w ogólnej ilości budynków Gminy Blachownia (stan w dniu 31.XII.2014r.)

Wyszczególnienie	Blachownia	Cisie	Konradów	Łojki	Nowa Gorzelnia	Stara Gorzelnia	Wyrazów
przed 1945	35	14	15	20	10	17	8
1946-1980	40	50	25	45	25	46	37
po 1980	25	36	60	35	65	37	55

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z UM Blachownia

Udział procentowy budynków mieszkalnych wybudowanych przed 1945r. przed 1980 i po 80r. na podstawie uzyskanych danych prowadzi do wniosku, że największa koncentracja zabudowy tzw. starego budownictwa występuje na obszarach Blachowni, Starej Gorzelni i Łojek.

W skład zasobu mieszkaniowego Gminy Blachownia stanowią:

- 34 lokale mieszkalne o łącznej powierzchni użytkowej 1495, 23 m², zlokalizowane w 3 budynkach stanowiących wyłączną własność Gminy Blachownia.
- 294 lokale mieszkalne o łącznej powierzchni użytkowej 12379,52, zlokalizowane w 58 budynkach wspólnot mieszkaniowych
- 2 lokale mieszkalne o łącznej powierzchni użytkowej 98,77m², zlokalizowanych w budynku placówki oświatowej
- 14 lokali socjalnych o łącznej powierzchni użytkowej 228,09 m², zlokalizowanych w 3 budynkach stanowiących wyłączną własność Gminy Blachownia.
- 7 lokali socjalnych

Z raportu przygotowanego przez Zarząd Mieniem Komunalnym wynika, że największa koncentracja terytorialna zdegradowanych obiektów–budynków mieszkalnych (komunalnych i socjalnych) znajduje się na terenie miasta Blachownia i terenie sołectwa Łojki. Wynika to przede wszystkim z czasu użytkowania wyżej wymienionych budynków oraz potrzeb termomodernizacyjnych i remontowych. Stan ten przedstawia tabela poniżej.

Tabela 40 – Koncentracja terytorialna zdegradowanych obiektów i okres budowy budynków mieszkalnych - komunalnych i socjalnych na terenie Gminy Blachownia

Lp	nazwa obiektu	rok budowy	obszar	Rodzaj potrzeb modernizacyjnych
1.	ul. Długa 3	1953	Sołectwo Łojki	Generalny remont i termomodernizacja
2.	ul. Długa 5	1953	Sołectwo Łojki	Generalny remont i termomodernizacja
4.	ul. 1 Maja 14	lata trzydzieste XX w.	Miasto Blachownia	Generalny remont i termomodernizacja
5.	ul. 1 Maja 12 (kontenery)	2008	Miasto Blachownia	Generalny remont i termomodernizacja
6.	ul. Sienkiewicza 16	I połowa XIX wieku	Miasto Blachownia	Generalny remont i termomodernizacja

7.	ul. Kubowicza 7	1954	Miasto Blachownia	Generalny remont i termomodernizacja
8.	ul. 1 Maja 93	1967	Miasto Blachownia	Generalny remont i termomodernizacja
9.	ul. Miodowa 4a	1974	Miasto Blachownia	Generalny remont i termomodernizacja
10.	ul. Cisiańska 46	1982	Cisie	Generalny remont i termomodernizacja

Źródło: Dane z Urzędu Miejskiego w Blachowni

Z powyższej tabeli wynika, że największa liczba budynków znajduje się w mieście Blachownia i Sołectwie Łojki. Duża część budynków ze względu na ich wiek i stan zużycia wymaga remontu oraz termomodernizacji. Jako obszar szczególnej koncentracji degradacji stanu technicznego budynków mieszkalnych można wyróżnić – sołectwo Łojki, ul. Długa bloki socjalno-komunalne. Bloki przy ul. Długiej 1,3 i 5 są bardzo zdegradowane i wymagają szeregu prac tj. odwodnienia, termomodernizacji oraz naprawy otoczenia tj. brak chodników, utwardzonych dróg dojazdowych. Podobna sytuacja jest w Blachowni przy ul. Sienkiewicza 16, budynek jest w bardzo złym stanie i wymaga gruntownej modernizacji od wymiany źródeł ciepła po całkowitą termomodernizację.

Stan techniczny pozostałych obiektów infrastruktury komunalnej

Na terenie Gminy Blachownia poza zasobem mieszkaniowym działa kilkanaście jednostek użytkujących budynki użyteczności publicznej. Poniżej prezentowane jest zestawienie istniejących jednostek oraz budynków użyteczności publicznej.

Tabela 41 – Wykaz budynków użyteczności publicznej w Gminie Blachownia

Lp.	nazwa obiektu	liczba budynków	rok budowy	obszar
1	Urząd Miejski, ul. Sienkiewicza 22	1	zmiana sposobu użytkowania 1994	Miasto Blachownia
2	Urząd Stanu Cywilnego, ul. Sienkiewicza 19	1	zmiana sposobu użytkowania 1980	Miasto Blachownia
3	Zespół Szkolno-Przedszkolny, ul. Wspólna 5	1	lata 60. XX w.	Miasto Blachownia
4	Zespół Przedszkolny w Łojkach, ul. Długa 50	1	1985	Sołectwo Łojki
5	Przedszkole publiczne, ul. Żeromskiego 2	1	1951	Miasto Blachownia
6	Zarząd Mieniem Komunalnym, ul. Miodowa 4A	1	lata 70. XX w.	Miasto Blachownia
7	Gimnazjum, ul. Bankowa 13	1	1956	Miasto Blachownia
8	Szkoła Podstawowa, Łojki, ul. Długa 48	1	1966	Sołectwo Łojki
9	OSiR, ul. Sportowa 1	1	1979	Miasto Blachownia
10	Miejski Dom Kultury, ul.1 Maja 99	1	–	Miasto Blachownia

11	Szkoła Podstawowa nr 1, ul. Sienkiewicza 8	1	1958	Miasto Blachownia
12	Filia Miejskiej Biblioteki Publicznej , ul. Żeromskiego 3B	1	zmiana sposobu użytkowania 1985	Miasto Blachownia
13	Szkoła Podstawowa Cisie, ul. Cisiańska	1	1983/1992	Sołectwo Cisie
14	Przychodnia BLAMED, ul. Sienkiewicza	1	lata 50. XX w.	Miasto Blachownia
15	Biblioteka Publiczna, ul. 1 Maja 99	1	1989	Miasto Blachownia
16	Hala Sportowa, ul. Sportowa 1	1	2011	Miasto Blachownia
17	Komisariat policji	1	Brak danych	Miasto Blachownia
18	Dawny budynek OSP Blachownia	1	Brak danych	Miasto Blachownia

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z UM Blachownia

Większość obiektów użyteczności publicznej jest zlokalizowana w Mieście Blachownia, co powoduje największą koncentrację kosztów związanych z koniecznością utrzymania poszczególnych budynków. Problemem nadrzędnym budynków komunalnych jest ich niewystraszająco zadowalający stan techniczny. Jak można zauważyć analizując powyższą tabelę budynki te są w większości wybudowane przed rokiem 80 ubiegłego wieku. Zgodnie z raportem Zarządu Mieniem Komunalnym na temat stanu technicznego infrastruktury komunalnej z wymienionych w tabeli 41 budynków tylko 27,7% jest w zadowalającym stanie technicznym lub po modernizacji. Natomiast 73,3% wymaga dodatkowych działań remontowo-modernizacyjnych. Co jest skutkiem między innymi ponad 30 letniego okresu eksploatacji. Często stan tych budynków nie pozwala na właściwe wykorzystanie lub nadanie im nowych funkcjonalności. Natomiast wyniki ankiet przeprowadzonych wśród mieszkańców wskazały następujące obiekty o znacznym stopniu zdegradowania i pierwszeństwie podjęcia działań naprawczych .

Tabela 42 - Pozostałe nieruchomości komunalne o znacznym stopniu zdegradowania

Wyszczególnienie	Blachownia	Cisie	Konradów	Łojki	Nowa Gorzelnia	Stara Gorzelnia	Wyrazów
Biblioteka Publiczna, ul. Żeromskiego	x						
Filia Biblioteki Publicznej, ul. 1 Maja 99	x						
Dawny budynek OSP Blachownia	x						
Budynek, ul. Długa 30 Łojki				x			

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ZMK Blachownia

III.5.2 Infrastruktura techniczno- komunalna

Zasoby Gminy Blachownia w sieci i urządzenia sieciowe przedstawia poniższa tabela

Tabela 43 – Zasoby infrastruktury techniczno-komunalnej w Gminie Blachownia w 2014r.

URZĄDZENIA SIECIOWE		
Wodociągi		
długość czynnej sieci rozdzielczej	km	80,5
przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	2621
woda dostarczona gospodarstwom domowym	dm3	376,9
ludność korzystająca z sieci wodociągowej w miastach	osoba	9340
ludność korzystająca z sieci wodociągowej	osoba	12554
zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na 1 mieszkańca	m3	28,5
zużycie wody w gospodarstwach domowych w Blachowni na 1 mieszkańca	m3	28,9
zużycie wody w gospodarstwach domowych na wsi na 1 mieszkańca	m3	27,5
Kanalizacja		
długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	32,4
przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	986
ścieki odprowadzone	dm3	275,0
ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej w miastach	osoba	6499
ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	osoba	6718
Energia elektryczna w gospodarstwach domowych w miastach		
odbiorcy energii elektrycznej na niskim napięciu	szt.	4222
zużycie energii elektrycznej na niskim napięciu	MWh	7866
Korzystający z instalacji w % ogółu ludności		
wodociąg	%	95,0
kanalizacja	%	50,8
gaz	%	0,0
w Blachowni		
wodociąg	%	95,0
kanalizacja	%	66,1
gaz	%	0,1
w sołectwach		
wodociąg	%	95,0
kanalizacja	%	6,5
gaz	%	0,0

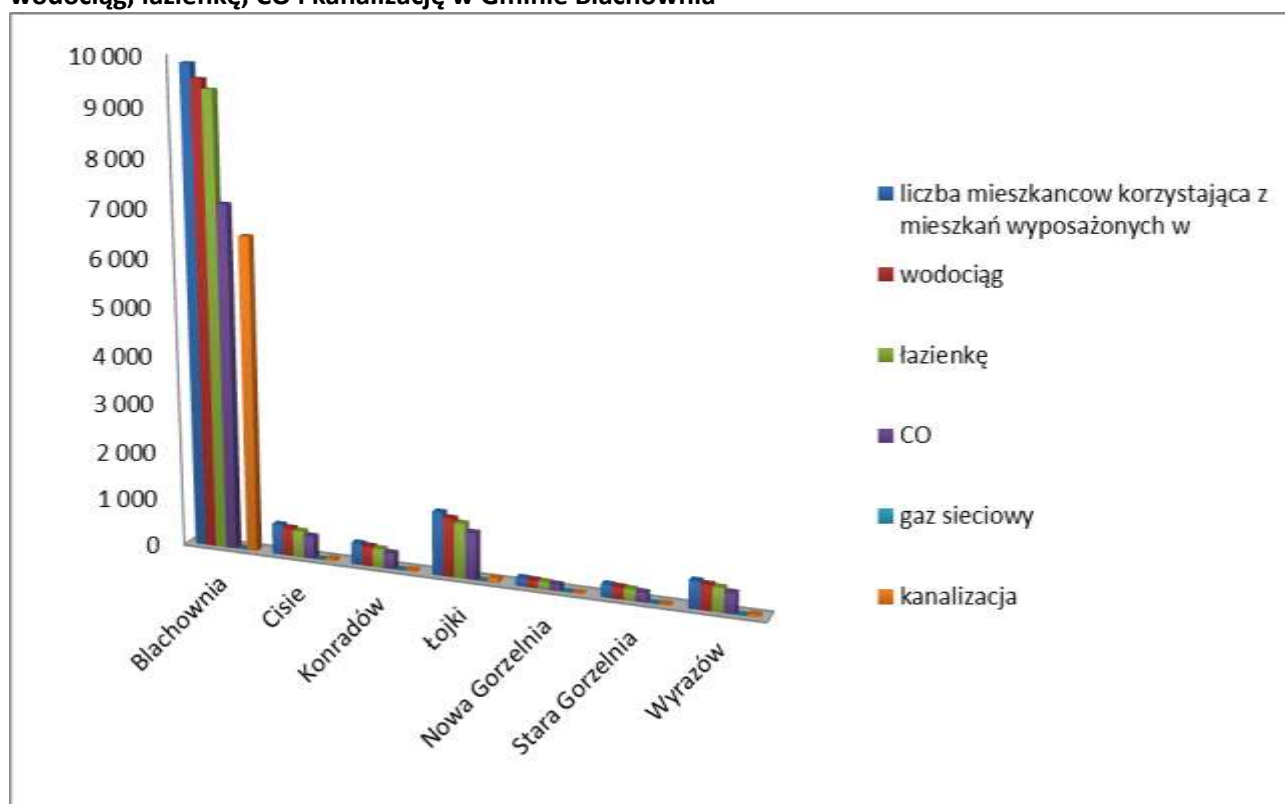
Źródło: <http://stat.gov.pl/bdl>

Na terenie gminy, w Blachowni, funkcjonuje mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków, zmodernizowana w latach 2013-2014. Średnia przepustowość oczyszczalni wynosi 2505 m3/dobę, aktualnie wykorzystywana jest ona w stopniu średnim. Planowane jest skanalizowanie i zwodociągowanie całego terenu gminy Blachownia do 2022 roku.

Przez obszar gminy Blachownia przebiega gazociąg wysokociśnieniowy GW 500 Olesno – Częstochowa, którym przesyłany jest gaz ziemny zaazotowany. W trakcie realizacji jest budowa sieci gazowej na terenie gminy (od strony Aleksandrii do Kłobucka; w Blachowni główną ulicą Sienkiewicza, przez tzw. stare osiedle, a także m.in. ulicami Parkową, Piastowską, po osiedle domów jednorodzinnych nad zalewem).

Do jednych z głównych problemów pojawiających się na terenie gminy Blachownia zalicza się niedostateczny poziom wyposażenia w urządzenia sieciowe obsługujące mieszkańców szczególnie na terenach wiejskich. W wodociąg było wyposażonych 97% mieszkań na obszarach wiejskich, w łazienkę 95,0% (w Blachowni) natomiast 92,6 na obszarach wiejskich, centralne ogrzewanie: 72,3% (w Blachowni) natomiast 74,3 na obszarach wiejskich.

Wykres nr 5 Wyposażenie mieszkań wg kategorii: wyposażenia w łazienkę niewyposażonych w wodociąg, łazienkę, CO i kanalizację w Gminie Blachownia

Źródło: Opracowanie własne na podstawie stat.gov.pl/bdl

Tabela 44 Liczba mieszkańców korzystających z wyposażenia w wodociąg, łazienkę, CO i kanalizację w podziale terytorialnym Gminy Blachownia (stan w dniu 31.XII.2014r.)

Wyszczególnienie	Blachownia	Cisie	Konradów	Łojki	Nowa Gorzelnia	Stara Gorzelnia	Wyrazów	Łącznie w Gminie
Liczba przyłączy kanalizacyjnych	943	0	0	15	0	1	41	1000
Liczba mieszkańców korzystających z	7460	0	0	60	0	4	164	7688

przyłączy kanalizacyjnych								
Wodociąg	9 441	598	435	1 314	157	261	551	12757
Łazienka	9 246	571	415	1 255	150	249	526	12412
CO	7 037	457	332	1 004	120	199	421	9627

Źródło: Opracowanie własne na podstawie stat.gov.pl/bdl

Stosunkowo duży odsetek osób korzysta z przyłączy kanalizacyjnej w Mieście Blachownia i niewielkie ilości przyłączy występują w sołectwach Wyrazów i Łojki. Pozostałe sołectwa pozbawione są dostępu do sieci kanalizacyjnej. Problemem w przypadku Miasta Blachownia jest mimo najwyższego stopnia skanalizowania jest ilość występujących awarii sieci kanalizacyjnej ze względu na stan jej obciążenia (średnio 10-12 awarii rocznie).

Sieć gazowa dostępna jest tylko w mieście Blachownia i potencjalny dostęp do niej ma ok. 60% mieszkańców miasta. Nie wszyscy mieszkańcy miasta korzystają jednak z tej możliwości ze względu na wysokie koszty wykonania przyłączy do budynków prywatnych.

III. 5.3 PRZESTRZEŃ KOMUNIKACYJNA I OŚWIETLENIE ULICZNE

Na terenie gminy Blachownia funkcjonuje dobrze rozwinięta sieć dróg. Podstawowym układem komunikacyjnym są drogi powiatowe oraz gminne.

Drogi gminne mają 62,078 km długości. Ich stan techniczny przedstawia poniższa tabela.

Tabela 44 - Stan dróg w Gminie Blachownia (stan w dniu 31.XII.2015r.)

Wyszczególnienie	Blachownia	Cisie	Konradów	Łojki	Nowa Gorzelnia i Stara Gorzelnia	Wyrazów	łącznie w Gminie
Długość dróg	39,5	6,4	2,8	5	3	2,1	58
Długość nieutwardzonych (gruntowe)	10,5	1,3	0	0,5	0,8	0,5	13,6
Długość dróg do remontu	6,7	1,8	0	2,2	0	0,2	10,9

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM Blachownia

Zidentyfikowanym problemem związanym z stanem technicznym dróg jest ich ilość przeznaczona do remontu, który to wskaźnik najwyższej klasyfikuje obszary Miasta Blachownia i sołectwa Łojki.

Drogi powiatowe przebiegające na terenie gminy, mają 29,04 km długości, część z nich jest w stanie technicznym dobrym, pozostałe wymagają remontów.

Wykaz dróg zarządzanych przez powiat częstochowski:

- S 1020 droga Puszczew-Herby
- S 1046 droga Blachownia – Błaszczki
- S 1047 droga Blachownia – Kolonia Łojki

- S 1048 droga Łojki – Częstochowa (Gnaszyn)
- S 1050 droga Wyrzów-Walaszczyki-Wygoda
- S 1076 droga od dr.494-Przysieka-Gorzelnia-Wyrzów
- S 1078 droga Puszcze-Cisie
- S 1049 droga Blachownia Walaszczyki

Mapa nr 2- Komunikacja w Gminie Blachownia

Źródło: <http://portal.gison.pl/blachownia/>

Do dróg o znaczeniu komunikacji ponadlokalnej należą:

- droga krajowa nr 46 łącząca Kłodzko, Opole, Lubliniec, Częstochowę i Szczekociny,
- droga wojewódzka nr 492 biegnąca z miejscowości Ważne Młyny do Blachowni,
- droga wojewódzka nr 494 biegnąca z miejscowości Częstochowa do drogi krajowej 45 w Bierdzanach,
- droga wojewódzka nr 904 rozpoczynająca się w Blachowni i kończąca we wsi Kolonia Poczesna.

Przez Blachownię przebiegać będzie Autostrada A1 – na terenie gminy zostanie wybudowany węzeł łączący autostradę z drogą krajową nr 46.

Autostrada A1 – odcinek G +F

Budowa Autostrady jest ujęta w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 15 maja 2004 r. w sprawie sieci autostrad i dróg ekspresowych (Dz. U. Nr 128, poz. 1334, z późn. zm.) oraz Uchwale Rady Ministrów z dnia 25 stycznia 2011 r. w sprawie ustanowienia programu wieloletniego pod nazwą „Program Budowy Dróg Krajowych na lata 2011-2015”. Projektowane przedsięwzięcie stanowi część Koncepcji Polityki Przestrzennego Zagospodarowania Kraju ogłoszonej przez Prezesa Rady Ministrów w Monitorze Polskim nr 252 z 2012 roku. Realizacja autostrady będzie znaczącym czynnikiem sprzyjającym ożywieniu gospodarczemu ze względu na wiążące się z nią możliwości wzrostu popytu na usługi i

towary krajowe, a w zakresie inwestycji budowlanych, przyczyni się do rozwoju przedsiębiorstw wykonawczych jak również innych podmiotów gospodarczych obsługujących budownictwo.

Mapa nr 3 – Plan przebiegu budowy Autostrady A1

Źródło: http://www.a1-rzasawa-blachownia.pl/odcinek_f/index.html

Komunikacja PKP i PKS

Na terenie gminy Blachownia komunikacja autobusowa obsługiwana jest przez:

- PKS Częstochowa S.A. – gmina Blachownia posiada połączenia autobusowe z: wsią Cisie, Częstochową, Ostrowami, Puszczelem oraz Węglowicami. Najczęstsze połączenia są z Częstochową oraz Ostrowami, natomiast do Węglowic można dojechać tylko raz dziennie;
- Prywatny Transport Samochodowy Marian Mazur (PTS) – busy kursują z Częstochowy do Blachowni przez Wyrazów, Łojki, Konradów, Leśną, Ostrowy;
- MPK Częstochowa Sp. z o.o. – linia 32 łączy Częstochowę i Starą Gorzelnię w gminie Blachownia; linia 22 – autobusy kursują do miejscowości Łojki.

Na terenie gminy działa komunikacja kolejowa. Stacja kolejowa jest w mieście Blachownia i przebiega przez nie linia kolejowa nr 61. Jest to w większości zelektryfikowana dwutorowa linia kolejowa znaczenia państwowego o długości 175,74 km, łącząca Kielce z Fosowskim. Z Blachowni realizowane są pasażerskie połączenia kolejowe do i z: Częstochowy (kilka połączeń dziennie, przez Częstochowę Gnaszyn, Częstochowę Stradom; czas przejazdu ok. 14 min.), Lublińca (kilka połączeń dziennie, przez Herby Stare, Lisów, Kochanowice; czas

przejazdu ok. 22 min.) oraz do i z Tarnowskich Gór (przez Herby Stare, Boronów, Strzebiń, Kalety, Miasteczko Śląskie; czas przejazdu ok. 42 min.).

Ciągi piesze i rowerowe

Zorganizowane ciągi piesze na terenie gminy (chodniki) – są dostępne głównie przy osiedlach mieszkaniowych oraz wzdłuż najważniejszych dróg w Blachowni. W wielu sołectwach na terenie gminy nie są wybudowane chodniki. Obecnie na terenie gminy jedynie w centrum Blachowni przy drodze powiatowej nr 1046 S wzdłuż części ulicy Sienkiewicza istnieje droga dla rowerów. Przez teren gminy wyznaczono następujące szlaki rowerowe, rozpoczynające i kończące się przy wypożyczalni rowerowej, należącej do Ośrodka Sportu i Rekreacji sp. z o.o., zlokalizowanego na ul. Sportowej w Blachowni. Infrastruktura służąca do transportu niezmotoryzowanego na terenie gminy Blachownia – ścieżki rowerowe, ciągi rowerowo-pieszne – jest niewystarczająca. Droga dla rowerów jest stworzona wzdłuż części ul. Sienkiewicza w centrum miasta Blachownia; na części obszaru gminy istnieją trasy rowerowe umożliwiające bezpieczne poruszanie się rowerem, w kolejnych latach planowana jest budowa kolejnych dróg dla rowerów i ciągów rowerowo pieszych. Realizacja inwestycji w infrastrukturę dróg dla rowerów i ciągów pieszych jest jednak często utrudniona z uwagi na brak możliwości dysponowania infrastrukturą drogową i gruntami niezbędnymi do budowy dróg rowerowych i chodników (właścicielem jest samorząd województwa lub powiatu). W najbliższym czasie, mimo obiektywnych trudności w rozbudowie ciągów pieszych i dróg rowerowych, planowany jest remont DW492 od Blachowni do Wręcicy Wielkiej oraz DW494 (Nowa Gorzelnia), w ramach, których planowana jest budowa chodników i ścieżek pieszo-rowerowych.

Na terenie gminy nie stosuje się transportu intermodalnego, tj. transportu zorganizowanego. Problemem głównym jest niewystarczająca, jakość dróg lokalnych oraz ich nieutwardzone powierzchnie.

Tabela 45 - Skala nasilenia potrzeb modernizacyjno-remontowych ciągów pieszo-rowerowych w rozłożeniu terytorialnym

Wyszczególnienie	Blachownia	Cisie	Konradów	Łojki	Nowa Gorzelnia	Stara Gorzelnia	Wyrazów
Skala nasilenia potrzeb modernizacyjno-remontowych traktów pieszo-rowerowych	duża	średnia	mała	duża	mała	mała	mała
Skala nasilenia potrzeb modernizacyjno-remontowych na ciągów pieszych	średnia	mała	mała	duża	mała	mała	mała

Źródło: dane na podstawie danych UM Blachownia

Oświetlenie uliczne. W Gminie Blachownia zainstalowanych jest łącznie ok. 1492 punktów oświetlenia ulicznego. Właścicielem punktów oświetleniowych jest Gmina Blachownia.

Zużycie energii wyniosło w 2014 r. 1023,3 MWh. Obecnie eksploatowana infrastruktura oświetleniowa to lampy sodowe. Podstawowym problemem jest zdegradowane oświetlenie przy drogach publicznych. Z uwagi na konieczność zapewnienia większego bezpieczeństwa użytkowników dróg i zmniejszenie zużycia energii elektrycznej oraz ograniczenia niskiej emisji

Tabela 46 - Skala nasilenia potrzeb modernizacyjno-remontowych punktów oświetleniowych Gminy Blachownia

Wyszczególnienie	Blachownia	Cisie	Konradów	Łojki	Nowa Gorzelnia	Stara Gorzelnia	Wyrazów	Łącznie w gminie
sztuki	1182	80	35	100	30	22	43	1492
% nasilenie terytorialne problemu	79,2	5,4	2,3	6,7	2	1,5	2,9	100

Źródło: dane na podstawie danych UM Blachownia

III.6 Podsumowanie diagnozy ilościowej i jakościowej

Obszary w Gminie Blachownia zostały poddane pogłębionej analizie wskaźnikowej w podziale na zdefiniowane obszary gminy. W toku przeprowadzonych konsultacji, gminę Blachownia podzielono na 7 części: Miasto Blachownia i 6 sołectw. W wiejskiej części gminy poszczególne podobszary pokrywają się z obrębami sołectw. Ponadto, obszary wyodrębniono przy założeniu, że obejmują one tereny zamieszkałe oraz w oparciu o funkcjonujące podziały urbanistyczne, bazujące na utrwalonych związkach przestrzennych, funkcjonalnych i społeczno-ekonomicznych. Przyjęcie takiej metodologii (demarkacja całego obszaru gminy), pozwoliło wytypować konkretne obszary o szczególnym natężeniu negatywnych zjawisk społecznych.

Tabela 47– Zbiorcza analiza problemów i zjawisk kryzysowych w Gminie Blachownia

L p	Wskaźnik	Blachownia	Cisie	Konradów	Łojki	Nowa Gorzelnia	Stara Gorzelnia	Wyrazów	Łącznie w Gminie
Problemy społeczne									
1	Poziom bezrobocia - liczba osób zarejestrowanych bezrobotnych	435	27	17	60	7	11	25	582
	stopień nasilenia terytorialnego zjawiska kryzysowego w %	74,74	4,64	2,92	10,31	1,20	1,89	4,30	100
2	Obciążenie osób pracujących w podziale na	92	6	4	12	1	2	5	122

	sołectwa								
	stopień nasilenia terytorialnego zjawiska kryzysowego w %	75,41	4,92	3,28	9,84	0,82	1,64	4,10	100
3	Poziom – liczba os. długotrwałego bezrobocia	169	11	6	25	0	4	10	229
	stopień nasilenia terytorialnego zjawiska kryzysowego w %	73,80	4,80	2,62	10,92	1,75	1,75	4,87	100
4	Poziom przestępczości - liczba przestępstw w zakresie kradzieży, kradzieży z włamaniem i kradzieży pojazdów	22	4	0	1	2	0	0	29
	stopień nasilenia terytorialnego zjawiska kryzysowego w %	76	14	0	3	7	0	0	100
5	Liczba przestępstw w zakresie przemocy domowej	4	0	0	0	0	0	0	4
	stopień nasilenia terytorialnego zjawiska kryzysowego w %	100	0	0	0	0	0	0	100
6	Łączny Poziom ubóstwa i wykluczenia (osoby korzystające z pomocy Społecznej ze względu na ubóstwo w latach 2011-2015	886	59	5	63	1	8	9	1032
	stopień nasilenia terytorialnego zjawiska kryzysowego w % w latach 2011-2015	86	5	0	6	0	1	1	1031
8	poziom bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w 2015	69	5	2	10	0	2	1	89

	stopień nasilenia terytorialnego zjawiska kryzysowego w % w 2015	77,5	5,6	2,2	11,2	0	2,2	1,1	100
9	Liczba osób uzależnionych od alkoholu korzystających z Pomocy Społecznej w 2015r.	34	1	0	3	0	0	1	39
	stopień nasilenia terytorialnego zjawiska kryzysowego w % w 2015	92	0,2	0	7,6	0	0	0,2	100
10	liczba osób korzystające z pomocy społecznej ze względu na niepełnosprawność w 2015r.	90	6	2	17	0	4	5	124
	stopień nasilenia terytorialnego zjawiska kryzysowego w % w 2015	72,7	4,8	1,6	13,7	0	3,2	4	100
11	Aktywność wyborcza mieszkańców – frekwencja w %	47,97	50,26	48,39	39,83	48,39	48,39	48,39	47,29
PROBLEMY GOSPODARCZE									
1	liczba działalności gospodarczej w 2015	857	29	43	102	54		35	1120
	stopień nasilenia terytorialnego zjawiska w % w 2015	76,6	2,6	3,8	9,1	4,8		3,1	100
2	wskaźnik aktywności gospodarczej w stosunku do liczby ludności obszaru miejscowości)	8,8	4,7	9,6	7,53	16,05		10,41	8,5
PROBLEMY ŚRODOWISKOWE, FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNE I TECHNICZNE									
1	Ilość podmiotów	8	1	1	4	1	0	1	16

	gospodarczych mogących potencjalnie wywierać wpływ na środowisko								
	stopień nasilenia terytorialnego zjawiska kryzysowego w %	50	6,25	6,25	25	6,25	0	6,25	100
2	Liczba Nieruchomych obiektów zabytkowych	10	2	0	2	0	0	1	15
	stopień nasilenia terytorialnego zjawiska kryzysowego w %	66,7	13,3	0	13,3	0	0	6,7	100
3	Zdegradowane Publiczne obiekty i przestrzenie na terenie Gminy	9	0	0	2	0	0	0	11
	stopień nasilenia terytorialnego zjawiska kryzysowego w %	81,8	0	0	18,2	0	0	0	100
4	Poziom dysfunkcji przestrzenno-funkcjonalnej w Gminie związanej z koncentracją budynków publicznych	42	1	0	2	0	0	0	45
	% Koncentracja problemu w ujęciu terytorialnym	93,4	2,2	0	4,4	0	0	0	100
5	Wskaźnik niedoboru nasycenia infrastrukturą rekreacyjną	0,50	2,43	12,35	0,48	0	2,9	2,00	0,98
6	Średni % udział budynków mieszkalnych wybudowanych przed 1980r.	75	64	40	65	35	62	45	55,14
7	Długość (km) dróg	6,7	1,8	0	2,2	0	0	0,2	10,9

	gminnych do remontu								
	% rozłożenie terytorialne problemu	61,6	16,5	0	20,1	0	0	1,8	100
8	Ilość zdegradowanego oświetlenia ulicznego	1182	80	35	100	30	22	43	1492
	% nasilenie terytorialne problemu	79,2	5,4	2,3	6,7	2	1,5	2,9	100
9	% mieszkańców korzystających z przyłączy kanalizacyjnych	76,65	0	0	4,43	2,47	00	28,87	58,45

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych

Tabela 48 – Alokacja nasilenia zjawisk kryzysowych w Gminie Blachownia

L p	Wskaźnik	Blachownia	Cisie	Konradów	Łojki	Nowa Gorzelnia	Stara Gorzelnia	Wyrazów	Łącznie w Gminie
Problemy społeczne									
1	Poziom bezrobocia - liczba os.zarejestrowanych bezrobotnych								
2	Obciążenie osób pracujących w podziale na sołectwa								
3	Poziom – liczba os. długotrwałego bezrobocia								
4	Poziom przestępczości - liczba przestępstw w zakresie kradzieży, kradzieży z włamaniem i kradzieży pojazdów								
5	Liczba przestępstw w zakresie przemocy domowej								

6	łączny Poziom ubóstwa i wykluczenia (osoby korzystające z pomocy Społecznej ze względu na ubóstwo w latach 2011-2015								
7	poziom bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w 2015								
8	Liczba osób uzależnionych od alkoholu korzystających z Pomocy Społecznej w 2015r.								
9	liczba osób korzystające z pomocy społecznej ze względu na niepełnosprawność w 2015r.								
10	Aktywność wyborcza mieszkańców – frekwencja w %								
PROBLEMY GOSPODARCZE									
1	liczba działalności gospodarczej w 2015								
2	wskaźnik aktywności gospodarczej w stosunku do liczby ludności obszaru miejscowości)								
PROBLEMY ŚRODOWISKOWE, FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNE I TECHNICZNE									
1	Ilość podmiotów gospodarczych mogących potencjalnie wywierać wpływ								

	na środowisko								
2	Liczba Nieruchomych obiektów zabytkowych								
3	Zdegradowane Publiczne obiekty i przestrzenie na terenie Gminy								
4	Poziom dysfunkcji przestrzenno-funkcjonalnej w Gminie związanej z koncentracją budynków publicznych								
5	Wskaźnik niedoboru nasycenia infrastrukturą rekreacyjną								
6	Średni % udział budynków mieszkalnych wybudowanych przed 1980r.								
7	Długość (km) dróg gminnych do remontu								
8	Ilość zdegradowanego oświetlenia ulicznego								
9	% mieszkańców korzystających z przyłączy kanalizacyjnych								
	LICZBA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH	10	1	0	8	0	0	0	10
	LICZBA PROBLEMÓW GOSPODARCZYCH	2			1			1	2
	PROBLEMY ŚRODOWISKOWE,	7	1	1	8	0	1	0	9

FUNKcjONALNO-PRZESTRZENNE I TECHNICZNE								
LICZBA PROBLEMOW OGOŁEM	19	2	1	17	0	1	1	21

Źródło: opracowanie własne

Łączna liczba zdiagnozowanych sytuacji kryzysowych w gminie Blachownia wyniosła 21 w tym:

- **Problemów społecznych w Gminie Blachownia wyniosła 11, z tego aż 10 występuje w Mieście Blachownia 8 i aż w Sołectwie Łójki.**
- **Problemów gospodarczych wyniosła 2 w tym 2 w Mieście Blachownia i tutaj na równym poziomie jest po 1 Sołectwo Łójki i Wyrzów**
- **Problemów środowiskowych, przestrzennych i technicznych wyniosła 9 i to w 7 problemach ponownie obszar kryzysowy zostało wskazane Miasto Blachownia i a aż w 8 Sołectwo Łójki.**

III. 7 WYBÓR OBSZARU ZDEGRADOWANEGO W GMINIE BLACHOWNIA

Przeprowadzona analiza aktualnego stanu sytuacji Gminy Blachownia odnosząca się do obszaru zdegradowanego oraz głównych problemów występujących na jej terenie wskazuje na zjawiska ujemne o charakterze społecznym, infrastrukturalnym, gospodarczym i środowiskowym. Dzięki tak przeprowadzonej diagnozie możliwe jest opracowanie i zaplanowanie działań rewitalizacyjnych całościowo obejmujących w/w obszar. Występujące zjawiska kryzysowe mają różne natężenie oraz zakres oddziaływania. Zgodnie z wytycznymi w zakresie rewitalizacji i opierając się na tak przeprowadzonym postępowaniu badawczym Gmina Blachownia wyznacza obszar zdegradowany składający z dwóch podobszarów sołectwa Łójki oraz Miasta Blachownia, które charakteryzują się tożsamą koncentracją negatywnych zjawisk tj. noszą znamiona obszaru zdegradowanego w pierwszej kolejności problemów społecznych, środowiskowych, gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych oraz technicznych.

UJEMNE ZJAWISKA WYSTĘPUJĄCE W MIEŚCIE BLACHOWNIA ORAZ SOŁECTWIE ŁÓJKI

OBSZAR SPOŁECZNY

- Wysoki poziom bezrobocia
- Wysoki wskaźnik bezrobocia długotrwałego
- Wskaźnik obciążenia osób bezrobotnych w stosunku do pracujących.
- Względem innych obszarów poziom przestępczości, w tym przemocy domowej
- Odsetek i wskaźnik ubóstwa
- Poziom bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych

- Stopień uzależnienia od alkoholu
- Liczba osób z niepełnosprawnością korzystających z pomocy społecznej

OBSZAR GOSPODARCZY

- Niski wskaźnik aktywności gospodarczej.

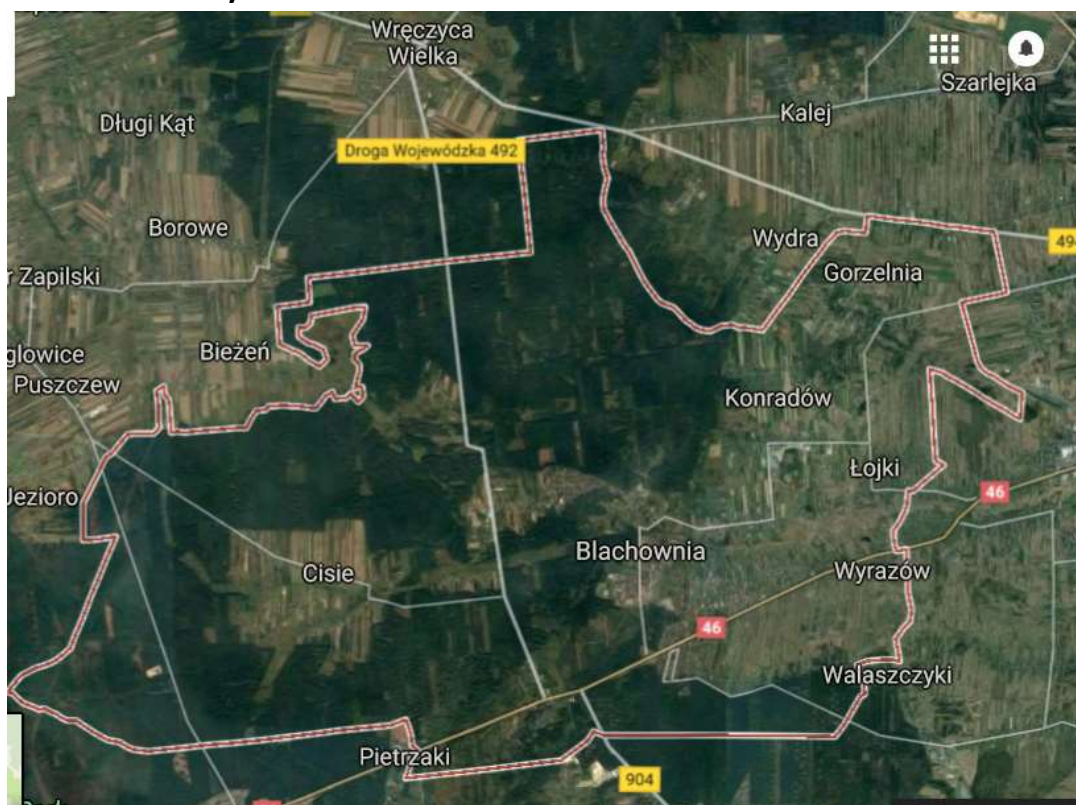
OBSZAR ŚRODOWISKOWY

- Niska świadomość ekologiczna mieszkańców.
- Niewystarczająca ochrona wód powierzchniowych i podziemnych.
- Niski odsetek osób korzystających z odnawialnych źródeł energii.
- Niska efektywność energetyczna infrastruktury energetycznej w infrastrukturze publicznej w tym w szczególności oświetlenia publicznego.
- Zły stan zbiornika wodnego.

OBSZAR PRZESTRZENNY I TECHNICZNY

- Słabo rozwinięta infrastruktura okoturystyczna.
- Niewystarczająca ilość oraz degradacja istniejących obiektów rekreacyjno – sportowych.
- Niski stan techniczny infrastruktury drogowej (w tym brak lub zły stan ciągów pieszych oraz brak oświetlenia ulicznego).
- Niewystarczający poziom infrastruktury gazowej, wodociągowej i kanalizacyjnej
- Zdegradowany obszar zieleni.
- Niewystarczająca oferta sieci połączeń komunikacyjnych wewnętrznych i zewnętrznych
- Zły stan budynków użyteczności publicznej i komunalnej w szczególności w centrum Blachowni oraz w sołectwie Łojki.

Mapa 4 – teren Gminy Blachownia

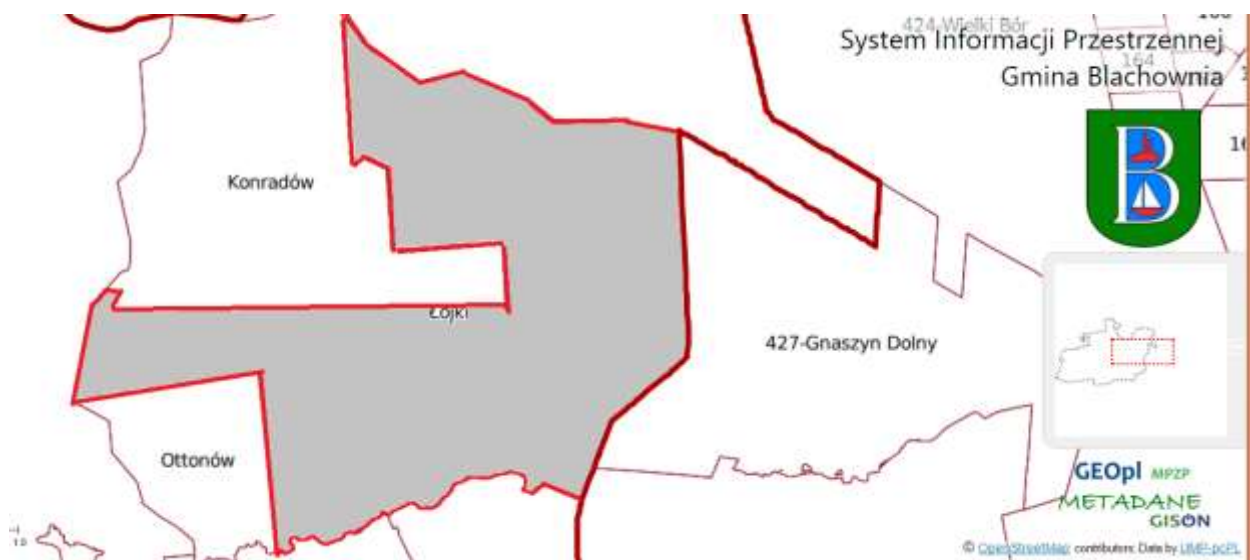
Źródło: opracowanie własne na podstawie goglemaps

Mapa nr 5 – Teren podobszaru zdegradowanego - Miasto Blachownia

Źródło: opracowanie własne na podstawie goglemaps

Mapa nr 6 – Teren podobszaru zdegradowanego - Sołectwo Łojki

Źródło: opracowanie własne na podstawie portal.gison.pl/blachownia/

III. 8 ANALIZA SWOT DLA OBSZARU ZDEGRADOWANEGO

ANALIZA SWOT MIASTA BLACHOWNIA

SILNE STRONY	SŁABE STRONY
- Silna tożsamość lokalna, - Występowanie terenów zdegradowanych umożliwiających utworzenie atrakcyjnie gospodarczo przestrzeni publicznej - Dogodne położenie, - Przebiegać będzie autostrada A1, zostanie tu wybudowany węzeł łączący autostradę z drogą krajową 46. - Bliskość większych ośrodków miejskich i aglomeracji - rynek pracy, możliwość kształcenia, usługi publiczne wysokiej jakości (Częstochowa, Opole, aglomeracja śląska) - Dobre położenie komunikacyjne mogące przyciągnąć potencjalnych inwestorów - Ceny gruntów pod inwestycje są znacznie niższe niż w samym Mieście Częstochowa - Dobra sieć sklepów - Zadowalająca pod względem jakości i dostępności infrastrukturalna baza oświatowa	- Brak odpowiedniego zagospodarowania przestrzeni publicznej, w tym: brak wykorzystania potencjału gospodarczego centrum Blachowni - Występująca zdegradowana tkanka mieszkaniowa, - Duże zasoby mieszkaniowe oraz komunalne generujące zanieczyszczenie środowiska naturalnego (niska emisja) - Wysoki poziom bezrobocia, w tym długotrwałego - Duży odsetek osób korzystających z pomocy społecznej ze względu na bezradność, niepełnosprawność, alkoholizm - Niski wskaźnik wzrostu aktywności gospodarczej - Niskie poczucie odpowiedzialności mieszkańców za sprawy gminy - Skłócone społeczeństwo, podziały wśród społeczeństwa, postawa roszczeniowa części społeczeństwa - Brak oferty wspierającej osoby w wieku senioralnym - Niska aktywność mieszkańców podczas spotkań obywatelskich - Brak jednego miejsca dla organizacji pozarządowych - Niski poziom współpracy podmiotów na terenie Gminy (instytucje publiczne, organizacje pozarządowe, mieszkańcy)
Szanse	Zagrożenia
- Budowa autostrady - Wsparcie małych lokalnych przedsiębiorców - Pozyskanie inwestorów - Pozyskanie środków unijnych - Ulgi podatkowe, dla tworzących miejsca pracy - Propagowanie działań edukacji	- Wysokie koszty rewitalizacyjne zdegradowanej tkanki w przestrzeni publicznej - Emigracja zagraniczna - Migracja wykwalifikowanej kadry - Wyludnienie - Starzejące się społeczeństwo - Niska liczba urodzeń

- ekologicznej - Zaangażowanie obywatelskie w sprawy lokalne - udział w wyborach - Współpraca władz lokalnych z pozostałymi JST w realizacji działań związanych z infrastrukturą komunikacyjną;	- Emigracja za pracę ludzi młodych - Zbyt niskie nakłady na modernizację infrastruktury i doposażenie instytucji kultury w stosunku do istniejących potrzeb; - Brak polityki przestrzennej i niska estetyka obiektów użyteczności publicznej - Brak perspektyw dla ludzi młodych
---	---

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze spotkań/warsztatów

ANALIZA SWOT DLA SOŁECTWA ŁOJKI

SILNE STRONY	SŁABE STRONY
- Silna tożsamość lokalna, - Występowanie terenów w sołectwie Łojki umożliwiających utworzenie przestrzeni publicznej - Dogodne położenie, - Przez Łojki przebiegać będzie autostrada A1, zostanie tu wybudowany węzeł łączący autostradę z drogą krajową 46. - Bliskość większych ośrodków miejskich i aglomeracji - rynek pracy, możliwość kształcenia, usługi publiczne wysokiej jakości (Częstochowa, Opole, aglomeracja śląska) - Dobre położenie komunikacyjne sołectwa, mogące przyciągnąć potencjalnych inwestorów - Ceny gruntów pod inwestycje są znacznie niższe niż w samym Mieście Częstochowa - Dobra sieć sklepów - Zadowolająca pod względem jakości i dostępności infrastrukturalna baza oświatowa w Łojkach - Ekologia	- Brak odpowiedniego zagospodarowania przestrzeni publicznej, w tym: nieużytków - Występująca zdegradowana tkanka mieszkaniowa, - Zasoby mieszkaniowe oraz komunalne generujące zanieczyszczenie środowiska naturalnego (niska emisja) - Wysoki poziom bezrobocia, w tym długotrwałego - Duży odsetek osób korzystających z pomocy społecznej ze względu na bezradność, niepełnosprawność, alkoholizm - Niski wskaźnik wzrostu aktywności gospodarczej - Niedostateczne wyposażenie budynków w infrastrukturę techniczną - Niski stan techniczny infrastruktury drogowej na terenie sołectwa (drogi wąskie i o złej nawierzchni); - Brak wewnątrzgminnego transportu publicznego; - Niewystarczająca ilość chodników wzdłuż dróg wszystkich kategorii - Niskie poczucie odpowiedzialności mieszkańców za sprawy Łojek - Skłócone społeczeństwo, podziały wśród społeczeństwa, postawa roszczeniowa części społeczeństwa - Brak oferty wspierającej osoby w wieku senioralnym - Niska aktywność mieszkańców podczas spotkań sołeckich - Niski udział środków unijnych w wydatkach

	inwestycyjnych - Niski poziom współpracy podmiotów na terenie sołectwa (instytucje publiczne, organizacje pozarządowe, mieszkańcy) - Brak miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego - Mało miejsc rozrywki i wspólnych spotkań w szczególności na terenie Łojek
Szanse	Zagrożenia
- Budowa autostrady - Wsparcie małych lokalnych przedsiębiorców - Pozyskanie inwestorów - Pozyskanie środków unijnych - Ulgi podatkowe, dla tworzących miejsca pracy - Propagowanie działań edukacji ekologicznej - Rozbudowa sieci kanalizacyjnej i gazociągowej oraz propagowanie odnawialnych źródeł energii - Zaangażowanie obywatelskie w sprawy lokalne - udział w wyborach - Współpraca władz lokalnych z pozostałymi JST w realizacji działań związanych z infrastrukturą komunikacyjną.	- Wysokie koszty rewitalizacyjne zdegradowanej tkanki - Emigracja zagraniczna - Migracja wykwalifikowanej kadry - Wyludnienie - Starzejące się społeczeństwo - Niska liczba urodzeń - Emigracja za pracą ludzi młodych - Zbyt niskie nakłady na modernizację infrastruktury i wyposażenie instytucji kultury w stosunku do istniejących potrzeb; - Brak polityki przestrzennej i niska estetyka obiektów użyteczności publicznej - Brak perspektyw dla ludzi młodych

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze spotkań/warsztatów.

IV. ZASIĘGI PRZESTRZENNE OBSZARU REWITALIZACJI - DELIMITACJA

W ramach przygotowań do LPR w okresie lipiec 2015 październik 2015 przeprowadzono diagnozę społeczno-gospodarczych uwarunkowań Gminy Blachownia. Diagnoza została przeprowadzona w oparciu o narzędzia: ankiety, wywiady, warsztaty, analizy materiałów źródłowych. Podczas spotkań zespołu na podstawie analizy potrzeb pod kątem potrzeb społecznych, gospodarczych i infrastrukturalnych wskazano obszary do procesu rewitalizacji. Dane pozyskane w wyniku diagnozy obejmującej analizę ilościową i jakościową aktualnego stanu Gminy Blachownia, zaangażowanie poszczególnych grup interesariuszy w proces formułowania obszarów do rewitalizacji analizy specyficzne problemów Gminy, pozwoliły na wskazanie dwóch obszarów przestrzenno-funkcjonalnych na terenie, których proces rewitalizacji jest zasadny a nawet konieczny. Wskazane obszary cechują się wysokim wskaźnikiem występowania zjawisk ujemnych. Dzięki diagnozie przeprowadzonej w obszarze zdegradowanym, wyznaczono obszar rewitalizacji, który składa się z : Centralnej Części Miasta Blachownia oraz Sołectwa Łojki.

Podobszar I – Centrum Blachowni

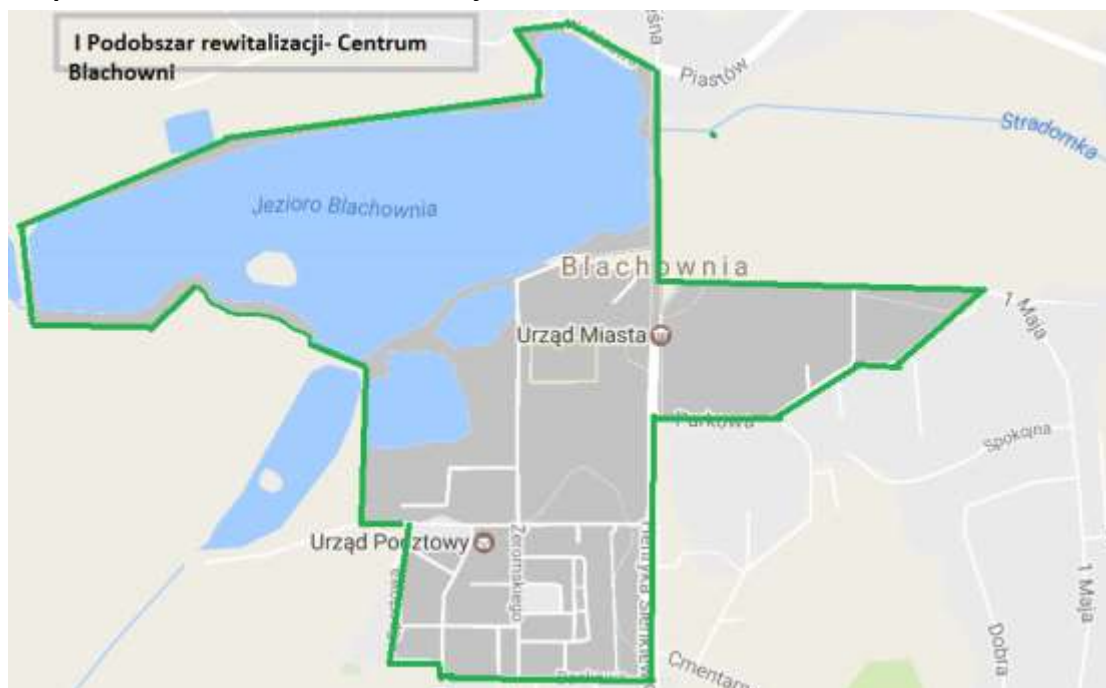
Powierzchnia	0,817 km2
Liczba mieszkańców:	2.129 osób
Położenie geograficzne:	Centralna część gminy

Granice I Podobszaru rewitalizowanego nie pokrywają się z granicami obszaru zdegradowanego. Zostały wyznaczone na podstawie rozmów przeprowadzonych z mieszkańcami, ankiet, rozmów z pracownikami Urzędu Miejskiego w Blachowni w tym MOPS oraz placówek oświatowych oraz innych jednostek podległych. Dodatkowo zasięg terytorialny skonsultowano z Komisariatem Policji w Blachowni.

Wykaz ulic zaliczonych do obszaru rewitalizowanego:

- Ul. Bankowa (517 os.)
- Ul. 16 Stycznia (399 os.)
- Ul. Sportowa (108 os.)
- Ul. Kubowicza (14 os.)
- Ul. Żeromskiego (552 os.)
- Ul. H. Sienkiewicza 1-26 (250 os.)
- Ul. Parkowa (55 os.)
- Ul. 1 Maja do nr 13 (150 os.)
- Ul. Wczasowa (84 os.)

Analizowany teren obejmuje centrum Miasta Blachownia, graniczy bezpośrednio od strony wschodniej z ul. H. Sienkiewicza przechodząc do ulicy Parkowej i biegnie aż do skrzyżowania z ulicą 1 Maja. Następnie skręca w lewo wzdłuż ul. 1 Maja aż do skrzyżowania i w prawo ul. H Sienkiewicza zamyka się wlotem do ul. Wczasowej. Od strony północnej teren zamyka ulica Wczasowa, z której znajduje się wjazd na parking przy północno wschodniej zalewu. Nawierzchnia parkingu w większej części jest częściowo zdegradowana. Na północnej części znajduje się scena letnia w pogorszonym stanie technicznym. Od zachodniej części teren rewitalizacji I Podobszaru graniczący z jeziorem blachownia ma szerokość 10m. Od południowej strony granica obszaru rewitalizowanego biegnie ul. Kubowicza, Sportową oraz bankową aż do przecięcia ul. H. Sienkiewicza.

Mapa nr 6 - I Podobszar rewitalizacji – Centrum Blachowni

Źródło: opracowanie własne googlemaps

II Podobszar – Sołectwo Łójki

Powierzchnia	4,37 km ²
Liczba mieszkańców:	1.355
Położenie geograficzne:	Wschodnia część gminy

Granice II Podobszaru rewitalizowanego pokrywa się z powierzchnią obszaru zdegradowanego. Podobnie jak w przypadku I podobszaru zostały wyznaczone na podstawie rozmów przeprowadzonych z mieszkańcami, przedstawicielami organizacji pozarządowej, sołtysem, ankiet, rozmów z pracownikami Urzędu Miejskiego w Blachowni w tym MOPS oraz przedstawicielami Placówek Oświatowych oraz innych jednostek podległych. Miejscowość ta jest najstarszą częścią gminy i od niej zaczęła się historia osadnictwa na terenach Blachowni. O dawnych dziejach przypominają hałdy górnicze i wspomnienia starszych osób. Do historii mniej znanej należy działalność w XIX w. młyna papierniczego, który znajdował się przy rzece Stradomce. Teren bloków przy ul. Długiej umiejscowiony jest poza centrum Gminy. Bloki komunalne stanowią obszar mieszkalnictwa wielorodzinnego, bez dostępu do usług społecznych. Budynki te są w złym stanie technicznym, charakteryzują się niską estetyką, a teren przylegający do nich jest mocno zaniedbany. Zamieszkują je osoby i rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji ekonomicznej, często wyłączone bądź zagrożone wyłączeniem społecznym (m.in. osoby doświadczające ubóstwem, nieposiadające środków finansowych na regularne opłacanie czynszu, posiadające duże zaległości finansowe z innych tytułów, osoby po odbyciu kary pozbawienia wolności). W tym obszarze występuje najwyższa koncentracja środowisk, które korzystają z pomocy społecznej w zakresie świadczeń finansowych.

Tabela 49 - Analiza dopuszczalnych wskaźników rewitalizacji

	I Podobszar – Centrum Blachowni	II Podobszar - Sołectwo Łojki	łącznie	Wskaźnik	łącznie Gmina
Powierzchnia	0,817 km2	4,37 km2	12,54 km2	< 20% powierzchni Gminy Blachownia	67,5 km 2
Udział powierzchni rewitalizowanej w powierzchni gminy ogółem	1,21 %	6,47 %	7,68 %		
Liczba mieszkańców:	2.129	1.355	3.484	< 30% ogólnej liczby mieszkańców	13.152
Udział osób w liczbie Ludności gminy ogółem	16,19%	10,31	26,50 %		

73 | Strona

V. Pogłębiona diagnoza obszaru wskazanego do rewitalizacji

W ramach III rozdziału przeprowadzono diagnozę i wyznaczono obszar zdegradowany a następnie rewitalizowany, którymi są:

- I Podobszar - Centralna Blachownia
- II Podobszar - Sołectwo Łojki

Określenia zasięgów przestrzennych obszaru rewitalizacji, w tym podobszarów, dokonano w rozdziale IV niniejszego dokumentu.

Pogłębiona analiza i diagnoza obszaru wskazanego do rewitalizacji została przeprowadzona przy współpracy z organizacjami pozarządowymi, lokalnymi liderami, pracownikami instytucji samorządowych, związanych z pomocą społeczną. Jak również w ramach bezpośrednich kontaktów z interesariuszami, w tym z mieszkańcami, m.in. na spotkaniach, piknikach. W ramach badań pogłębionych dokonano wizji lokalnych w formie tzw. spaceru obserwacyjnego i badań ankietowych wśród mieszkańców. Na podstawie badania ankietowego przeprowadzonego wśród mieszkańców w ramach spotkań obywatelskich oraz konsultacji społecznych w miesiącach: wrzesień 2015 – październik 2015 roku, oceniono poszczególne dziedziny życia, w tym wskazano największe problemy i zagrożenia na obszarze rewitalizacji.

Pogłębiona diagnoza na I podobszarze – Centrum Blachownia:

Zdiagnozowane problemy I podobszaru przeznaczonego do rewitalizacji – Centrum Blachownia zidentyfikowane zostały na podstawie: diagnozy ilościowo-jakościowej, wywiadów i rozmów pracownikami Urzędu Miejskiego w tym MOPS, samorządowych placówek organizacyjnych w tym szkoły, biblioteka, Dom Kultury oraz ankiet przeprowadzonych z mieszkańcami wskazanego obszaru. Problemy bezpieczeństwa publicznego zostały skonsultowane z Komisariatem Policji w Blachowni.

PROBLEMY SPOŁECZNE

Wysoki poziom bezrobocia, w tym długotrwałego bezrobocia

- Zidentyfikowany poziom bezrobocia w mieście Blachownia wynosi jest największym ilościowo i proporcjonalnie krytycznym zjawiskiem w całej gminie (435 osób tj. 77,74% ogółu bezrobotnych w całej gminie) w tym osoby długotrwale bezrobotne 169 tj. 73,8 % w gminie. Na I obszarze rewitalizacyjnym liczba osób bezrobotnych wynosi 71 w tym długotrwale bezrobotnych 27. Ankietowani mieszkańcy obszaru wskazali brak pracy i związane z tym bezrobocie, jako najważniejszy problem społeczny do rozwiązania. Wywiady z przedstawicielami OPS wykazały, że do głównych przyczyn bezrobocia zaliczyć należy: brak odpowiednich kwalifikacji, wykształcenia i doświadczenia zawodowego – niedostosowanie do wymogów rynku pracy. Zmniejszająca się liczba miejsc pracy w wyniku restrukturyzacji lub likwidacji przedsiębiorstw na rynku lokalnym i powiatowym. Lokalny rynek pracy charakteryzuje się głęboką nierównowagą. Zawody reprezentowane przez osoby bezrobotne lub brak właściwych kwalifikacji jest jedna z głównych przyczyn bezrobocia. Za uzasadnione – w trakcie wywiadów uznano podejmowanie działań w zakresie organizacji szkoleń i staży dla osób bezrobotnych, podnoszące ich kwalifikacje zawodowe i kompetencje niezbędne do efektywnego poszukiwania pracy.

Wysoki poziom przestępczości

- Dane uzyskane z komisariatu Policji w Blachowni wykazały, że wskazany obszar rewitalizacyjny charakteryzuje się wysokim zagrożeniem poziomu bezpieczeństwa. W samym mieście Blachownia występuje największe zagrożenie przestępczością na obszarze całej gminy. Średnio w latach 2013-2015 popełniono tu blisko 73% wszystkich przestępstw z terenu gminy w zakresie kradzieży w tym samochodów. Koncentracja tych niebezpiecznych zjawisk występuje w centralnym obszarze Blachowni, gdzie każdego roku odnotowuje się blisko 20 wydarzeń w tym zakresie. Najczęściej w gminie dochodzi też tutaj do ustalonych przypadków innych typów przestępstw w tym pobić i rozbojów. Należy podkreślić, że ten ostatni rodzaj przestępstw występuje wyłącznie na obszarze miasta Blachowni. Diagnoza powyższa w pełni zgadza się ze zdaniem ankietowanych mieszkańców obszaru, którzy w zdecydowanej większości (ponad 60%) nie czują się bezpiecznie na wskazanym terytorium. Największa liczba obaw związana jest również z dewastacją mienia publicznego m.in. wiat przystankowych, placów zabaw, ławek, słupów oświetlenia ulicznego.

Wysoki poziom bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz ubóstwo

- W całym mieście Blachownia zamieszkuje najwięcej osób spośród całej gminy objętych wsparciem OPS ze względu na ubóstwo blisko (89%) tj. 189 osób. Wskaźnik ubóstwa i wykluczenia w centralnym obszarze miasta przewyższa średni wskaźnik dla całego Miasta Blachownia (1,9) o 0,4 pkt % i wynosi 2,3. Z tej wielkości 32 osoby uzyskują pomoc socjalną na obszarze centralnej Blachowni. Często ubóstwo wynika z wyuczonej lub dziedziczonej bezradności życiowej oraz braku odpowiednich form aktywizacji oraz bierności społeczno-zawodowej. Fakt korzystania z pomocy OPS z tytułu ubóstwa jest również wynikiem braku stałego zatrudnienia. Jednym ze szczególnych obszarów kumulacji bezradności i ubóstwa wskazanym przez liderów samorządowych i mieszkańców jest położony w I obszarze rewitalizacyjnym zespół kontenerów socjalnych położony przy ul. 1 Maja 12 i 14 zamieszkałych przez 10 osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Główną przyczyną korzystania ze świadczeń społecznych jest według – wywiadów z pracownikami OPS stwierdzone ubóstwo i bezrobocie, alkoholizm lub długotrwała i ciężka choroba. Zidentyfikowana na tym terenie problemy wychowawczo-opiekuńcze dotyczą głównie dysfunkcji rodzin niepełnych oraz brakiem kompetencji rodzicielskiej w rodzinach wielodzietnych. Pogłębiane wywiady z dyrektorami placówek oświatowych oraz przedstawicielami UM Blachownia wskazują, że w Centrum Blachowni młodzież gromadzi w grupy i spożywa alkohol lub inne środki odurzające. Problem ten wynika m.in. z braku odpowiedniej infrastruktury (zaplecza) dla dzieci i młodzieży związanego z aktywizacją społeczną oraz brakiem odpowiedniej ilości zajęć pozalekcyjnych oraz alternatywnych form spędzania wolnego czasu.

Niepełnosprawność

- W całym mieście Blachownia zidentyfikowano 91 osób z niepełnosprawnością objęte wsparciem OPS, co stanowi największy 73% udziału na terenie gminy. W I obszarze rewitalizacyjnym zamieszkują 43 osoby z różnym typem niepełnosprawności, co stanowi 47% wszystkich niepełnosprawnych na

terenie miasta. Istotnym faktem jest, dostrzeganie tego problemu przez bardzo małą liczbę mieszkańców – często bliskich sąsiadów i rodzinę i znajomych tych osób. Świadczy to o próbie marginalizowania realnie istniejącego problemu, który wymagałby rozwiązania nie tylko przez pomoc instytucjonalną, ale czasem i przede wszystkim w formie wsparcia środowiskowego i grup samopomocowych. Zaledwie 2% ankietowanych mieszkańców uznało problem niepełnosprawności, jako istotny dla tego obszaru. Zgodnie z oceną wyrażoną w wywiadach z pracownikami służb społecznych osoby niepełnosprawne z omawianego terenu (często z niepełnosprawnościami sprzężonymi) są osobami najbardziej narażonymi na marginalizację w społeczeństwie w tym na rynku pracy dotkniętymi problemami ubóstwa. Osoby te wymagają wsparcia usługami asystenckimi, rehabilitacyjnymi.

Niezadowolająca jakość życia w obszarze kwestii społecznych i kulturalnych

- W mieście Blachownia jest zlokalizowanych najwięcej w całej gminie (22) organizacje pozarządowe w tym na I obszarze rewitalizowanym znajdują się siedziby 8 NGO. Wywiady pogłębione i rozmowy z liderami ww. organizacji pozwalają na stwierdzenie, że jest to głównie potencjał społecznego działania. Bowiem jednoznacznie podkreślali oni o szeregu deficytów organizacyjno-finansowych, które w znaczącym stopniu ograniczają możliwości ich działania w celu realizacji zadań statutowych.

Do głównych problemów wynikających z opisanej powyżej diagnozy należą:

- brak zaplecza lokalowo-infrastrukturalnego
- brak wyspecjalizowanej kadry, szczególnie w zakresie rozliczeń finansowo-księgowych
- deficyt usług doradczo-szkoleniowych w tym między innymi prawnych
- brak znajomości źródeł i procedur pozyskiwania zewnętrznych źródeł finansowania w tym UE.
- Nie wykształcone umiejętności i brak doświadczenia w zawieraniu partnerstw lokalnych
- Niewielka liczba doświadczonych liderów lokalnych mogących animować działania i zmiany i procesy społeczne.

W badanym okresie 2013-2015 nie zostało zawarte ani jedno partnerstwo lokalne i nie pozyskano żadnych środków w ramach perspektywy finansowej 2007-2013. Wszyscy pytani liderzy organizacji podkreślali, że oczekują ze strony samorządu lokalnego wsparcia instytucjonalnego i doradczego w rozwiązaniu powyższych problemów.

Na podstawie zweryfikowanych list obecności mieszkańców z opisywanego obszaru ich udział w inicjatywach obywatelskich typu: budżet obywatelski, spotkania informacyjne i edukacyjne nt. LPR potwierdził niski stopień ich aktywności społecznej. Potwierdzeniem tego jest również zaledwie średni wskaźnik niewiele ponad 47% (dopiero trzeci wynik w gminie) w wyborach samorządowych. Jedną z podstawowych przyczyn opisanych powyżej zjawisk jest atomizacja procesów życia społecznego i sąsiedzkiego w skupiskach postindustrialnych blokowisk, które są cechą charakterystyczną dla badanego obszaru. Ważnym i oczekiwanym rodzajem wsparcia dla rozwiązania podobnego kryzysu jest systematyczna praca nad animowaniem zachodzenia

właściwych procesów społecznych w tym pobudzania aktywnych form obywatelskości. Ponad 1/3 ankietowanych mieszkańców obszaru I wskazała, jako pożądane działanie, jako poprawiające jakość życia w ich środowisku szersze wsparcie działań integracyjnych. Liderzy życia społecznego i samorządowego potwierdzili w ramach wywiadów pogłębionych niską satysfakcję mieszkańców tego terenu z dostępu do infrastruktury kultury i rozrywki.

PROBLEMY GOSPODARCZE

Niski wskaźnik aktywności gospodarczej i postindustrialna struktura podmiotów gospodarczych i brak instytucji otoczenia biznesu.

- Teren I obszaru rewitalizowanego był do końca lat 80 lokalizacją państwowych jednostek gospodarczych (EMA - Blachownia, Huta), które były największym pracodawcą na terenie gminy. W wyniku zmian ustrojowych i systemu gospodarczego zostały one zlikwidowane a w ich miejsce powstał szereg prywatnych podmiotów, które nie wykazują dynamiki wzrostu i aktywności gospodarczej a w części poprzez swój typ działalności wpływają negatywnie na wizerunek centrum miasta. Teren centrum Blachowni charakteryzuje się dominacją sektora handlu i usług szczególnie sklepów wielkopowierzchniowych (Polomarket, Biedronka, Galeria Blachownia), które marginalizują lokalnych i indywidualnych handlowców. Wg. ewidencji CEiDG na 927 omawiany obszar charakteryzuje się niskim stopniem aktywności gospodarczych, ponieważ odnotowano tylko 181 działalności gospodarczych, co stanowi 19,5%. Obecni na spotkaniu konsultacyjnym LPR przedsiębiorcy podkreślili brak instytucji wspierającej oraz brak świadczonego przez nich wsparcia w zakresie rozwoju przedsiębiorczości (np. doradztwo, szkolenia) w zakresie rozwoju przedsiębiorczości. Na podstawie wywiadów przeprowadzonych z liderami samorządowymi stwierdzono problem związany z niskim poziomem innowacyjności przedsiębiorstw zlokalizowanych na terenie I obszaru – Centrum Blachownia, który jest ściśle związany z typem prowadzonej działalności (handel, usługi) co skutkuje brakiem tworzenia nowych i trwałych miejsc pracy.

PROBLEMY PRZESTRZENNO – FUNKCJONALNE I TECHNICZNE

Na obszarze I – Blachownia Centrum zidentyfikowano problemy przestrzenno-funkcjonalne:

- Duża koncentracja terytorialna budynków użyteczności publicznej, których 90% znajduje się na terenie I obszaru.
- Ponad 80% koncentracji komunalnych i socjalnych budynków mieszkalnych w znajduje się na I terenie rewitalizacji. W większości są to budynki oddane do użytkowania przed rokiem 1989 w związku z tym w zdecydowanej większości wymagają znacznych nakładów inwestycyjnych. Tylko 1/3 mieszkańców ankietowanych pozytywnie oceniła warunki mieszkaniowe a spośród wszystkich odpowiedzi związanych z czynnikami warunkującymi rozwój obszarów rewitalizowanych 28% pytanym wskazywało na konieczność modernizacji budynków użyteczności publicznej.
- Zdewastowana i zdegradowana infrastruktura publiczna w postaci terenów zieleni i placów zabaw. W trakcie spaceru badawczego i opinii wyrażonych przez wszystkich członków zespołu ds. rewitalizacji pas zieleni publicznej wzdłuż ulicy Sienkiewicza i przylegający bezpośrednio od strony wschodniej

do jeziora Blachownia jest obszarem niezagospodarowanym z niespójnymi i przypadkowymi nasadzeniami i bez pasów zieleni izolacyjnej wobec przebiegającej wzdłuż niego drogi powiatowej.

- Zgodnie z identyfikacją zdegradowanych obiektów użyteczności publicznej oraz wskazaniami zespołu ds. rewitalizacji następujące obiekty uznano za priorytetowe w zakresie interwencji technicznej i funkcjonalnej

- **Budynek 16 przy ulicy Sienkiewicza 16**

Budynek jest w bardzo złym stanie, wymaga gruntownej modernizacji. W budynku w chwili opracowywania Lokalnego Programu Rewitalizacji zamieszkuje 8 środowisk rodzinnych. Znaczny proces degradacji substancji mieszkaniowej sprawia, iż rodziny tam mieszkające zgłaszają Burmistrzowi chęć, zmiany miejsca zamieszkania o nieco wyższym standardzie. Budynek ma tradycję historyczną, jest dawnym pałacikiem myśliwskim wybudowanym w 1870 dla księcia Mikołaja Romanowa. Po wojnie mieściła się tutaj szkoła podstawowa.

źródło: <https://www.google.pl/intl/pl/maps/streetview/>

- **Budynek tzw. Prażynki przy ul. Sienkiewicza 15**

Budynek usytuowany w centralnej części Miasta Blachowni, po przeciwnej stronie znajduje się Urząd Gminy Blachownia oraz Budynek mieszkalny przy ul. Sienkiewicza wyżej prezentowany. Obecnie w budynku prowadzona jest różnorodna działalność gospodarcza o charakterze ogólnie - publicznym np. sklep spożywczy, fryzjer, fotograf. Budynek w przeszłości był miejscem życia społeczności lokalnej, na piętrze odbywały się spotkania

ZHP.

źródło: <https://www.google.pl/intl/pl/maps/streetview/>

- Na I podobszarze - Blachownia Centrum występuje też niezagospodarowana przestrzeń miejska, która bezpośrednio przedkłada się na atrakcyjność inwestycyjną terenu oraz na wzrost liczby działalności gospodarczych a tym samym miejsc pracy. Dodatkowo, mieszkańcy zauważają, że „brzydkie i zdewastowane” centrum wpływa negatywnie na ich, jakość życia. Mieszkańcy wskazywali na niskim poziomie oceniają stopień zagospodarowania przestrzeni publicznych, w tym: skwerów, placów, siłowni zewnętrznych, miejsc spotkań.
 - Siedziba Ośrodka Pomocy Społecznej, Ochotniczej Straży Pożarnej. Oraz przestrzeń publiczna za urzędem Miasta. Obecnie w budynkach za Urzędem Gminy siedzibę swoją mają Koło Gospodyń Wiejskich, Związek Emerytów i Rencistów. Niestety stan tych budynków jest zły i wymagają one gruntownego remontu.

Budynki dawnej OSP, przy ul. Sienkiewicza

źródło: <https://www.google.pl/intl/pl/maps/streetview/>

Zdegradowana część zbiornika tzw. Muszla koncertowa wraz z przyległymi parkingami, ul. Wczasowa

źródło: <https://www.google.pl/intl/pl/maps/streetview/>

Miejsce postojowe w południowej części zbiornika, ul. Wczasowa

źródło: <https://www.google.pl/intl/pl/maps/streetview/>

- Centrum Blachowni charakteryzuje niski wskaźnik ilości powierzchni terenów aktywności ruchowej (place zabaw) przypadający na 1 mieszkańca. Wynosi on 0,5 i jest znacznie niższy niż gminny (0,98). Dodatkowym problemem jest stan

istniejącej infrastruktury placów aktywności ruchowej, które ze względu na swoje zużycie wymagają gruntownej modernizacji.

PROBLEMY ŚRODOWISKOWE

- Na terenie I Podobszaru zlokalizowane są obiekty użyteczności publicznej oraz budynki mieszkaniowe komunalne, które nie spełniają warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać nowoczesne budynki, np. wykazują się zbyt wysokimi współczynnikami przenikania ciepła, wymagają wysokiego zapotrzebowania na energię końcową i pierwotną, a w konsekwencji przyczyniają się do nadmiernej emisji zanieczyszczeń do środowiska, w tym, CO₂ oraz PM₁₀. W związku z powyższym wymagają głębokiej termomodernizacji.
- W centrum Blachowni zlokalizowanych jest aż 5 z 9 w całej Blachowni zakładów mogących potencjalnie negatywnie wpływać na środowisko. W głównej mierze są to 4 firmy zajmujące się skupem i przerobem złomu, surowców wtórnych oraz odlewaniem żeliwa. Działalność gospodarcza ta prowadzona jest w niedalekim otoczeniu zabudowy mieszkalnej.
- Problemem I Podobszaru – Centrum Blachownia jest także nadmierny hałas, który emitowany jest przez zakłady przetwórstwa metali zlokalizowane na tym terenie oraz poziom hałasu wynikający z ruchu drogowego na drodze powiatowej przebiegającej przez centrum – ul. Sienkiewicza.
- Do źródeł hałasu można zaliczyć również zabudowę handlową wraz z infrastrukturą (systemami chłodniczymi, wentylacjami i klimatyzatorami). Na terenie rewitalizowanym funkcjonuje 1 centrum handlowe wraz z parkingiem. Na rzece Stradomce we wschodniej części miejscowości Blachownia zlokalizowany jest zbiornik retencyjny „Blachownia” Zalew powstał w latach czterdziestych XIX wieku w wyniku przegrodzenia rzeki Stradomki zaporą w km 13+060. Zbiornik ma powierzchnię 29,9 ha i pojemność około 500 000 m³. Maksymalna głębokość zbiornika przy zaporze wynosi około 2,0 m, natomiast średnia głębokość wynosi 1,0 m. Zbiornik zasilany jest dwoma ciekami: rzeką Stradomką oraz Aleksandrią. Całkowita powierzchnia zlewni zbiornika jest równa 113,33 km². Zlewnia rzeki Stradomki powyżej zbiornika ma powierzchnię 67,89 km². W miejscowości Herby (powiat lubliniecki) powyżej zbiornika do Stradomki odprowadzane są ścieki z oczyszczalni mechaniczno – biologicznej obsługującej około 4300 mieszkańców i przepustowości 1100 m³/d. Zlewnia rzeki Aleksandrii (powierzchnia 22,11 km²) jest mniej zurbanizowana.

Analiza zbiornika została dokonana na podstawie badań przeprowadzonych przez Instytut Podstaw Inżynierii Środowiska PAN w zbiorniku odnotować należy znaczący wzrost odczynu, zawiesiny, zawartości węgla organicznego (ChZT, BZT₅, TOC), azotu organicznego i fosforu organicznego w wodzie zbiornika w stosunku do wody zasilającej. Takie zjawisko jest charakterystyczne dla wód silnie zneutralizowanych, w których występują okresowo (maj – wrzesień) silne zakwity glonów, zwłaszcza zielenic i sinic. W trakcie badań dokonano także analizy osadów dennych. Ich miąższość była zróżnicowana. Wahała się ona w granicach od 20 – 60 cm. Uwodnienie osadu wynosiło 87 – 88,4%, zaś zawartość substancji organicznej w osadzie 22,6 – 25,2%. W osadach następuje kumulacja związków biogennych zwłaszcza

fosforu, co znacząco wpływa na możliwość zakwitów. Dodatkowo, opadająca na dno zawiesina sorbuje na swojej powierzchni inne zanieczyszczenia organiczne, do których należą m.in. wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne. Stwierdzono, że ich stężenie w osadzie w zbiorniku było wysokie. Należy także zaznaczyć, że znaczna część miejscowości znajdujących się w zlewni zbiornika nie posiada kanalizacji. Cały obszar zalewu jest silnie zdegradowany i brak jest możliwości właściwego wykorzystania potencjału zbiornika. Otoczenie zbiornika oraz infrastruktura przyległa jest mocno zdewastowana i nie nadaje się do bezpiecznego użytkowania, co również oprócz problemu środowiskowego stanowi problem związany z bezpieczeństwem. Powodem tak dużego zdegradowania jest zanieczyszczenie zalewu a powodem tej sytuacji jest zanieczyszczenie cieków wodnych oraz osadzanie się osadów dennych metalami ciężkimi pochodzącymi między innymi z niskiej emisji. Wszyscy członkowie zespołu rewitalizacyjnego oraz 90% ankietowanych mieszkańców uznali za najistotniejszą rekultywację zbiornika Blachownia.

Do głównych problemów w II podobszarze – Sołectwo Łojki należą:

PROBLEMY SPOŁECZNE

Wysoki poziom bezrobocia, w tym długotrwałego bezrobocia

- W Łojkach zanotowano wysoki stopień bezrobocia tj. 60 osób w tym 25 długotrwale bezrobotnych, co daje 10,30% udziału w ogóle osób bezrobotnych w całej gminie. Potwierdzeniem złej sytuacji na rynku pracy w tym sołectwie jest również wskaźnik obciążenia osób pracujących. Wartość tego wskaźnika jest drugą pozycją, co do wielkości wskaźnika w całej gminie i wynosi 12. Również ankietowani mieszkańcy wskazali, iż poziom bezrobocia stanowi największy problem kryzysowy w obszarze społecznym na omawianym terenie. Aż 60% ankietowanych uznało bezrobocie za problem najważniejszy do rozwiązania. Mieszkańcy negatywnie oceniają rynek pracy, w tym możliwość zatrudnienia poprzez znalezienie pracy w lokalnych podmiotach gospodarczych. Przeprowadzając wywiady z pracownikami OPS jako stwierdzono, że jedną z istotnych przyczyn bezrobocia jest brak odpowiednich kwalifikacji wymaganych na lokalnym rynku pracy oraz dziedziczne bezrobocie i brak umiejętności aktywnego poszukiwania zatrudnienia.

Wysoki poziom bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz ubóstwo

- Na omawianym obszarze liczba osób objętych wsparciem gminnych służb pomocy społecznej ze względu na bezradność w sprawach opiekuńczych wynosi 12 osób, co na tle innych sołectw jest sytuacją niekorzystną. Stanowią oni 11,23% wszystkich osób objętych tego typu świadczeniami w gminie. Również wskaźnik ubóstwa (0,8 % liczby ludności klasyfikuje Łojki na wysokiej trzeciej pozycji spośród 7 obszarów terytorialnych gminy). Niewątpliwie jednym z czynników bezpośrednio wpływających na to zjawisko jest również uzależnienie od alkoholu. W Łojkach liczba osób objętych pomocą OPS ze względu na chorobę alkoholową wynosi 7 osób – aż ponad 16 % wszystkich tego typu osób w gminie. Największa koncentracja pomocy społecznej w sołectwie Łojki występuje przy ul. Długiej 3 i 5. Ze świadczeń OPS w 2016r. korzystało 12 osób, wypłacone świadczenia dotyczyły zasiłku celowego na

remont mieszkania, zakup opalu, bieżące potrzeby bytowe. Natomiast zasiłki okresowe z powodu bezrobocia i zasiłki stały z powodu niepełnosprawności. Świadczenia niepieniężne wypłacane były na dożywianie dzieci w szkole. Wniosek powyższy został jednoznacznie potwierdzony przez ankietowanych mieszkańców Łojek, których aż 15% wskazało alkoholizm, jako główny problem społeczny.

Niepełnosprawność

- Mimo, że tylko 3% ankietowanych mieszkańców wskazało niepełnosprawność, jako problem społeczny na swoim obszarze to faktycznie aż blisko 14% wszystkich objętych pomocą OPS ze względu na niepełnosprawność zamieszkuje teren Łojek. Nasilenie tego zjawiska jest drugim, co do wielkości na obszarze Gminy.

Poczucie bezpieczeństwa mieszkańców

- Wysoka pozycja Łojek w zakresie ogólnej liczby przestępstw popełnianych na obszarze Gminy Blachownia (druga-trzecia pozycja w okresie 2013/2015), pokrywa się z odczuciem pytanym mieszkańców. Tylko niecałe 20% ankietowanych mieszkańców oceniło swoje bezpieczeństwo, jako właściwe.

Niski poziom satysfakcji, jakości życia w obszarze społecznym i kulturalnym

- W trakcie spotkań z lokalnymi liderami oraz przedstawicielami instytucji podległych samorządowi zdiagnozowano niewystarczający poziom dostępu na obszarze Łojek do infrastruktury kulturalno-rozrywkowej oraz niewielki poziom oferty wydarzeń kulturalnych. Blisko 50% pytanym wskazuje na konieczność zaoferowania mieszkańcom a w szczególności dzieciom i młodzieży możliwości korzystania z różnych zorganizowanych form spędzania wolnego czasu. Wskazali oni również na brak możliwości oraz niewystarczającą ilość wydarzeń integrujących społeczność lokalną. Przeprowadzone wywiady z lokalnymi liderami społeczności - w tym organizacji pozarządowych wykazały jednoznaczną potrzebę organizacji wydarzeń kulturalnych i sportowych, które miałyby wpływ m.in. na integrację społeczną mieszkańców. Poziom, jakości życia w zakresie dostępu do infrastruktury kultury i rozrywki oraz poziom oferty wydarzeń kulturalnych został oceniony na złym poziomie.
- W sołectwie Łojki niezadowalający jest również stopień aktywności obywatelskiej. Świadectwem tego jest najniższa w gminie frekwencja wyborcza 39,83.
- Liczba dwóch organizacji pozarządowych działających na terenie sołectwa plasuje je na trzeciej pozycji pod tym względem na terytorium gminy. Jest to jednak wyłącznie potencjał do rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. Wynika to z niewielkiego stażu i działania oraz słabości organizacyjno-finansowej. Wymagają one trwałego i znacznego wsparcia doradczo-szkoleniowego i zabezpieczenia stosownej bazy lokalowej i sprzętowej. Powyższe zostało potwierdzone wywiadami pogłębionymi z liderami tych organizacji.

PROBLEMY GOSPODARCZE

Zaburzona struktura sektorowa podmiotów gospodarczych.

- Diagnoza ilościowa podmiotów gospodarczych znajdujących się na terenie Łojek, lokuje to sołectwo na stosunkowo wysokiej pozycji w całej gminie. Jednakże istotnym problemem w tej dziedzinie jest niekorzystna struktura sektorowa prowadzonej działalności. W ponad 70% składająca się drobnej działalności o charakterze usługowym. Są to z reguły firmy o niskim poziomie innowacyjności i niegenerujące nowych trwałych miejsc pracy. Stan ten potwierdzili pytani mieszkańcy, którzy w blisko 90% udzielonych odpowiedzi uznali wsparcie w powstawaniu i rozwoju przedsiębiorstw, jako główny czynnik niezbędny do rozwoju.

PROBLEMY ŚRODOWISKOWE

- W Łojkach funkcjonują 4 zakłady mające potencjalnie negatywny wpływ na środowisko, co wskazuje na drugie w kolejności obszarowe zagrożenie w skali gminy.
- Drugie, co do wielkości w gminie skupisko indywidualnego budownictwa jednorodzinnego oraz budynków wielorodzinnych ma istotny wpływ na degradację powietrza atmosferycznego ze względu na niską emisję. Wzmacnia to zagrożenie brak dostępu do możliwości przyłączenia budynków do sieci gazowych. Trzy budynki wielorodzinne Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego ze względu na niską emisję lokale mieszkalne przy ul. Długiej 1,3,5 nie spełniają warunków środowiskowych. Wykazują się zbyt wysokimi współczynnikami przenikania ciepła przegród budowlanych. Zatem wymagają wysokiego zapotrzebowania na energię końcową i pierwotną, a w konsekwencji przyczyniają się do nadmiernej emisji zanieczyszczeń do środowiska w tym, CO₂ oraz PM₁₀.
- Przeprowadzone wywiady z przedstawicielami instytucji samorządowych odpowiedzialnych za ochronę środowiska wykazały istnienie nielegalne wysypiska śmieci a terenie pustostanów i degradowanych w opuszczonych zakładach produkcyjnych zidentyfikowano istnienie podobnych problemów.
- Warunki terenowo własnościowe na terenie sołectwa stwarzają sytuację podejmowania prób lokalizacji przedsięwzięć gospodarczych (magazynowanie lub składowanie odpadów w tym niebezpiecznych), które potencjalnie mogą znacząco wpływać negatywnie na środowisko.
- Zagrożeniem zanieczyszczenia środowiskowego jest również nieskrołowany systematycznie sposób indywidualnego gospodarowania ściekami komunalnymi.

PROBLEMY PRZESTRZENNO – FUNKCJONALNE I TECHNICZNE

- Koncentracja 3 budynków wielorodzinnych komunalnych. Obszar wokół bloków jest mocno zdegradowany połączony z brakiem funkcjonalności tj. brak jest odwodnienia (w okresach intensywnych opadów są bardzo duże długo utrzymujące się kałuże), w mieszkaniach występuje wilgoć i grzyb, brak jest chodników, dróg dojazdowych do bloków oraz istniejący plac zabaw jest mocno zdegradowany i nie nadaje się do użytku). Do najbardziej zdewastowanych w przestrzeni obiektów należy zaliczyć przede wszystkim: Budynki socjalno-komunalne przy ulicy Długiej 1,3 i 5.

- Całe sołectwo Łojki ma niski stopień zagospodarowania w obiekty aktywności ruchowej i wskaźnik wynosi 0,5 co jest niekorzystne przy wskaźniku 0,98 dla całej gminy. Podczas spotkania z mieszkańcami ocenili oni na bardzo niskim poziomie stopień zagospodarowania przestrzeni publicznej w okolicy miejsca zamieszkania tj. brak dróg wewnątrz dojazdowych, brak zagospodarowania placu przy blokach, brak chodników, odwodnienia wokół budynków, którego brak powoduje grzyb w mieszkaniach oraz ogromne błoto przed klatkami. Zdegradowana przestrzeń mieszkaniowa
- Niski poziom dostępności do transportu zbiorowego związany jest z częstotliwością kursowania taboru transportu zbiorowego obsługiwane przez PKS i MPK. Trudny jest również dostęp do tras rowerowych i brak jest zorganizowanych ciągów pieszych, tym samym skala potrzeb budowlano-modernizacyjnych jest duża.
- Występowanie nieruchomości obiektów zabytkowych w złym stanie i wymagających działań remontowych i modernizacyjnych. W Łojkach są 2 nieruchomości zabytkowe wymagające wsparcia remontowego. Równie istotnym jest fakt dużej ilości nieuporządkowanego terenu prywatnego, niezagospodarowane pustostany po zakładach produkcyjnych oraz hałdy pokopalniane.
- Brak lub niedostosowanie rozwiązań architektoniczno-urbanistycznych do zmian funkcji danego obszaru. Sołectwo Łojki w najbliższym czasie przejdzie całkowitą przemianę układu funkcjonalno-technicznego spowodowane wybudowaniem Autostrady A1. Trwające prace budowlane w znaczny sposób zmieniają stan dróg oraz dzielą miejscowość na wie części.
- Niewielkie ilości przyłączy kanalizacyjnej występują w sołectwie Łojki tj. 15 w tym 60 osób korzystających.
- Brak jest sieci gazowych.
- W sołectwie Łojki dość duża długość dróg jest przeznaczona do remontu 2,2 km, co przy ogólnej długości dróg wynosi ponad 40 % całości dróg gminnych na tym terenie.

Bloki, sołectwo Łojki ul. Długa 1,3,5

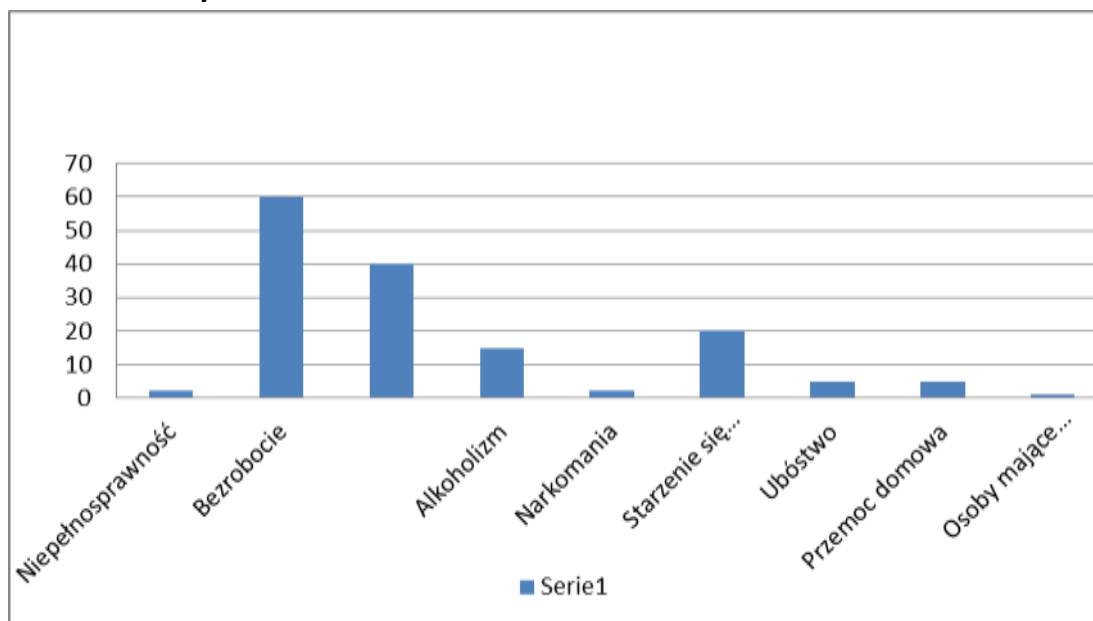

źródło: <https://www.google.pl/intl/pl/maps/streetv>

Wyniki badań ankietowych:

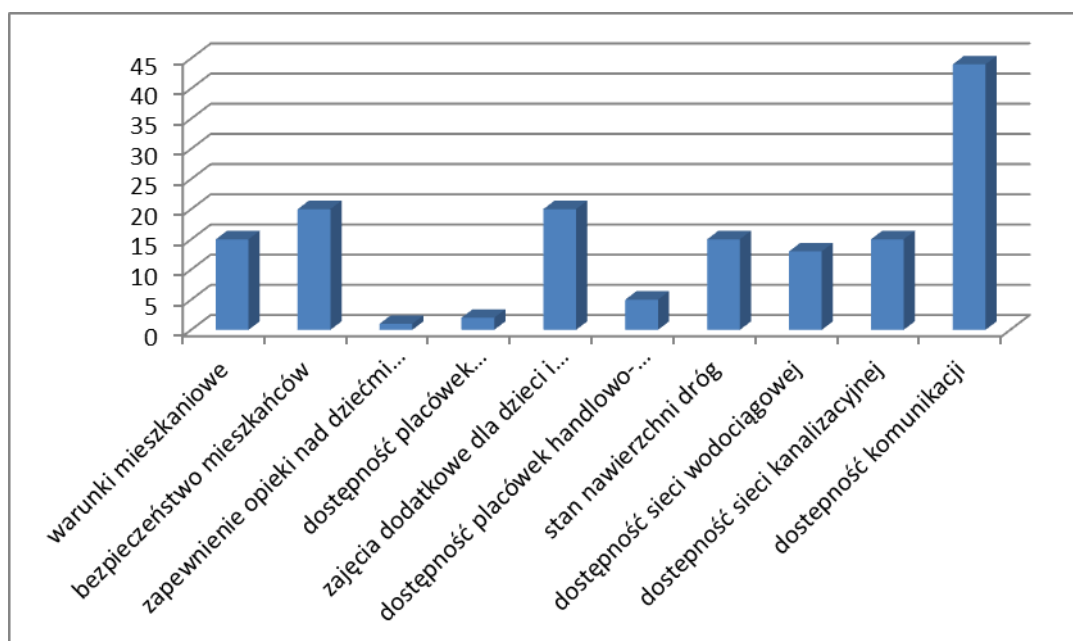
Wykres nr 6 - Obraz problemów społecznych na obszarach rewitalizowanych

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania ankietowego

Jak wykazało i potwierdziło badanie ankietowe największym i najbardziej dotkliwym problemem dla mieszkańców jest brak pracy i związane z tym faktem bezrobocie, w tym długotrwałe. Na drugim miejscu jest bezradność w sprawach opiekuńczych. Niemniej ważnym dla samych mieszkańców jest problem starzejącego się społeczeństwa oraz alkoholizm.

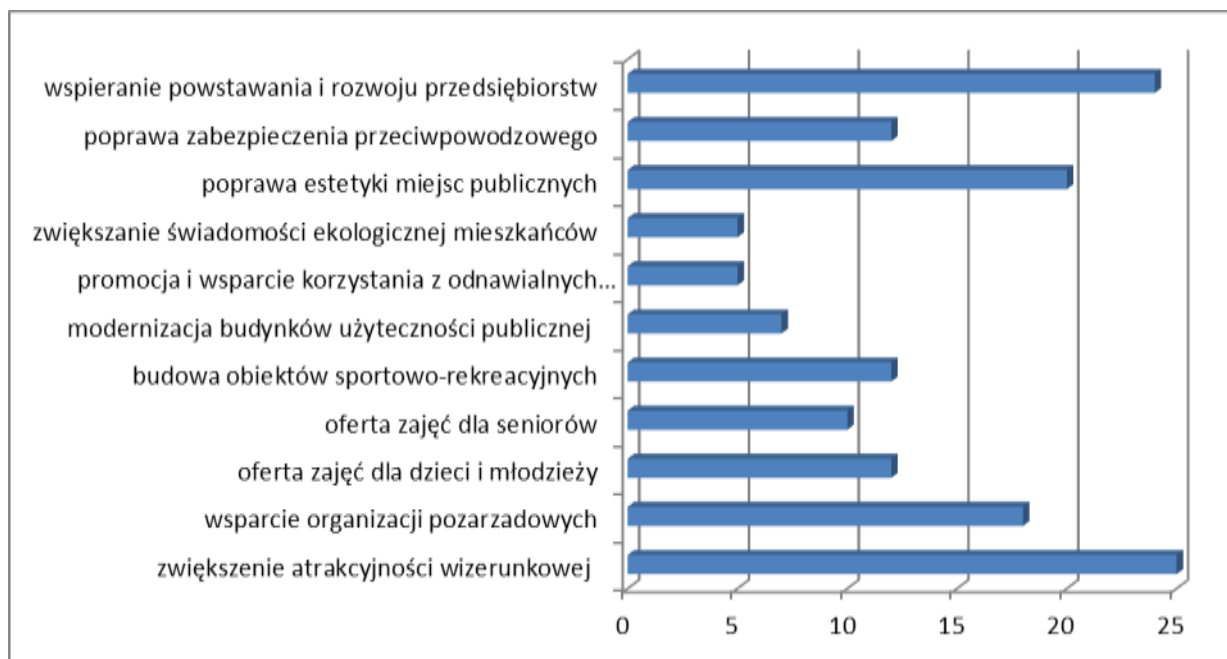
Wykres nr 7 - Ocena jakości życia w Gminie Blachownia

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania ankietowego

W badaniu pogłębionym na terenach rewitalizowanych badacze pytali mieszkańców o to jak żyje im się na poszczególnych terenach w sołectwie Łojki i Centrum Blachowni i jakie dziedziny życia są dla nich ważne. Mieszkańcy ocenili, że najważniejsza dla nich jest dostępność komunikacyjna następnie bezpieczeństwo i ilość zajęć dodatkowych dla dzieci i młodzieży. Ważnym aspektem na równym poziomie jest dostępność sieci kanalizacyjnej i wodociągowej

Wykres nr 8 - Czynniki niezbędne warunkujące rozwój obszarów rewitalizowanych

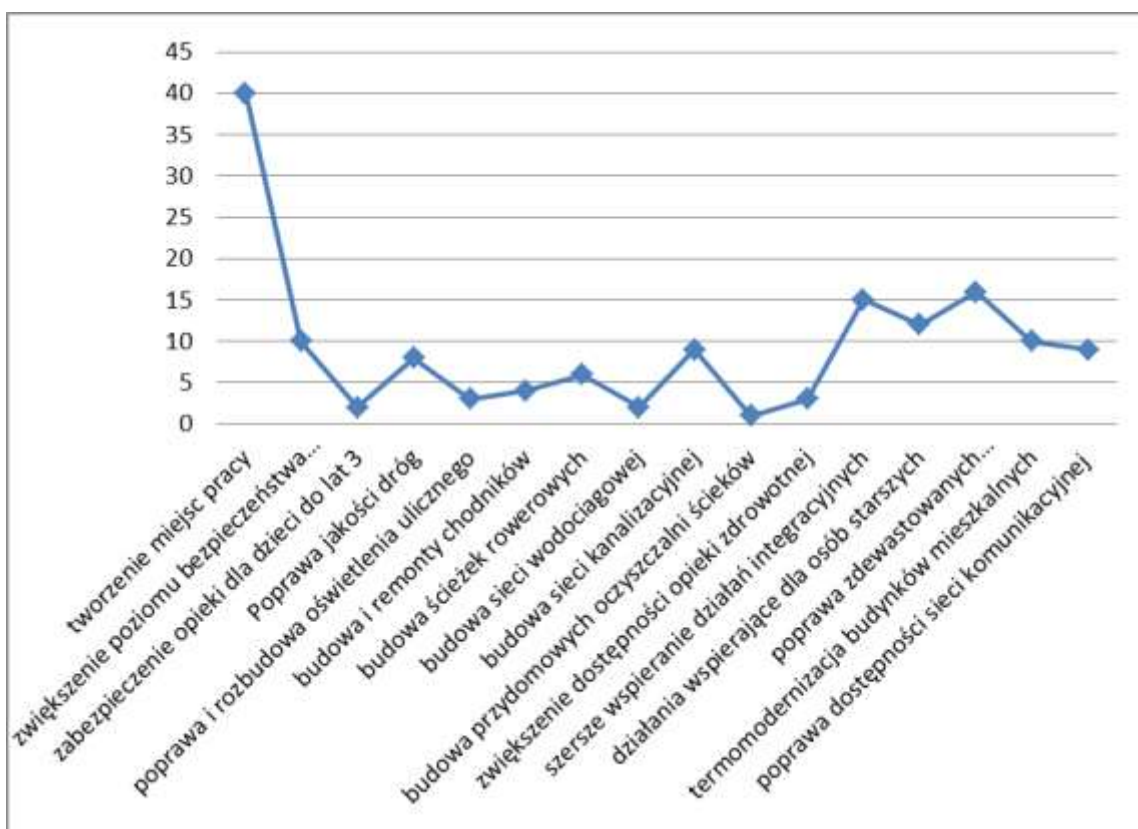

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania ankietowego

zwiększenie atrakcyjności wizerunkowej	25
wsparcie organizacji pozarządowych	18
oferta zajęć dla dzieci i młodzieży	12
oferta zajęć dla seniorów	10
budowa obiektów sportowo-rekreacyjnych	12
modernizacja budynków użyteczności publicznej	7
promocja i wsparcie korzystania z odnawialnych źródeł energii	5
zwiększanie świadomości ekologicznej mieszkańców	5
poprawa estetyki miejsc publicznych	20
poprawa zabezpieczenia przeciwpowodziowego	12
wspieranie powstawania i rozwoju przedsiębiorstw	24

Mieszkańcy zostali zapytani także o to co ich zdaniem warunkuje rozwój obszarów rewitalizowanych. Na równorzędnym pierwszym miejscu ocenili wpieranie powstawania i rozwoju przedsiębiorstw oraz zwiększenie atrakcyjności wizerunkowej. W kontynuacji, jako ważne określili poprawę estetyki miejsc publicznych, wsparcie dla organizacji pozarządowych oraz budowę obiektów sportowych.

Wykres nr 9 - Oczekiwane przez mieszkańców działania poprawiające jakość życia mieszkańców

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania ankietowego

tworzenie miejsc pracy	40
zwiększenie poziomu bezpieczeństwa mieszkańców	10
zabezpieczenie opieki dla dzieci do lat 3	2
Poprawa jakości dróg	8
poprawa i rozbudowa oświetlenia ulicznego	3
budowa i remonty chodników	4
budowa ścieżek rowerowych	6
budowa sieci wodociągowej	2
budowa sieci kanalizacyjnej	9
budowa przydomowych oczyszczalni ścieków	1
zwiększenie dostępności opieki zdrowotnej	3
szersze wspieranie działań integracyjnych	15
działania wspierające dla osób starszych	12
poprawa zdewastowanych budynków/przestrzeni publicznych	16
termomodernizacja budynków mieszkalnych	10
poprawa dostępności sieci komunikacyjnej	9

Od władz samorządowych jako społeczność oczekują przede wszystkim tworzenia miejsc pracy, szerszego wsparcia dla osób starszych, więcej działań integrujących społeczeństwo oraz poprawę zdewastowanych budynków użyteczności publicznej i mieszkań komunalnych

Tabela 50 - Identyfikacja potrzeb na obszarach rewitalizowanych

Identyfikacja potrzeb na obszarach rewitalizowanych	
Potrzeby I Podobszaru – Centrum Blachownia	Potrzeby II Podobszaru – Sołectwo Łojki
- aktywizacja społeczno-zawodowa przez zmniejszenie deficytów społecznych w tym wyuczonej bezradności - zmniejszenie bezrobocia, w tym: długotrwałego, - zmniejszenie przestępczości - zmniejszenie poziomu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych - włączenie społeczne osób zagrożonych ubóstwem - aktywizacja osób niepełnosprawnych - działania integrujące, mieszkańców - aktywizacja obywatelska mieszkańców - zwiększenie oferty kulturalnej, edukacyjnej, społecznej, opiekuńczej, integracyjnej, turystycznej dla mieszkańców - poprawa stanu technicznego budynków i ich otoczenia i zagospodarowanie na cele gospodarcze, społeczne, kulturalne lub mieszkaniowe - poprawa estetyki i jakości przestrzeni publicznych umożliwiających integrację mieszkańców - poprawa stanu środowiska naturalnego - poprawa wizerunku obszaru,	- aktywizacja społeczno-zawodowa przez zmniejszenie deficytów społecznych w tym wyuczonej bezradności - stworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorstw - utworzenie miejsc spotkań integracyjnych dla mieszkańców - termomodernizacja „bloków” przy ul. Długiej - modernizacja infrastruktury wokół bloków - stworzenie możliwości zajęć integracyjnych dla mieszkańców - zmniejszenie poziomu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych - włączenie społeczne osób zagrożonych ubóstwem - zapewnienie kanalizacji oraz gazyfikacji na terenie sołectwa - działania związane z aktywnym i zdrowym trybem życia oraz zagospodarowaniem wolnego czasu.

Źródło: opracowanie własne

VI. Wizja stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji - (planowany efekt rewitalizacji)

Wizja rewitalizacji przedstawia się następująco:

Obszar objęty Lokalnym Programem Rewitalizacji dla Gminy Blachownia po przeprowadzeniu procesów i wdrożeniu przedsięwzięć rewitalizacyjnych jest obszarem, na którym tętni życie społeczne – obywatelskie, kulturalne i gospodarcze a przestrzeń publiczna jest uporządkowana i odnowiona. Zrewitalizowany obszar jest atrakcyjnym miejscem pod względem:

- gospodarczym - tworzone są miejsca pracy, powstają nowe firmy tym samym spada poziom bezrobocia

- społecznym – mieszkańcy mają zapewnioną bogatą ofertę usług użyteczności publicznej, organizacje pozarządowe rozwijają się tworząc obywatelskie miejsca spotkań zaspokajające potrzeby mieszkańców Blachowni, nastąpiła poprawa aktywności społecznej i gospodarczej osób zamieszkujących niniejsze obszary oraz wzrost inicjatyw lokalnych.
- środowiskowym – zrekultywowany zbiornik, przyciąga mieszkańców i turystów, brak jest nielegalnych wysypisk śmieci, przeprowadzona termomodernizacja budynków w sołectwie Łojki i Centrum Blachowni znacznie obniża zapotrzebowanie na energię końcową a w konsekwencji przyczynia się do zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do środowiska, w tym CO₂ oraz PM₁₀
- przestrzenno-funkcjonalnym poprawiła się jakość życia poprzez uprządkowanie przestrzeni publicznej – powstają nowe punkty usługowe, bogata oferta usług użyteczności publicznej daje możliwości spędzania wolnego czasu w aktywny i atrakcyjny sposób,

VII. Cel główny Lokalnego Programu Rewitalizacji oraz cele szczegółowe w tym kierunki działań mający na celu ograniczenia lub eliminację negatywnych zjawisk

Celem głównym procesu rewitalizacji w Gminie Blachownia w latach 2016-2023 jest:

Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez wzrost liczby miejsc pracy, jakości i ilości usług użyteczności publicznej, wzmocnienie kompetencji społeczno-obywatelskich wśród mieszkańców i organizacji pozarządowych Gminy Blachownia w tym poprzez utworzenie Centrum Usług Społecznych i poprawę wizerunku przestrzenno-funkcjonalnego i działania środowiskowe w latach 2016-2023.

Perspektywa czasowa Lokalnego Programu Rewitalizacji obejmuje lata 2016-2023, co wpisuje się w horyzont czasowy okresu programowania Unii Europejskiej na lata 2014-2020 oraz zasadą n+3.

Cele szczegółowe rewitalizacji w odniesieniu do obszarów wskazanych w LPR

CR 1. Zwiększenie dostępności usług wparcia dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w tym szczególnie dla osób bezrobotnych poprzez zmniejszanie deficytów utrudniających udział w rynku pracy i życiu społecznym.

CR. 2. Ograniczanie dysfunkcji bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez zapewnienie zindywidualizowanego wsparcia instytucjonalnego i środowiskowego.

CR3. Podniesienie ilości i jakości świadczonych usług użyteczności publicznej wspierających osoby zagrożonych wykluczeniem społecznym.

CR4. Wzmocnienie aktywności społecznej i obywatelskiej mieszkańców obszarów rewitalizowanych.

CR 5. Zapewnienie wysokiej jakości infrastruktury usług użyteczności publicznej.

CR 6. Aktywizacja społeczna i zawodowa grup defaworyzowanych.

CR 7. Poprawa stanu i jakości infrastruktury budynków komunalnych i socjalnych.

CR8. Wsparcie aktywności gospodarczo-społecznej poprzez uruchomienie Centrów Usług Społecznych i Aktywności Obywatelskiej w Blachowni Centrum i Łojkach.

CR 9. Wzrost atrakcyjności życia na obszarach rewitalizowanych poprzez zmianę funkcji i modernizację przestrzeni i budynków komunalnych oraz podjęcie działań środowiskowych

CR10. Podniesienie jakości i atrakcyjności życia na obszarach rewitalizowanych poprzez tworzenie nowoczesnej infrastruktury i działania edukacyjno-kulturalne.

CR11. Wzmocnienie potencjału organizacji pozarządowych poprzez kompleksowe wsparcie doradcze, szkoleniowe i infrastrukturalne.

CR12. Zwiększenie kompetencji społecznych i obywatelskich poprzez aktywizację mieszkańców obszarów rewitalizowanych.

CR13. Poprawa jakości środowiska na obszarach rewitalizowanych poprzez ograniczenie niskiej emisji CO₂ i PM₁₀ i rekultywację wód powierzchniowych i obszarów zielonych.

Tabela 51 – Kierunki realizacji celów szczegółowych

Kierunki	Cel szczegółowy
Tworzenie Programów Aktywności Lokalnej na rzecz wzmacniania potencjału społeczno – zawodowego osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w tym bezrobotnych	CR 1
Wsparcie dla liderów społeczności lokalnych w postaci szkoleń i warsztatów pogłębiających ich wiedzę i umiejętności związane z integracją społeczności i jej udziałem w życiu, przekazujących wiedzę z zakresu kształtowania postaw i umiejętności towarzyszących lokalnym liderom i animatorom działań.	CR 4 CR11 CR12
Kreowanie i wsparcie dla liderów i animatorów lokalnych poprzez działalność szkoleniową i doradczą ich wiedzę i umiejętności związane z integracją społeczności i jej udziałem w życiu gminy, przekazujących wiedzę z zakresu kształtowania postaw i umiejętności towarzyszących lokalnym liderom i animatorom działań.	CR 3 CR 4 CR 8
Lokalne działania społeczno – edukacyjne promujące organizowanie społeczności (elementy edukacji obywatelskiej) - szkolenia dla mieszkańców z zakresu m.in. inicjatywy lokalnej, budżetu partycypacyjnego, konsultacji społecznych, współtworzenia lokalnych polityk, transparentności życia publicznego.	CR 12
Organizowanie grup samopomocowych, grup wsparcia i grup edukacyjnych i uruchomienie Punktu Doradczo-Konsultacyjny dla osób i rodzin wykazujących dysfunkcyjność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych – zapewnieni korzystania z usług doradcy zawodowego, terapii psychologicznej, rodzinnej, prawnika oraz logopedy.	CR 2
Wsparcie inicjatyw partnerskich oraz tworzenie nowych i wzmacnianie funkcjonujących partnerstw lokalnych – w ramach zadania będą prowadzone cykliczne spotkania w formule Forum Społeczności Lokalnych	CR 4 CR 8 CR12
Lokalne przedsięwzięcia o charakterze integracyjnym, aktywizujące lokalną społeczność – szkolenia i doradztwo z zakresu możliwości prowadzenia i sposobu zakładania organizacji pozarządowych, warsztatów dotyczących	CR 4 CR 8 CR11

Kierunki	Cel szczegółowy
sposobów organizowania społeczności lokalnych, rozwiązywania problemów społecznych na obszarze rewitalizowanym	CR12
Promocja wolontariatu - wsparcie szkoleniowe i doradcze dla wolontariuszy i podmiotów korzystających z usług wolontaryjnych.	CR4 CR8 CR11
Poprawa efektywności energetycznej budynków i pozostałej infrastruktury oraz likwidacja niskiej emisji	CR13 CR9
Usługi w zakresie rehabilitacji zdrowotnej oraz wsparcia społeczno-zawodowego dla osób z niepełnosprawnością	CR 1 CR 3 CR 6
Utworzenie Centrów Aktywności Obywatelskiej i usług użyteczności publicznej	CR4 CR3 CR2 CR7 CR8 CR5
Rozwijanie systemu szkoleń, kursów, doradztwa zawodowego, wsparcia psychologicznego, poradnictwa specjalistycznego i innych form wsparcia służących integracji zawodowej i społecznej osób bezrobotnych	CR1 CR3
Podejmowanie działań prewencyjnych oraz promowanie zachowań prospołecznych, szczególnie wśród młodzieży	CR12 CR1
Wspieranie samozatrudnienia oraz tworzenia nowych i trwałych miejsc pracy	CR1
Rekultywacja zbiornika i rozwój sieci kanalizacyjnej oraz modernizacja terenów zieleni na obszarach rewitalizowanych	CR13 CR9
Organizowanie i promowanie imprez kulturalnych i sportowych oraz pozaszkolnych form edukacji kulturalnej w tym dla dzieci i młodzieży	CR10
Rozwijanie systemu szkoleń, kursów, doradztwa zawodowego dla osób chcących uruchomić działalność gospodarczą	CR8

Źródło: opracowanie własne

Tabela 52 - Osoby w szczególnej sytuacji społecznej będące grupami docelowymi procesu rewitalizacji

Wyszczególnienie	I Podobszar – Centrum Blachowni	II Podobszar – Sołectwo Łojki	Razem
Osoby z problemem ubóstwa	189	10	199
Osoby z problemami w zakresie bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	69	10	79
Osoby zagrożone alkoholizmem	34	1	35

Osoby niepełnosprawne	90	17	107
Bezrobotni	435	60	495
Długotrwale bezrobotni	165	25	190

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych analizy ilościowej

VIII. Lista planowanych podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych wraz z ich opisami zawierającymi, w odniesieniu do każdego projektu/przedsięwzięcia rewitalizacyjnego

Wyznaczając misję i cele Lokalnego Programu Rewitalizacji w Gminie Blachownia przystąpiono do identyfikacji sposobów ich rozwiązania. Głównym narzędziem realizującym Lokalny Program Rewitalizacji będą projekty – jest to działanie realnie zaplanowane, celujące w dokładnie zdiagnozowany problem, popierane przez interesariuszy obszaru zdegradowanego, charakteryzujące się jasno określonym, realnym i mierzalnym celem, o określonym terminie realizacji, zapewnionych źródłach finansowania i wyznaczonych do realizacji podmiotach. Szczegółowe informacje o projektach zawiera załącznik nr 1. Wykaz projektów z planem finansowym natomiast w załączniku nr 2. umieszczono karty projektów podstawowych wraz z planem finansowym. Załącznik nr 3 zawiera opis projektów uzupełniających mających wpłynąć na realizację LPR. W załącznikach 1, 2 i 3 zamieszczono listę planowanych, zarówno podstawowych, jak i uzupełniających projektów wraz z ich opisami projektów zawierającymi, w odniesieniu do każdego projektu/przedsięwzięcia rewitalizacyjnego, co najmniej: nazwę i wskazanie podmiotów go realizujących, zakres realizowanych zadań, lokalizację (miejsce przeprowadzenia danego projektu), szacowaną wartość, prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji. Charakterystyka pozostałych rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych (uzupełniających, infrastrukturalnych) realizujących kierunki działań, mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk powodujących sytuację kryzysową.

IX. Charakterystyka pozostałych rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych realizujących wyznaczone kierunki działań

W celu wsparcia głównych kierunków działań zmierzających do realizacji celu głównego i celów szczegółowych LPR, niezbędny jest zestaw działań uzupełniających.

Pełną listę projektów uzupełniających do przedsięwzięć podstawowych przedstawiono w Załączniku nr 3 niniejszego dokumentu. Nie mniej istotne znaczenie mają tzw. pozostałe przedsięwzięcia do wykonania w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Blachownia na lata 2016-2023. Są one zestawem planowanych działań o charakterze ciągłym i cyklicznym, które w znaczącym stopniu przyczyniać się będą do ograniczenia i eliminacji zjawisk kryzysowych zidentyfikowanych na obszarach zdegradowanych, a szczególnie na wyznaczonych obszarach rewitalizacji.

W ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Blachownia na lata 2016-2023 uwzględnić należy następujące typy przedsięwzięć:

- Organizacja dorocznych Dni Blachowni i Dni Łojek wraz z działaniami aktywizującymi lokalną społeczność. Wspomniane wydarzenia będą opierać się na zaangażowaniu mieszkańców w życie gminy oraz podtrzymywać i wzmacniać tożsamość lokalną, postawy obywatelskie, tradycję i kulturę

Wartością dodaną realizowanych przedsięwzięć będzie wzrost atrakcyjności gospodarczej, w tym turystycznej i kulturalnej gminy oraz jej dodatkowa promocja.

- Stała i oparta na efektywnych narzędziach praca socjalna prowadzona przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Blachowni na rzecz mieszkańców zagrożonych wykluczeniem społecznym między innymi ze względu na trudną i wieloprogową sytuację życiową. Celem tych działań będzie poprawa jakości życia grup defaworyzowanych i zagrożonych ubóstwem.
- Współpraca z instytucjami otoczenia biznesu na poziomie regionalnym i subregionalnym w celu wsparcia lokalnej przedsiębiorczości i tworzenia nowych miejsc pracy. Współorganizacja działań doradczo-szkoleniowych ze szczególnym uwzględnieniem mikro, małych i średnich przedsiębiorstw oraz osób planujących rozpocząć działalność gospodarczą.
- Rozszerzeniem oferty zajęć pozalekcyjnych przez placówki oświatowe organizacje pozarządowe oraz kluby i stowarzyszenia sportowe dla dzieci i młodzieży
- Rozwój form i ilości projektów realizowanych we współdziałaniu z organizacjami pozarządowymi w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym
- Poprawa dostępności mieszkańców do kultury i edukacji poprzez organizację wydarzeń tematycznych i środowiskowych przez Miejski Dom Kultury i Gminną Bibliotekę Publiczną w celu wsparcia integracji społeczności lokalnej.
- Promocja dziedzictwa przyrodniczego, kulturowego i walorów krajobrazowych na rewitalizowanych obszarach poprzez działania podnoszące świadomość mieszkańców w zakresie edukacji ekologicznej oraz tożsamości lokalnej
- Wsparcie integracji lokalnej społeczności poprzez realizację wydarzeń sportowych, kulturalnych i edukacyjnych wykorzystujących potencjał i zasoby miejscowych NGO
- Wdrażanie przedsięwzięć ograniczających niską emisję i wykorzystujących odnawialne źródła energii w budynkach użyteczności publicznej i zasobach mieszkaniowych.
- Opracowanie i wdrażanie polityki senioralnej włączającej i integrującej społecznie i obywatelsko osoby w wieku senioralnym
- Poprawa porządku i bezpieczeństwa publicznego poprzez rozwój sieci monitoringu miejskiego oraz zwiększenie ilościowe i jakościowe oświetlenia ulicznego.

X. Mechanizmy zapewnienia komplementarności między poszczególnymi projektami / przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi oraz pomiędzy działaniami różnych podmiotów i funduszy na obszarze objętym programem rewitalizacji

Zapewnienie procesu komplementarności pomiędzy przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi jest niezwykle ważna dla zapewnienia właściwej efektywności prowadzonych działań i osiągnięcie określonego strategicznego celu LPR. Niniejszy rozdział zawiera przede wszystkim analizę przedsięwzięć rewitalizacyjnych – mechanizmów i narzędzi stosowanych w celu zapewnienia komplementarności działań finansowanych z budżetu Gminy Blachownia, Unii Europejskiej oraz innych źródeł finansowania. Działania rewitalizacyjne wymuszają zapewnienie komplementarności, tj. podejścia zarówno do inwestycji twardych jak i projektów miękkich, co oznacza potrzebę koncentracji celów określanych w konkretnych obszarach. Program rewitalizacji ujmuje działania w sposób **kompleksowy** tak, aby nie pomijać aspektu społecznego, ekonomicznego, przestrzennego, technicznego, środowiskowego i kulturowego związanego zarówno z danym obszarem, jak i jego otoczeniem. Zaplanowane inwestycje nie są nastawione jedynie na szybki efekt poprawy estetyki przestrzeni, czy skupione tylko na działaniach remontowych i modernizacyjnych, które nie skutkują , zmianami strukturalnymi na obszarze zdegradowanym. Podczas przygotowania dokumentu zastosowano zasadę **koncentracji: terytorialnej i tematycznej**.

Koncentracja terytorialna – działania rewitalizacyjne skierowane są ku pewnemu, określonemu dzięki diagnozie, obszarowi. LPR został skierowany do obszarów najbardziej potrzebujących pomocy, gdzie koncentracja problemów jest największa, które zostały zidentyfikowane jako zdegradowane.

Koncentracja tematyczna – działania skupiają się na rozwiązaniu problemów, które wg diagnozy najbardziej szkodzą obszarowi problemowemu. Koncentracja interwencji i potrzeba hierarchizacji potrzeb powoduje, że LPR dotyczy obszarów zdegradowanych w gminie, tj. tych, gdzie skala problemów i zjawisk kryzysowych jest największa. Działania rewitalizacyjne z definicji skierowane są na określony i zidentyfikowany dzięki diagnozie obszar zdegradowany, przy założeniu zastosowania adekwatnych narzędzi oraz możliwości finansowania rewitalizacji.

W ramach działań Lokalnego Programu rewitalizacji wyróżnione zostały następujące mechanizmy zapewnienia komplementarności:

- przestrzennej,
- problemowej,
- proceduralno-instytucjonalną
- w stosunku do źródeł finansowania działań,
- międzyokresowej
- **Komplementarność przestrzenna**, która została zapewniona dzięki skupieniu projektów wybranych do realizacji na wyznaczonym obszarze rewitalizacji. Obszar rewitalizacji i obszar zdegradowany został wyznaczony po przeprowadzeniu dogłębnej analizy wskaźnikowej, jak również przy zasięgnięciu opinii przedstawicieli zainteresowanych środowisk oraz samych mieszkańców gminy Blachownia – w

ramach konsultacji społecznych, dzięki czemu zaproponowane przedsięwzięcia mają wpływ na niwelację sytuacji kryzysowej. Wszystkie projekty skupiają się na obszarze rewitalizacji i są z nim ściśle powiązane oraz odpowiadają na zidentyfikowane problemy.

- **Komplementarność problemowa**, ze względu na to, iż projekty rewitalizacyjne, będą się wzajemnie dopełniały tematycznie sprawiając, że program rewitalizacji będzie oddziaływał na obszary zdegradowane we wszystkich niezbędnych aspektach (społecznym, ekonomicznym, przestrzennym, środowiskowym, kulturowym, technicznym). Ponadto, zadania infrastrukturalne realizowane na danym obszarze zakładają prowadzenie również działań o charakterze społecznym oraz wykorzystania infrastruktury objętej tymi zadaniami. Przedsięwzięcia polegające na rozwoju i poprawie infrastruktury technicznej (m.in. w zakresie termomodernizacji), nie tylko służą poprawie warunków i jakości życia mieszkańców, ale przyczyniają się do zwiększeniu ład przestrzennego oraz pozytywnie wpływają na jakość środowiska naturalnego.
- **Komplementarność proceduralno-instytucjonalną** dotyczącą takiego zaprojektowania systemu zarządzania programem rewitalizacji, który pozwolił na efektywne współdziałanie na jego rzecz różnych instytucji oraz wzajemne uzupełnianie się i spójność procedur. W tym celu osadzono system zarządzania programem rewitalizacji w przyjętym przez gminę w ogólnym systemie zarządzania. Jednostką koordynującą proces rewitalizacji na terenie gminy, w tym przygotowanie i wdrożenie Lokalnego Programu Rewitalizacji jest operator: Gmina Blachownia - CWR, który jest w stanie dotrzeć do partnerów procesu rewitalizacji i posiada realne możliwości wpływania na sytuację na obszarze zdegradowanym, w tym zwłaszcza prawo głosu we wszystkich sprawach tego obszaru dotyczących. Jednocześnie koordynuje przygotowanie i opiniowanie projektów uchwał Rady Gminy Blachownia oraz ewentualnych Zarządzeń Burmistrza odnoszących się do obszaru rewitalizowanego.
- **Komplementarność źródeł finansowania, w kontekście polityki spójności 2014-2020** – projekty rewitalizacyjne, wynikające z programu rewitalizacji opierają się na konieczności umiejętnego uzupełniania i łączenia wsparcia ze środków m.in. Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego. Dokument uwzględnia komplementarność finansową oznaczającą zdolność łączenia prywatnych i publicznych źródeł finansowania,
- **Komplementarność międzyokresowa** okres realizacji projektu jest komplementarny z planowanymi działaniami miękkimi.

Tabela 53 – Wykaz komplementarności projektów

Ip	Podobszar	Tytuł projektu	Mechanizmy komplementarności:
1	I Blachownia	Centrum Aktywności Obywatelskiej jako miejsce aktywizacji i integracji społecznej	Mechanizmy komplementarności: – przestrzennej: realizacja projektu zawiera się w I podobszarze LPR, projekt jest powiązany z innymi projektami na obszarze zdegradowanym, jak i znajdujących się poza nim, ale oddziałujących na obszar zdegradowany, – w stosunku do działań różnych podmiotów : projekt będzie służył wielu podmiotom i

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Blachownia 2016-2023

			mieszkańcom, – komplementarny do projektu infrastrukturalnego nr 3 – w stosunku do źródeł finansowania działań: źródła finansowania są zróżnicowane – gminne, UE - RPO WSL 2014-2020.
2	II – Sołectwo Łojki	Łojkowskie Centrum Aktywności Społecznej szansą na integrację i aktywizację społeczną	Mechanizmy komplementarności: – przestrzennej: realizacja projektu zawiera się w II podobszarze LPR, projekt jest powiązany z innymi projektami na obszarze zdegradowanym, jak i znajdujących się poza nim, ale oddziałujących na obszar zdegradowany, – w stosunku do działań różnych podmiotów : projekt będzie służył wielu podmiotom i mieszkańcom, – komplementarny do projektu infrastrukturalnego nr 4 – w stosunku do źródeł finansowania działań: źródła finansowania są zróżnicowane – gminne, UE - RPO WSL 2014-2020.
3	I Blachownia	Przebudowa infrastruktury publicznej na potrzeby uruchomienia Centrum Aktywności Obywatelskiej w Blachowni	Mechanizmy komplementarności: – przestrzennej: realizacja projektu zawiera się w I podobszarze LPR, projekt jest powiązany z innymi projektami na obszarze zdegradowanym, jak i znajdujących się poza nim, ale oddziałujących na obszar zdegradowany, – w stosunku do działań różnych podmiotów : projekt będzie służył wielu podmiotom i mieszkańcom, – komplementarny do projektu miękkiego EFS nr 1 – w stosunku do źródeł finansowania działań: źródła finansowania są zróżnicowane – gminne, UE - RPO WSL 2014-2020.
4	II – Sołectwo Łojki	Przebudowa komunalnej infrastruktury dla potrzeb Łojkowskiej Centrum Aktywności Społecznej	Mechanizmy komplementarności: – przestrzennej: realizacja projektu zawiera się w II podobszarze LPR, projekt jest powiązany z innymi projektami na obszarze zdegradowanym, jak i znajdujących się poza nim, ale oddziałujących na obszar zdegradowany, – w stosunku do działań różnych podmiotów : projekt będzie służył wielu podmiotom i mieszkańcom, – komplementarny do projektu miękkiego EFS nr 1 – w stosunku do źródeł finansowania działań: źródła finansowania są zróżnicowane – gminne, UE - RPO WSL 2014-2020.
5	I Blachownia II – Sołectwo Łojki	Projekty z zakresu przeciwdziałania patologiom społecznym realizowane na terenie Blachowni i Łojek	Mechanizmy komplementarności: – przestrzennej: realizacja projektu zawiera się w I i II podobszarze LPR, projekt jest powiązany z innymi projektami na obszarze zdegradowanym, jak i znajdujących się poza nim, ale oddziałujących na obszar zdegradowany, – w stosunku do działań różnych podmiotów : projekt będzie służył wielu podmiotom i mieszkańcom, – w stosunku do źródeł finansowania działań: źródła finansowania są zróżnicowane – prywatne, gminne,
6	I Blachownia II – Sołectwo Łojki	Projekty Budżetu obywatelskiego – edukacyjne	Mechanizmy komplementarności: – przestrzennej: realizacja projektu zawiera się w I i II podobszarze LPR, projekt jest powiązany z innymi projektami na obszarze zdegradowanym,

		i infrastrukturalne Budżet wyodrębniony Centrum Blachownia, Łojki	jak i znajdujących się poza nim, ale oddziałujących na obszar zdegradowany, – w stosunku do działań różnych podmiotów : projekt będzie służył wielu podmiotom i mieszkańcom, – w stosunku do źródeł finansowania działań: źródła finansowania są zróżnicowane – prywatne, gminne,
8	I Blachownia	Dni Blachowni	Mechanizmy komplementarności: – przestrzennej: realizacja projektu zawiera się w I podobszarze LPR, projekt jest powiązany z innymi projektami na obszarze zdegradowanym, jak i znajdujących się poza nim, ale oddziałujących na obszar zdegradowany, – w stosunku do działań różnych podmiotów : projekt będzie służył wielu podmiotom i mieszkańcom, – w stosunku do źródeł finansowania działań: źródła finansowania są zróżnicowane – prywatne, gminne,
9	II – Sołectwo Łojki	Dni Łojek	Mechanizmy komplementarności: – przestrzennej: realizacja projektu zawiera się w II podobszarze LPR, projekt jest powiązany z innymi projektami na obszarze zdegradowanym, jak i znajdujących się poza nim, ale oddziałujących na obszar zdegradowany, – w stosunku do działań różnych podmiotów : projekt będzie służył wielu podmiotom i mieszkańcom, – w stosunku do źródeł finansowania działań: źródła finansowania są zróżnicowane – prywatne, gminne,
10	II – Sołectwo Łojki	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Łojkach	Mechanizmy komplementarności: – przestrzennej: realizacja projektu zawiera się w II podobszarze LPR, projekt jest powiązany z innymi projektami na obszarze zdegradowanym, jak i znajdujących się poza nim, ale oddziałujących na obszar zdegradowany, – w stosunku do działań różnych podmiotów : projekt będzie służył wielu podmiotom i mieszkańcom, – w stosunku do źródeł finansowania działań: źródła finansowania są zróżnicowane – gminne, UE - POIS.
11	I Blachownia	Modernizacja oświetlenia ulicznego w Gminie Blachownia	Mechanizmy komplementarności: – przestrzennej: realizacja projektu zawiera się w I podobszarze LPR, projekt jest powiązany z innymi projektami na obszarze zdegradowanym, jak i znajdujących się poza nim, ale oddziałujących na obszar zdegradowany, – w stosunku do działań różnych podmiotów : projekt będzie służył wielu podmiotom i mieszkańcom, – w stosunku do źródeł finansowania działań: źródła finansowania są zróżnicowane – gminne, UE - RPO WSL 2014-2020.
12	I Blachownia	Rewitalizacja pasa zieleni śródmiejskiej Blachowni	Mechanizmy komplementarności: – przestrzennej: realizacja projektu zawiera się w I podobszarze LPR, projekt jest powiązany z innymi projektami na obszarze zdegradowanym, jak i znajdujących się poza nim, ale oddziałujących na obszar zdegradowany, – w stosunku do działań różnych podmiotów : projekt będzie służył wielu podmiotom i mieszkańcom,

			– komplementarny do projektu infrastrukturalnego nr 3 i miękkiego nr 1 – w stosunku do źródeł finansowania działań: źródła finansowania są zróżnicowane – gminne, UE - PIOS.
13	I Blachownia	W naszym przedszkolu dobrze się bawimy, miło spędzamy czas i rozwijamy się wszechstronnie	Mechanizmy komplementarności: – przestrzennej: realizacja projektu zawiera się w I podobszarze LPR, projekt jest powiązany z innymi projektami na obszarze zdegradowanym, jak i znajdujących się poza nim, ale oddziałujących na obszar zdegradowany, – w stosunku do działań różnych podmiotów : projekt będzie służył wielu podmiotom i mieszkańcom, – komplementarny do projektu infrastrukturalnego nr 14 – w stosunku do źródeł finansowania działań: źródła finansowania są zróżnicowane – gminne, UE - RPO WSL 2014-2020.
14	I Blachownia	Przebudowa i remont zdegradowanego budynku Przedszkola nr 2 w Blachowni	Mechanizmy komplementarności: – przestrzennej: realizacja projektu zawiera się w I podobszarze LPR, projekt jest powiązany z innymi projektami na obszarze zdegradowanym, jak i znajdujących się poza nim, ale oddziałujących na obszar zdegradowany, – w stosunku do działań różnych podmiotów : projekt będzie służył wielu podmiotom i mieszkańcom, – komplementarny do projektu miękkiego EFS nr 12 – w stosunku do źródeł finansowania działań: źródła finansowania są zróżnicowane –gminne, wfoś
15	I Blachownia	Budowa zintegrowanego węzła przesiadkowego w Blachowni	Mechanizmy komplementarności: – przestrzennej: realizacja projektu zawiera się w I podobszarze LPR, projekt jest powiązany z innymi projektami na obszarze zdegradowanym, jak i znajdujących się poza nim, ale oddziałujących na obszar zdegradowany, – w stosunku do działań różnych podmiotów : projekt będzie służył wielu podmiotom i mieszkańcom, – komplementarny do projektu infrastrukturalnego nr 3 i miękkiego nr 1 – w stosunku do źródeł finansowania działań: źródła finansowania są zróżnicowane – gminne, UE - RPO WSL 2014-2020.
16	I Blachownia	Rekultywacja śródmiejskiego zbiornika w Blachowni	Mechanizmy komplementarności: – przestrzennej: realizacja projektu zawiera się w I podobszarze LPR, projekt jest powiązany z innymi projektami na obszarze zdegradowanym, jak i znajdujących się poza nim, ale oddziałujących na obszar zdegradowany, – w stosunku do działań różnych podmiotów : projekt będzie służył wielu podmiotom i mieszkańcom, – komplementarny do projektu infrastrukturalnego nr 3 i miękkiego nr 1 – w stosunku do źródeł finansowania działań: źródła finansowania są zróżnicowane – gminne, POIS.
17	I Blachownia II Sołectwo Łójki	Zrób coś dobrego na miejscu – wsparcie zatrudnienia	Mechanizmy komplementarności: – przestrzennej: realizacja projektu zawiera się w I podobszarze LPR, projekt jest powiązany z innymi projektami na obszarze zdegradowanym, jak i

			znajdujących się poza nim, ale oddziałujących na obszar zdegradowany, – w stosunku do działań różnych podmiotów : projekt będzie służył wielu podmiotom i mieszkańcom, – komplementarny do projektów 1-4 – w stosunku do źródeł finansowania działań: źródła finansowania są zróżnicowane – , gminne, UE - RPO WSL 2014-2020.
--	--	--	--

Źródło: opracowanie własne

XI. Możliwe źródła finansowania projektów rewitalizacyjnych

W celu zapewnienia spójności, większej synergii i efektywności realizacji projektów rewitalizacyjnych, wskazano różne możliwe źródła ich finansowania:

I. Pochodzące ze źródeł krajowych publicznych, m.in.:

- budżetu gminy (środki własne),
- budżetu państwa i funduszy celowych, m.in. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- budżetu samorządu województwa śląskiego i funduszy wojewódzkich, m.in. Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

II. Pochodzące ze źródeł prywatnych; pochodzące od organizacji pozarządowych

III. Pochodzące z funduszy Unii Europejskiej:

- Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, tj. Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014–2020
- Europejskiego Funduszu Społecznego tj. Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014–2020
- Funduszu Spójności tj. Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020

Indykatywny Plan finansowy ze szczegółowym podziałem na źródła finansowania został zamieszczony w załączniku nr 1 do niniejszego dokumentu.

XII. Mechanizm włączenia grup interesariuszy w proces rewitalizacji

Podstawową zasadą wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji jest realizacja **zasady współpracy** oraz **empowerment** czyli procesu angażowania interesariuszy, a w szczególności mieszkańców w proces podejmowania decyzji dotyczących gminy oraz umożliwienie im brania odpowiedzialności za swoje działania, co bezpośrednio przekłada się na wzrost świadomości co do kosztów wykonania poszczególnych przedsięwzięć, zwiększa poczucie przynależności do wspólnoty samorządowej, a także przynosi poprawę relacji we wspólnocie. Poczucie wśród mieszkańców, iż posiadają realną władzę decyzyjną sprawia, że czują się pełnoprawnymi i decyzyjnymi obywatelami. Wspólne działanie będzie również wywołać efekt synergii.

Synergiczność działań, 2+2=5

tj. wspólne działanie dające większe, lepsze efekty działania uzupełniają się poprzez kooperację (współpracę) i synchronizację. Efekt zorganizowanej pracy zespołowej, który jest wyższy niż suma efektów działań indywidualnych. W wyniku synergii powstaje efekt organizacyjny będący przeciętną nadwyżką korzyści przypadającą na członka zespołu współdziałającego z pozostałymi osobami, w porównaniu z korzyścią możliwą do osiągnięcia w działaniu indywidualnym.

W Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Blachownia podstawową rolę w budowaniu relacji z interesariuszami procesu oraz w inicjowaniu współpracy pomiędzy sektorami odgrywa Centrum Wdrażania Rewitalizacji.

Podmiotami odpowiedzialnymi za prowadzenie działań informacyjnych i promocyjnych na poziomie LPR są:

- Centrum Wdrażania Rewitalizacji
- Projektodawcy przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Do grup docelowych/interesariuszy działań w zakresie komunikacji społecznej zaliczyć należy:

- mieszkańców, organizacje pozarządowe oraz przedsiębiorców obszaru rewitalizacji,
- projektodawców przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
- partnerów społeczno-gospodarczych, organizacje pozarządowe, zawodowe, samorządy gospodarcze działające na obszarze miasta i regionu,
- właściwe władze publiczne (władze regionalne, administrację rządową szczebla wojewódzkiego, władze publiczne gmin i powiatów sąsiedzkich, władze publiczne miast i gmin partnerskich),
- media (prasę, radio, telewizję o zasięgu lokalnym, regionalnym i ogólnopolskim oraz media elektroniczne).

Proces komunikacji społecznej będzie mieć charakter dwukierunkowy, tzn. pozwalać odbiorcom przekazów na formułowanie informacji zwrotnych i własnych opinii.

W odniesieniu do celów całego Programu Rewitalizacji, dla działań informacyjnych i promocyjnych przyjąć należy cztery szczegółowe kierunki:

- budowę nowego wizerunku obszaru rewitalizacji wśród mieszkańców, turystów i inwestorów,
- zapewnienie sprawnego systemu informowania o działaniach podejmowanych w obszarze rewitalizacji i systemu interwencji w sytuacjach kryzysowych,
- skuteczne informowanie potencjalnych projektodawców oraz beneficjentów o możliwościach współpracy w procesie rewitalizacji,
- podniesienie świadomości opinii publicznej o procesach rewitalizacji oraz pożytkach płynących z aktywności społecznej.

Wśród proponowanych instrumentów komunikacji społecznej znajduje się:

- utworzenie biura rewitalizacji przy CWR, w którym bezpośrednio będzie można uzyskać informację o:
 - ✓ możliwościach zainwestowania,
 - ✓ możliwościach pozyskania partnera do realizacji projektu,
 - ✓ ofertach dzierżawy, najmu lokali użytkowych lub poddzierżawy, podnajmu lokalu lub pomieszczeń w powstających w ramach LPR powierzchniach publicznych i użytkowych,
 - ✓ planowanych pracach i ich przebiegu,
 - ✓ przetargach i konkursach ofert organizowanych w ramach realizacji działań rewitalizacyjnych
 - ✓ oferowanych instrumentach wsparcia różnych grup interesariuszy na obszarze rewitalizacji,

- utworzenie procedur generowania nowych projektów z udziałem podmiotów sektora prywatnego i organizacji pozarządowych z obszaru rewitalizacji, w tym szczególnie z udziałem CWR,
- wykorzystanie stron internetowych Gminy Blachownia oraz zakładki dedykowanej rewitalizacji (zadanie Kierownika CWR), m.in. do:
 - ✓ akcji informacyjnych, procesów konsultacyjnych, akcji promocyjnych i wizerunkowych obszaru rewitalizowanego,
 - ✓ informowania o warunkach włączenia się do Programu z nowymi działaniami i projektami,
 - ✓ prowadzenia bazy partnerów do projektów,
 - ✓ prowadzenia forum dla mieszkańców obszaru,
 - ✓ punktu interwencji,
 - ✓ informowania o możliwości pozyskania środków na projekty związane z celami rewitalizacji,
- inicjowanie i organizowanie dyskusji publicznej związanej z istotnymi fazami procesu rewitalizacji bądź zmianami mogącymi wpłynąć na jego realizację (np. przyjęcie nowych wytycznych, przystąpienie do tworzenia założeń na kolejny okres programowania, monitoring i ocena) z udziałem: przedstawicieli gminy, regionu, instytucji uczestniczących w realizacji polityki lokalnej, (spotkania/debaty publiczne, konkursy, badania społeczne (ilościowe i jakościowe), festyny, imprezy integracyjne, gremia opiniotwórczo-doradcze),
- opracowanie planu promocji i Public Relations przez CWR :
 - ✓ cele działań informacyjnych i promocyjnych,
 - ✓ potencjalne grupy docelowe działań informacyjnych i promocyjnych,
 - ✓ strategie informowania i promocji.

Rola CWR jako zarządcy powinna obejmować następujące zadania:

- przygotowanie i bezpośrednie realizowanie przyjętego planu promocji i PR, dysponowanie środkami finansowymi i odpowiedzialność za efekty działalności promocyjnej i LPR jako całości,
- nadzór, pomoc w działaniach promocyjnych związanych z realizacją poszczególnych projektów, uwzględnionych w LPR, oraz koordynacja działań promocyjnych poszczególnych projektodawców,
- działania edukacyjne, szkolenia i seminaria dla podmiotów zaangażowanych w proces rewitalizacji,
- konferencje, spotkania z przedstawicielami instytucji finansowych,
- stworzenie w ramach polityki Gminy oferty dla instytucji finansowych i inwestorów pragnących zainwestować w obszarze rewitalizacji,
- organizacja wizyt studyjnych dla potencjalnych inwestorów i instytucji mogących współfinansować rewitalizację obszaru.

Wśród działań skierowanych do społeczności lokalnej można wykorzystać następujące instrumenty promocyjne:

- festyny, święta ulicy/osiedla,
- konkursy dla mieszkańców, dzieci i młodzieży,
- konkursy w mediach (plastyczne, fotograficzne, dla wspólnot mieszkaniowych, inwestorów),

- uroczystości związane z zakończeniem realizacji projektów.

W ramach procesu komunikacji społecznej duże znaczenie, także dla oceny i monitoringu realizacji Programu Rewitalizacji, będzie miało prowadzenie analiz i badań. Narzędzia dotyczące tej sfery obejmować mogą:

- monitoring odwiedzin stron internetowych dedykowanych rewitalizacji i programowi, przygotowywanie raportów z forum mieszkańców,
- prowadzenie badań opinii wśród mieszkańców,
- prowadzenie badań opinii projektodawców, dotyczących wdrożenia, realizacji, efektów i realizowanych projektów, uwzględnionych w Programie,
- przygotowywanie raportów z wynikami procesu ewaluacji Programu,
- przygotowywanie raportów i sprawozdań z realizacji przyjętego planu promocji.

Sposób, przyjęte instrumenty i poziom środków przeznaczanych na finansowanie działań promocyjnych rewitalizacyjnych i projektów zależy będzie m.in. od liczby projektów, które uzyskają wsparcie z funduszy strukturalnych i wysokości tego wsparcia, a także od przyjętego sposobu wdrażania i finansowania LPR.

Na etapie prac nad Lokalnym Programem Rewitalizacji dla Gminy Blachownia zastosowano następujące mechanizmy włączenia społeczności lokalnej

Władze Gminy Blachownia dla właściwego zapewnienia procesu partycypacji powołały zespół do prac nad Lokalnym Programem Rewitalizacji. Do prac zespołu zaproszono wszystkich mieszkańców Gminy Blachownia poprzez publikację informacji na stronie www.blachownia.pl. Podstawą udziału było złożenie deklaracji uczestnictwa przy pracach Zespołu, który składał się z 38 osób. Pracom Zespołu przewodniczyła Sylwia Szymańska – Burmistrz Blachowni, natomiast nad merytorycznym postępem prac czuwał ekspert. W tym okresie rozpoczęto intensywne prace pod kątem diagnostyczno-analitycznym aktualnego stanu społeczno-gospodarczego oraz funkcjonalno-przestrzennego Gminy Blachownia, tak, aby na bazie ogólnej diagnozy Gminy Blachownia sporządzić delimitację obszarów zdegradowanych. Przeprowadzanie badań społecznych odbywało się w formie indywidualnych i grupowych spotkań ze społecznością lokalną. Podstawą planowania było w pierwszej kolejności wyjaśnienie lokalnej społeczności, czym jest sama rewitalizacja oraz dokument „Lokalny Program Rewitalizacji”, jakich efektów mogą się spodziewać oraz jakie są korzyści i zagrożenia związane są z uchwaleniem takiego dokumentu. Spotkania informacyjno-diagnostujące w zakresie działań rewitalizacyjnych odbywały się łącznie wg. zdiagnozowanych grup interesariuszy i miały charakter spotkań otwartych.

- Lokalni liderzy samorządowi: 15.07.2015r.
- Rada Gminy: 16.07.2015r.
- Sołtysi: 21.07. 2015r.
- Organizacje pozarządowe: 20.07. 2015r.
- Przedsiębiorcy: 23.07. 2015r.

Łączna liczba osób biorących udział w spotkaniach informacyjno-edukacyjnych wyniosła 106. W okresie przeprowadzania diagnozy w każdą środę w godz. 16.00-18.00 w pokoju nr 19 Urzędu Miejskiego w Blachowni odbywały się otwarte dyżury eksperta w zakresie budowania diagnozy i potrzeb środowisk lokalnych. Podczas indywidualnych spotkań mieszkańcy

poruszali problemy małych społeczności lokalnych jak i tworzyli potencjalne rozwiązania poszczególnych zgłaszanych problemów.

Tabela 54– Plan prac włączeniowych nad diagnozą uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych metodą SWOT

Analiza strategiczna uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych metodą SWOT.	
Potencjał turystyczny	<u>Termin:</u> 19.08.2015, godz.16
Potencjał gospodarczy	<u>Termin:</u> 19.08.2015, godz.16
Kapitał ludzki	<u>Termin:</u> 20.08.2015, godz.16
Jakość życia	<u>Termin:</u> 20.08.2015, godz.16
Komunikacja, położenie	<u>Termin:</u> 21.08.2015 r., godz.16
Zarządzanie rozwojem	<u>Termin:</u> 21.08.2015 r., godz.16
Rewitalizacja Gminy Blachownia	<u>Termin :</u> 25. 08.2015 r., godz.16

źródło: opracowanie własne

Następnym krokiem jest konsultacja planowanych działań i wspólne wdrażanie, tj. opracowanie koncepcji, akceptowanie rozwiązań i realizowanie projektów rewitalizacji. Uczestnictwo w procesie rewitalizacji ze strony partnerów jest w pełni dobrowolne – co gwarantuje realizację projektów w sposób zaangażowany.

Partnerzy lokalni mają wpływ na kształtowanie zawartości programu poprzez:

- zgłaszanie wniosków i uwag m.in. w zakresie problemów, celów, propozycji projektów w ramach LPR
- udział w pracach nad dokumentem i jego aktualizacją,
- zgłoszenie i realizację projektów rewitalizacyjnych i uzupełniających,
- udział w pracach w zakresie wdrażania LPR i zawartych w nim przedsięwzięć.

W okresie prac nad LPR w każdą środę w godz. 16.00-18.00 w pokoju nr 19 Urzędu Miejskiego w Blachowni odbywały się otwarte dyżury eksperta w zakresie budowania diagnozy i potrzeb środowisk lokalnych. Podczas indywidualnych spotkań mieszkańcy poruszali problemy małych społeczności lokalnych jak i tworzyli potencjalne rozwiązania poszczególnych zgłaszanych problemów. Spotkanie piknikowe odbywały się we wszystkich sołectwach Gminy: Konradów, Cisie, Stara Gorzelnia, Nowa Gorzelnia, Łojki, miasto Blachownia. Lokalna społeczność była aktywnie włączana w proces badawczy. Ankiety pozwoliły na zdiagnozowanie potrzeb i zasobów dostępnych w Gminie Blachownia z uwzględnieniem planów rewitalizacyjnych Gminy Blachownia.

1. Spotkanie z mieszkańcami sołectwa Stara Gorzelnia , Nowa Gorzelnia

Fot. ISWPL

2. Spotkanie z mieszkańcami Blachowni

3. Spotkania z mieszkańcami sołectwa Konradów i Cisia

4. Spotkanie z mieszkańcami Sołectwa Wyrazów

Fot. ISWPL

Po wyznaczeniu obszarów zdegradowanych przeprowadzono Ankietyzację i wywiady pogłębione: 11.09.2015 –13.10.2015 – przeprowadzenie ankietyzacji wśród mieszkańców w zakresie pogłębionej analizy obszarów zdegradowanych i obszaru rewitalizacji, w tym identyfikacji problemów - liczba oddanych ankiet: 50 sztuk

Indywidualne spotkania z interesariuszami, w tym potencjalnymi projektodawcami, m.in. ze Stowarzyszeniem Ziemi Łojkowskiej, Ochotniczymi Strażami Pożarnymi, przedstawicielami placówek oświatowych - sierpień – listopad 2015r.

Terminy spotkań edukacyjno-informacyjnych z mieszkańcami: 13.07.2015, 3.09.2015, 6.09.2015, 5.12.2015, 13.04.2016, 20.04.2016, 19.05.2016, 19.05.2016, 22.08.2016

Konsultacje społeczne: 1.11.2015r. - 25.11.2015r. - konsultacje projektu dokumentu wraz z możliwością składania propozycji własnych projektów na karcie projektu oraz zgłaszania uwag: informacja na stronie internetowej Gminy Blachownia.

XIII. System monitorowania, ewaluacji i komunikacji społecznej

Realizację Lokalnego Programu Rewitalizacji na lata 2016-2023 Gminy Blachownia powierza się władzy samorządowej jaką jest Rada Miejska i Burmistrz. Powołane w ramach wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Blachownia **Centrum Wdrażania Rewitalizacji (CWR)** - w składzie: Burmistrz Blachowni, sekretarz gminy oraz kierownicy zespołów, funkcjonujących w Urzędzie Miejskim w Blachownia oraz w każdej jednostce zostanie wyznaczona osoba reprezentująca ją w CWR. Ocena poziomu realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji będzie dokonywana raz w roku po upływie roku kalendarzowego. Centrum Wdrażania Rewitalizacji (CWR) sporządzi raport obejmujący pozyskane dane statystyczne i informacje, w skład których wchodzi następujące źródła informacji:

- statystyka publiczna - Bank Danych Lokalnych (GUS),
- statystyka prowadzona przez samorząd gminny.

Na poziomie merytorycznym ważną rolę przypisuje się Zespołowi ds. rewitalizacji oraz Radzie Miejskiej Blachownia, reprezentującej różnorodne środowiska lokalne, którzy będą oceniać postęp realizacji LPR. Za organizację procesu ewaluacji końcowej odpowiadać powinien zarządca rewitalizacji i jednostka CWR z udziałem Burmistrza i Rady Miejskiej, jako organów przyjmujących wyniki oceny. Ocenę przeprowadzić powinni niezależni ewaluatorzy.

Niezależnie od prowadzenia form ewaluacji Rada Miejska Blachowni, Burmistrz oraz jednostka koordynacyjna CWR mogą inicjować bieżącą ocenę Programu Rewitalizacji, której przedmiotem jest efektywność stosowanych instrumentów i całego systemu wdrażania.

Za główne kryteria oceny Programu przyjąć należy następujące kryteria:

- trafność – w jakim stopniu cele programu odpowiadają potrzebom i priorytetom na danym poziomie analizy, np. na poziomie podobszaru i obszaru rewitalizacji, miasta, regionu. Trafność jest głównym kryterium przy przeprowadzaniu oceny ex-ante i mid-term,
- efektywność – pozwala ocenić stosunek poniesionych nakładów (zasobów finansowych, zasobów ludzkich i poświęconego czasu) do uzyskanych wyników i rezultatów,
- skuteczność – kryterium pozwalające ocenić, do jakiego stopnia cele przedsięwzięcia zdefiniowane na etapie programowania, zostały osiągnięte,
- użyteczność – kryterium pozwalające ocenić, do jakiego stopnia oddziaływanie działań rewitalizacyjnych odpowiada potrzebom grup docelowych,
- trwałość – kryterium, pozwalające ocenić, na ile można się spodziewać, że pozytywne zmiany wywołane oddziaływaniem programu, będą trwać po jego zakończeniu. Ma zastosowanie przy ocenie wartości w kategoriach jego użyteczności, w dłuższej perspektywie czasowej.

Monitorowanie służy zagwarantowaniu realizacji celów kierunkowych i operacyjnych określonych w Programie (monitoring rzeczowy) oraz odpowiedniej absorpcji środków nań przewidzianych (monitoring finansowy). Mierzeniu postępu realizacji celów oraz ocenie efektywności wdrażania w ujęciu rzeczowym i finansowym służą wskaźniki Programu.

Jednym z celów monitoringu jest dostarczanie informacji o postępie realizacji i efektywności wdrażania – na poziomie pojedynczego projektu i całego Programu. W zależności od charakteru dostarczanych danych monitoring dzieli się na rzeczowy i finansowy. Monitoring

rzeczowy dostarcza danych obrazujących postęp we wdrażaniu MPR oraz umożliwiającą ocenę jego wykonania w odniesieniu do ustalonych celów. Monitorowanie rzeczowe i finansowe odbywać się powinno na podstawie dostarczanych sprawozdań z realizacji rocznych i końcowych. Sprawozdawczość zakłada bieżący i okresowy przepływ informacji, co pozwala na weryfikację nieprawidłowości w procesie wdrażania i monitorowania. Z monitoringiem ściśle związana jest sprawozdawczość, obejmująca zbieranie informacji dotyczących wdrażania Programu z uwzględnieniem celów i działań, w postaci danych liczbowych, finansowych, wskaźników i innego rodzaju informacji oraz przekazywanie ich odpowiednim podmiotom w określonej formie i terminach dla potrzeb monitorowania celów i efektów rzeczowych.

W założonym systemie zarządzania do podmiotów biorących udział w monitoringu zaliczyć należy w szczególności:

- w odniesieniu do monitoringu Programu:
 - ✓ Rada Miejska Blachowni,
 - ✓ Burmistrz Blachowni,
 - ✓ Kierownik CWR zarządca rewitalizacji,
 - ✓ Komitet Rewitalizacji,
 - ✓ projektodawców programu,
- w odniesieniu do monitoringu projektów ujętych w programie:
 - ✓ Kierownik CWR zarządca rewitalizacji,
 - ✓ CWR,
 - ✓ Komitet Rewitalizacji,
 - ✓ Projektodawców,
- w odniesieniu do monitoringu projektów otrzymujących wsparcie w ramach środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020:
 - ✓ instytucję zarządzającą,

Dla osiągnięcia wskaźników MPR, szczególna rola w procesie monitoringu przypada Projektodawcom, którzy mają obowiązek monitorowania wdrażania poszczególnych, ujętych w nim projektów, w tym przygotowywania i przedkładania, np. Instytucji Zarządzającej RPO WSL, sprawozdań z ich realizacji, w tym w ramach składania wniosków o płatność. Na poziomie monitorowania Programu, głównym podmiotem monitorującym oraz dokonującym oceny osiągnięcia założonych wskaźników jest Kierownik CWR jako zarządca rewitalizacji, a w odniesieniu do osiągnięcia celów operacyjnych i kierunkowych rewitalizacji CWR oraz Burmistrz. Jednostki organizacyjne Urzędu Gminy będą brały bezpośredni udział w monitorowaniu projektów zgłoszonych i zarządzanych przez siebie, tak jak każdy projektodawca przedsięwzięcia ujętego w programie.

XIII.1 Zbiór wskaźników monitorowania i ewaluacji LPR

Wskaźniki monitorowania podzielono na kategorie: produktu, rezultatu i oddziaływania. Wszystkie wskaźniki mierzone będą cyklicznie. Częstotliwość pomiaru wskaźników jest uzależniona od kategorii wskaźnika. Bazowym okresem, do którego porównywane są zmiany wskaźników, jest rok (lub jego ostatni kwartał) poprzedzający rok, w którym rozpoczęto

wdrażanie zaktualizowanego Programu. Częstotliwość pomiaru w zależności od kategorii wskaźników i przedmiotu sprawozdawczości przedstawia poniższa tabela.

Tabela 55 - Częstotliwość sprawozdawczości z uwzględnieniem pomiaru wskaźników w okresie 2016-2023

Przedmiot sprawozdawczości	Wskaźniki produktu i rezultatu	Wskaźniki oddziaływania	Podmiot składający sprawozdanie	Podmiot monitorujący
Projekt	Corocznie lub po zakończeniu projektu	–	projektodawca, Pełnomocnik ds. Rewitalizacji	CWR
Cel kierunkowy	Corocznie	Corocznie	CWR	Komitet Rewitalizacji, Burmistrz Blachowni
Lokalny Program Rewitalizacji	Corocznie	Corocznie	CWR	Rada Miejska Blachowni

Źródło: opracowanie własne.

Proponuje się następujący zestaw wskaźników odnoszących się do projektów wdrażających cele Programu.

Tabela 56 - Wskaźniki produktu i rezultatu projektów

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Źródło informacji
	Wskaźniki produktu		
1	Liczba budynków zrewitalizowanych/zmodernizowanych	szt.	Sprawozdanie projektodawców
2	Powierzchnia budynków zrewitalizowanych/zmodernizowanych	m ²	
3	Powierzchnia placów /ulic/ wnętrz kwartałów poddana rewitalizacji	m ²	
4	Długość zmodernizowanych sieci infrastruktury technicznej	m.b.	
5	Liczba wydarzeń: edukacyjnych (w tym: szkoleniowych), kulturalnych (np. spektakli), wystawowych, zorganizowanych na Obszarze Rewitalizacji	szt.	
6	Liczba porad udzielonych osobom fizycznym	szt.	
7	Liczba porad udzielonych małym i średnim przedsiębiorstwom	szt.	
	Wskaźniki rezultatu		
1	Liczba odbiorców projektu (np. uczestników imprez)	osoba	Sprawozdanie Kierownika CWR, opracowane na podstawie sprawozdań
2	Liczba osób przeszkolonych	osoba	
3	Liczba zatrudnionych bezrobotnych	osoba	
4	Liczba nowo zaangażowanych wolontariuszy	osoba	
5	Liczba nowych „samozatrudnionych”	osoba	

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Źródło informacji
6	Liczba utworzonych miejsc pracy	etaty	projektodawców
7	Liczba nowo powstałych małych i średnich przedsiębiorstw	szt.	

Źródło: opracowanie własne.

Zagregowanie wskaźników produktu i rezultatu poszczególnych projektów pozwoli na ocenę skuteczności Programu. Poza tym proponuje się następujący zestaw wskaźników całościowych, odnoszących się do wszystkich działań podejmowanych w procesie realizacji. Wyróżniono przy tym wskaźniki rezultatu oraz wskaźniki oddziaływań Programu.

Tabela 57 - Wskaźniki rezultatu Programu

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Źródło informacji
1	Liczba projektów/inicjatyw kierowanych do mieszkańców/grup mieszkańców	szt.	Sprawozdanie CWR
2	Liczba zrealizowanych projektów	szt.	
3	Liczba zinstytucjonalizowanych partnerstw zawiązanych w celu realizacji projektów	szt.	
4	Liczba zaangażowanych podmiotów prywatnych i społecznych, które włączyły się w realizację Programu, angażując swoje zasoby kapitałowe, finansowe i organizacyjne	szt.	
5	Liczba projektów, które uzyskały finansowanie spoza budżetu Gminy Blachownia	szt.	
6	Wysokość pozyskanych środków spoza budżetu Gminy Blachownia na realizację	zł	

Źródło: opracowanie własne.

Miarą wskaźników rezultatów Programu będą zagregowane rezultaty projektów, realizowanych na wszystkich Podobszarach Rewitalizacji. Odmienne należy podejść do wskaźników oddziaływania całego Programu Rewitalizacji. Dla wybranych wskaźników wskazano stan aktualny i spodziewany efekt wdrożenia Programu Rewitalizacji w perspektywie 10 lat jego realizacji. Przedstawia to poniższa tabela.

Tabela 58 Wskaźniki oddziaływania Programu

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Miara w 2016 r.	Miara w 2023r.	Źródło informacji
1	Liczba mieszkańców zameldowanych na podobszarach rewitalizacji w stosunku do 2015 r.	Liczba osób	3.484	4.000	Urząd Gminy Blachownia
3	Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej dotknięte ubóstwem	Liczba osób	199	130	OPS
4	Udział terenów w obszarze rewitalizacji	M2	0	20.186	Urząd Gminy Blachownia

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Miara w 2016 r.	Miara w 2023r.	Źródło informacji
5	Liczba zmodernizowanych placów zabaw i rekreacji na Obszarze Rewitalizacji	szt.	0	4	Urząd Gminy Blachownia
6	Osoby z problemami w zakresie bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	Liczba osób	79	50	OPS
7	Osoby zagrożone alkoholizmem	Liczba osób	35	25	OPS
8	Bezrobotni	Liczba osób	495	300	Urząd Gminy Blachownia
9	Długotrwale bezrobotni	Liczba osób	190	140	Urząd Gminy Blachownia

Źródło: opracowanie własne.

XIII.2 Sposób aktualizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji:

1. Zadania związane z aktualizacją LPR powierza się Burmistrzowi Blachowni.
2. Zwoływanie posiedzeń Rady Miejskiej aktualizacji powierza się Przewodniczącemu Rady, na wniosek Burmistrza Blachowni.
3. Odpowiedzialność za obsługę techniczną i organizacyjną prac ewaluacyjnych i aktualizacyjnych Rady Miejskiej powierza się kierownikowi Centrum Wdrażania Rewitalizacji.
4. Każdego roku realizacji LPR, w terminie do końca I kwartału roku następnego kierownik Centrum Wdrażania Rewitalizacji będzie składał raport z realizacji LPR.
5. Zakres analizy wskaźnikowej realizacji celów strategii obejmuje:
 - porównanie wskaźników bazowych (dla roku 2015) ze wskaźnikami dla badanego okresu realizacji LPR,
 - wskazanie tendencji wzrostowych i malejących w poszczególnych celach szczegółowych LPR.
6. Raporty z realizacji kierunków interwencji oraz analizy wskaźnikowej realizacji celów LPR w badanym okresie będą przedstawiane Radzie Miejskiej w terminie do końca I kwartału odpowiedniego roku
7. Przewodniczący Rady Miejskiej, na wniosek Burmistrza Blachowni, może zaprosić do prac Rady w zakresie monitorowania, ewaluacji i aktualizacji Strategii przedstawicieli innych instytucji oraz ekspertów.

XIII. 3 Upublicznienie i upowszechnienie LPR

Idealną sytuacją byłoby, aby każdy członek blachowniańskiej wspólnoty znał przynajmniej w zarysie podstawowe założenia Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Blachownia na lata 2016-2023. Drugą grupą docelową są aktualni i przyszli partnerzy społeczno-gospodarczy:

- 1) Mieszkańcy
- 2) Radni, pracownicy Urzędu i gminnych jednostek organizacyjnych;

- 3) Posłowie i senatorowie reprezentujący w Parlamencie region oraz radni Sejmiku Wojewódzkiego, związani z regionem;
- 4) Przedsiębiorcy, przedstawiciele sektora gospodarczego, instytucje otoczenia biznesu, instytucje szkoleniowe z regionu;
- 5) Sektor finansowy - banki, instytucje pożyczkowe i kredytowe;
- 6) Wyższe uczelnie z terenu regionu;
- 7) Organizacje pozarządowe z terenu gminy,
- 8) Powiatowy Urząd Pracy,
- 9) Placówki edukacyjne.

Uchwalony przez Radę Miejską dokument powinien zostać jak najszerszej upubliczniony i upowszechniony poprzez:

- Opracowanie krótkiego materiału przybliżającego mieszkańcom treść Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Blachownia na lata 2016-2023.
- Umieszczenie do pobrania w wersji elektronicznej na stronie internetowej gminy i w Biuletynie Informacji Publicznej (BIP) materiału przybliżającego zainteresowanym LPR

XIV. Analiza oddziaływania na środowisko

Proces przyjęcia Lokalnego Programu Rewitalizacji przez Radę Gminy wymaga konieczności uzyskania opinii z właściwych organów (na podstawie art. 47 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko) - co do konieczności sporządzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko lub odstąpienia od niej. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach, pismem z dnia 5 września 2016r. (o sygn. WOOŚ.410.359.016.MG) uzgodnił brak potrzeby przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Blachownia z uwagi, iż:

- zamierzenia inwestycyjne stanowią kontynuację realizowanych prac w kierunku rozwoju gospodarczego
- planowane zadania uwzględniają aspekty środowiskowe mając na celu wspieranie zrównoważonego rozwoju i wdrażanie prawa wspólnotowego w dziedzinie ochrony środowiska
- zaproponowane cele i działania znacząco wpłyną na poprawę stanu środowiska na terenie gminy oraz zmniejszą występujące obecnie niekorzystne oddziaływania na środowisko.

Jednocześnie Śląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w opinii sanitarnej z dnia 12.09.2016r. (NSNZ.042.16.2016) uznał za zasadne odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu niniejszego dokumentu.

Załącznik nr 1

Tabela 59 - Indykatorywna tabela podziału źródeł finansowania

Podobszar	Tytuł projektu	Beneficjent	Źródła finansowania				Szacunkowa wartość projektu	Program	Okres realizacji	Rodzaj przedsięwzięć
			Budżet Gminy Blachownia	EFS	EFRR	Pochodzące z innych źródeł				
I Blachownia	Centrum Aktywności Obywatelskiej jako miejsce aktywizacji i integracji społecznej	Gmina Blachownia	80.000	534.000	-	-	614.000	RPO WSL 2014-2020	2018-2019	podstawowy
II – Sołectwo Łójki	Łojkowskie Centrum Aktywności Społecznej szansą na integrację i aktywizację społeczną	Gmina Blachownia	60.000	340.000	-	-	400.000	RPO WSL 2014-2020	2019-2020	podstawowy
I Blachownia	Przebudowa infrastruktury publicznej na potrzeby uruchomienia Centrum Aktywności Obywatelskiej w Blachowni	Gmina Blachownia	690.000	-	4.600.000	-	5.290.000	RPO WSL 2014-2020	2018-2019	podstawowy
II – Sołectwo Łójki	Przebudowa komunalnej infrastruktury dla potrzeb Łojkowskiej Centrum Aktywności Społecznej	Gmina Blachownia	720.000	-	4.080.000	-	4.800.000	RPO WSL 2014-2020	2019-2020	podstawowy
I Blachownia II – Sołectwo Łójki	Zrób coś dobrego na miejscu – wsparcie zatrudnienia	Gmina Blachownia	20.596,86	391.340,70	-	-	411.937,56	RPO WSL 2014-2020	2018-2020	podstawowy
I Blachownia II – Sołectwo Łójki	Projekty z zakresu przeciwdziałania patologiom społecznym realizowane na terenie Blachowni i Łójek	Gmina Blachownia/ Organizacje pozarządowe	280.000	-	-	-	280.000	Roczny program współpracy Gminy Blachownia z organizacjami pozarządowymi	2016-2023	uzupełniający
I Blachownia II – Sołectwo Łójki	Projekty Budżetu obywatelskiego – edukacyjne i infrastrukturalne budżet wyodrębniony Centrum Blachownia, Łójki	Gmina Blachownia / Organizacje pozarządowe/ mieszkańcy	896.000	-	-	-	896.000	Budżet obywatelski	2017-2023	uzupełniający
I Blachownia	Dni Blachowni	Gmina Blachownia Organizacje pozarządowe	1.200.000	-	-	-	1.200.000	Budżet Gminy Blachownia	2016-2023	uzupełniający
II – Sołectwo Łójki	Dni Łójek	Gmina Blachownia / Organizacje pozarządowe	100.000	-	-	-	100.000	Budżet Gminy Blachownia	2016-2023	uzupełniający
II – Sołectwo	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Łojkach	Gmina Blachownia	1.035.000	-	-	-	6.900.000	POIS	2017-2019	uzupełniający

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Blachownia 2016-2023

wo łojki										
I Blacho wnia	Modernizacja oświetlenia ulicznego w Gminie Blachownia	Gmina Blachownia	408.66 5,90	-	2.315. 773,3 9		2.724.43 9,29	RPO WSL 2014- 2020	2017- 2018	uzupełn iający
I Blacho wnia	Rewitalizacja pasa zieleni śródmiejskiej Blachowni	Gmina Blachownia	1.676.2 42,75			3.267.1 41,97	4.943.38 4,72	POIS 2014- 2020	2016- 2018	uzupełn iający
I Blacho wnia	W naszym przedszkolu dobrze się bawimy, miło spędzamy czas i rozwijamy się wszechstronnie	Gmina Blachownia	147.48 7,50	835.7 62,50			983.250	RPO WSL 2014- 2020	2016- 2018	uzupełn iający
I Blacho wnia	Przebudowa i remont zdegradowanego budynku Przedszkola nr 2 w Blachowni	Gmina Blachownia	1.942.0 30,63			106954 ,96	2.048.98 5,59	RPO WSL 2014- 2020	2016- 2017	uzupełn iający
I Blacho wnia	Budowa zintegrowanego węzła przesiadkowego w Blachowni	Gmina Blachownia	1.132.8 25,20			2.418.1 50,70	3 550 975,90	RPO WSL 2014- 2020	2018- 2019	uzupełn iający
I Blacho wnia	Rekultywacja śródmiejskiego zbiornika w Blachowni	Gmina Blachownia	2.139.5 30,97			12.123. 311,82	14.262.8 42,79	POIS 2014- 2020	2014- 2020	uzupełn iający

Łączna wartość projektów podstawowych: 12.280.000,00

Łączna wartość projektów uzupełniających: 49.405.815

Załącznik nr 2 Karty projektów podstawowych

KARTA PROJEKTU	
Tytuł projektu	Centrum Aktywności Obywatelskiej jako miejsce aktywizacji i integracji społecznej
Lokalizacja	I Podobszar – Centrum Blachowni, Blachownia, ul. Sienkiewicza 15 i 16
Krótki opis	Program Aktywności Lokalnej na rzecz wzmacniania potencjału społecznego i zawodowego lokalnych społeczności uwzględniające specyfikę terytorium i zamieszkujących je społeczności z uwzględnieniem działań: a. opartych o samopomoc i wolontariat, b. środowiskowych, c. prozatrudnieniowych, d. edukacyjnych Projekt jest skierowany do społeczności lokalnych, w tym w szczególności do osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz otoczenie tych osób w zakresie niezbędnym do wsparcia osób wykluczonych lub zagrożonych z terenów rewitalizowanych w tym organizacji pozarządowych 1.Wsparcie dla liderów i animatorów lokalnych – w ramach zadania planuje się udzielenie wsparcia dla liderów społeczności lokalnych w postaci szkoleń i warsztatów pogłębiających ich wiedzę i umiejętności związane z integracją społeczności i jej udziałem w życiu miasta, przekazujących wiedzę z zakresu kształtowania postaw i umiejętności towarzyszących lokalnym liderom i animatorom działań. 2.Lokalne działania społeczno – edukacyjne promujące organizowanie społeczności (elementy edukacji obywatelskiej) – w ramach zadania będą prowadzone szkolenia dla mieszkańców z zakresu m.in. inicjatywy lokalnej, budżetu partycypacyjnego, konsultacji społecznych, współtworzenia lokalnych polityk, transparentności życia publicznego. 3.Organizowanie grup samopomocowych, grup wsparcia i grup edukacyjnych – w ramach zadania zostanie powołany Punkt Doradczo-Konsultacyjny, gdzie społeczność lokalna będzie miała możliwość korzystania z usług doradcy zawodowego, terapii psychologicznej, rodzinnej, prawnika oraz logopedy. 4.Wsparcie inicjatyw partnerskich oraz tworzenie nowych i wzmacnianie funkcjonujących partnerstw lokalnych – w ramach zadania będą prowadzone cykliczne spotkania w formule Forum Społeczności Lokalnych.

	5.Promocja wolontariatu – w ramach zadania będzie prowadzony punkt świadczący wsparcie szkoleniowe i doradcze dla wolontariuszy i podmiotów korzystających z usług wolontaryjnych. Punkt będzie prowadził działania inicjujące i promujące projekty i przedsięwzięcia związane z wolontariatem. 6.Lokalne przedsięwzięcia o charakterze integracyjnym, aktywizujące lokalną społeczność – w ramach zadania będą realizowane szkolenia i doradztwo z zakresu możliwości prowadzenia i sposobu zakładania organizacji pozarządowych, warsztatów dotyczących sposobów organizowania społeczności lokalnych, rozwiązywania problemów społecznych na obszarze rewitalizowanym
Okres realizacji	2018
Szacunkowa wartość projektu	534.000 dotacja 80.000 wkład własny gminy
Źródła finansowania	Europejski Fundusz Społeczny w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego 2014-2020 – 85% Budżet gminy – 15%
Podmiot odpowiedzialny za realizację	Gmina Blachownia
Zgodność z celami LPR	Wzmocnienie aktywności społecznej i zawodowej społeczności lokalnych zamieszkujących obszary zdegradowane i peryferyjne
Oddziaływanie zgodnie z LPR	- Wprowadzanie nowych funkcji pozwalających na ożywienie społeczne i gospodarcze, w tym: rozwój działalności kulturalnej, edukacyjnej, społecznej, opiekuńczej, integracyjnej, turystycznej i wspieranie rozwoju przedsiębiorczości, - Poprawa jakości życia mieszkańców, wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem poprzez aktywną integrację, uczestnictwo w kulturze i rekreacji, aktywizację obywatelską i wolontariat, poprawę zatrudnienia i zmniejszenie poziomu przestępczości, Sposób oceny: na podstawie sprawozdania
Wskaźniki produktu i sposób oceny - zgodnie z LPR	- Liczba środowisk objętych PAL - 4 - Liczba projektów zrealizowanych w pełni lub częściowo przez partnerów społecznych lub organizacje pozarządowe - 12 - Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie – 50 Sposób oceny: na podstawie sprawozdania
Wskaźniki rezultatu i sposób oceny – zgodnie z	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy, uczestniczących w kształceniu lub szkoleniu, zdobywających kwalifikacje,

LPR	pracujących po opuszczeniu programu • Zmniejszenie bezrobocia wśród mieszkańców • Zmniejszenie liczby osób korzystających z pomocy społecznej • Poprawa wskaźnika aktywności gospodarczej mieszkańców • Poprawa poziomu edukacji mieszkańców • Poprawa jakości środowiska naturalnego Sposób oceny: na podstawie ankiet
KARTA PROJEKTU	
Tytuł projektu	Łojkowskie Centrum Aktywności Społecznej szansą na integrację i aktywizację społeczną
Lokalizacja	II Podobszar , Łojki, ul. Długa 3,5 i 30
Krótki opis	W ramach realizacji projektu planuje się podniesienie kwalifikacji zawodowych, umiejętności w tym posługiwania się komputerem, nabycie kompetencji społecznych, świadomości obywatelskiej, proekologicznej, a także wsparcie rodzin za pomocą działań wychowawczo – opiekuńczych skierowanych zarówno do dzieci jak i ich rodziców (opiekunów). Równocześnie będzie prowadzona modernizacja zdegradowanej infrastruktury. Podstawowym działaniem ze względu na konieczność objęcia wsparciem wyselekcjonowanej grupy będzie praca w terenie z uwzględnieniem streetworkingu, w tym praca socjalna, indywidualna i grupowa, organizowanie czasu wolnego oraz co najbardziej istotne na dożywianie. Działania będą skierowane do różnych kręgów najważniejsze będą dzieci i młodzież zagrożone marginalizacją, kolejny krąg to zagrożone rodziny, a najszerszą grupę stanowić będzie społeczność lokalna w której osadzone są wcześniej wymienione grupy. Beneficjent wskazuje komplementarność wszystkich pod względem struktury społecznej – obejmują one swoim zasięgiem wskazane i zdiagnozowane jako szczególnie zagrożone jednostki, dalej małe grupy społeczne, których są członkami (w tym najważniejszą – rodzinę), a w końcu grupę tożsamą ze środowiskiem lokalnym – wszystkimi bez wyjątku mieszkańcami dzielnicy. Takie całościowe podejście do struktury społecznej jest niezbędne do wzmocnienia i rozwoju spójności lokalnej. Dla prawidłowego realizowania zaplanowanych działań ważne będzie zbudowanie lokalnego partnerstwa z służb miejskich, ngo, przedsiębiorców i samych mieszkańców. Planowane działania: - organizacja festynów promocyjnych, w ramach których odbywać się będą liczne konkursy. W czasie festynów będzie prowadzona diagnoza społeczności i zadowolenia jakości życia, celem której będzie szczegółowy dobór poszczególnych działań dla konkretnych grup;

	- organizacja i działalność centrum obywatelskiego. W ramach zadania prowadzone będą działania terapeutyczne, inicjowanie grup samopomocy dla młodych matek, osób starszych i samotnych, itp. - organizacja festiwalu ulicy (konkursy, spotkania z ciekawymi ludźmi, wystawy, zajęcia plastyczne itp.); - doradztwo i szkolenia zawodowe, - punkt konsultacyjny (porady psychologa, prawnika, mediatora oraz inne zależne od potrzeb środowiska), - uruchomienie programu „Starszy brat, starsza siostra – wychowawca podwórkowy”, - organizacja zajęć wyrównujących braki edukacyjne oraz prowadzenie zajęć rozwijających indywidualne umiejętności dzieci i młodzieży, - organizacja pikników i rajdów rodzinnych,
Okres realizacji	2019/2020
Szacunkowa wartość projektu	340.000 dotacja 60.000 wkład własny
Źródła finansowania	Europejski Fundusz Społeczny w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego 2014-2020 – 85% Budżet gminy – 15%
Podmiot odpowiedzialny za realizację	Gmina Blachownia powierzy pożytku publicznego
Zgodność z celami LPR	Wzmocnienie aktywności społecznej i zawodowej społeczności lokalnych zamieszkujących obszary zdegradowane i peryferyjne
Oddziaływanie zgodnie z LPR	• Wprowadzanie nowych funkcji pozwalających na ożywienie społeczne i gospodarcze, w tym: rozwój działalności kulturalnej, edukacyjnej, społecznej, opiekuńczej, integracyjnej, turystycznej i wspieranie rozwoju przedsiębiorczości, • Poprawa jakości życia mieszkańców, wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem poprzez aktywną integrację, uczestnictwo w kulturze i rekreacji, aktywizację obywatelską i wolontariat, poprawę zatrudnienia i zmniejszenie poziomu przestępczości Sposób oceny: na podstawie sprawozdania
Wskaźniki produktu i sposób oceny - zgodnie z LPR	• Liczba środowisk objętych programami aktywności lokalnej 1 • Liczba projektów zrealizowanych w pełni lub częściowo przez partnerów społecznych lub organizacje pozarządowe -8 • Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie – 30 Sposób oceny: na podstawie sprawozdania
Wskaźniki rezultatu i sposób oceny – zgodnie z	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy, uczestniczących w

LPR	kształceniu lub szkoleniu, zdobywających kwalifikacje, pracujących po opuszczeniu programu • Zmniejszenie bezrobocia wśród mieszkańców • Zmniejszenie liczby osób korzystających z pomocy społecznej • Poprawa wskaźnika aktywności gospodarczej mieszkańców • Poprawa poziomu edukacji mieszkańców • Poprawa jakości środowiska naturalnego Sposób oceny: na podstawie ankiet
-----	--

KARTA PROJEKTU	
Tytuł projektu	Przebudowa infrastruktury publicznej na potrzeby uruchomienia Centrum Aktywności Obywatelskiej w Blachowni
Lokalizacja	I Podobszar – Centrum Blachowni Blachownia, ul. Sienkiewicza 15 i 16
Krótki opis	Projekt zakłada kompleksową przebudowę zdegradowanego budynku przy ul. Sienkiewicza 15 i 16 w celu jego adaptacji na potrzeby Centrum Aktywności Obywatelskiej. Jednostka utworzona w oparciu o wytworzoną infrastrukturę świadczyć będzie darmowe usługi dla osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Często to oznacza to w praktyce ograniczenie lub brak możliwości uczestnictwa, wpływania i korzystania z instytucji publicznych, rynku pracy, życia społecznego, kulturalnego. Ponadto osoby i rodziny wykluczone mają utrudnione lub uniemożliwione pełnienie ról społecznych, gromadzenie dóbr, zasobów, i uzyskiwanie w sposób godny dochodów. Są negatywnie postrzegane przez otaczające środowisko wzbudzając emocje typu obawa, zagrożenie, czy niechęć. W znacznym stopniu utrudnia to ich integrację i reintegrację ze środowiskiem bowiem członkom społeczeństwa niezwykle trudno zaakceptować jest inność. Głównym celem projektu jest zwiększenie dostępu do usług społecznych dla osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem. Podjęte działania wpisują się w ideę promowania włączenia społecznego poprzez lepszy dostęp do usług społecznych, szczególnie dla osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem
Okres realizacji	2018/2019
Szacunkowa wartość projektu	4.600.000 dotacja 690.000 wkład własny
Źródła finansowania	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa

	Śląskiego 2014-2020 – 85% Budżet gminy – 15%
Podmiot odpowiedzialny za realizację	Gmina Blachownia
Zgodność z celami LPR	Wzmocnienie aktywności społecznej i zawodowej społeczności lokalnych zamieszkujących obszary zdegradowane i peryferyjne
Oddziaływanie zgodnie z LPR	• Poprawa warunków zamieszkania w obszarze rewitalizowanym, w tym stanu technicznego budynków, estetyki ich otoczenia, • Poprawa jakości przestrzeni publicznych umożliwiających integrację mieszkańców i umocnienie spójności społecznej, • Ochrona przed czynnikami szkodliwymi i zanieczyszczeniem środowiska poprzez rozwój infrastruktury technicznej, termomodernizację obiektów, wykorzystanie odnawialnych źródeł energii oraz rewaloryzację i • utworzenie zielonych przestrzeni publicznych Sposób oceny: na podstawie sprawozdania
Wskaźniki produktu i sposób oceny - zgodnie z LPR	• Liczba obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach – szt. 2 • Liczba obiektów poddanych rewitalizacji (przebudowie, rozbudowie, odbudowie, modernizacji), w tym: na cele społeczne i gospodarcze) szt. 2 • Liczba wybudowanych/ przebudowanych/ wyremontowanych/ objętych innymi robotami budowlanymi obiektów, w których realizowane są usługi aktywizacji społeczno-zawodowej szt.1 Sposób oceny: na podstawie sprawozdania
Wskaźniki rezultatu i sposób oceny – zgodnie z LPR	Liczba osób korzystających ze wspartej infrastruktury – 250 Liczba użytkowników obiektów i obszarów poddanych rewitalizacji (przebudowie, rozbudowie, odbudowie, modernizacji), w tym: na cele społeczne, gospodarcze, edukacyjne, kulturowe – 50 Sposób oceny: na podstawie sprawozdania

KARTA PROJEKTU	
Tytuł projektu	Przebudowa komunalnej infrastruktury dla potrzeb Łojkowskiej Centrum Aktywności Społecznej
Lokalizacja	II Podobszar , Łojki ul. Długa 3,5 ,30
Krótki opis	Projekt zakłada wykonanie prac budowlanych i remontowych w zdewastowanych lokalach oraz ich niezbędne wyposażenie w celu adaptacji. Potrzeba realizacji projektu wynika z problemu niedoboru lokali mieszkalnych dla osób z grup

	defaworyzowanych. Ze wsparcia infrastruktury będą mogły skorzystać osoby włączone w program reintegracji społecznej i inne osoby, które w wyniku zaistniałej sytuacji życiowej wymagają udzielenia im przedmiotowego wsparcia. Zaplanowane działania będą możliwe do zrealizowania po zrewitalizowaniu istniejącej już tkanki mieszkaniowej należącej do zasobów Gminy. Stan techniczny i użytkowy istniejących budynków uniemożliwia ich adaptację w chwili obecnej dla mieszkańców.
Okres realizacji	2019/2020
Szacunkowa wartość projektu	4.080.000 dotacja 720.000 wkład własny
Źródła finansowania	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego 2014-2020 – 85% Budżet gminy – 15%
Podmiot odpowiedzialny za realizację	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego 2014-2020 – 85% Budżet gminy – 15%
Zgodność z celami LPR	Wzmocnienie aktywności społecznej i zawodowej społeczności lokalnych zamieszkujących obszary zdegradowane i peryferyjne
Oddziaływanie zgodnie z LPR	- Wprowadzanie nowych funkcji pozwalających na ożywienie społeczne i gospodarcze, w tym: rozwój działalności kulturalnej, edukacyjnej, społecznej, opiekuńczej, integracyjnej, turystycznej i wspieranie rozwoju przedsiębiorczości, - Poprawa jakości życia mieszkańców, wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem poprzez aktywną integrację, uczestnictwo w kulturze i rekreacji, aktywizację obywatelską i wolontariat, poprawę zatrudnienia i zmniejszenie poziomu przestępczości Sposób oceny: na podstawie ankiet
Wskaźniki produktu i sposób oceny - zgodnie z LPR	- Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją – 1,5 ha - Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach – 3 - Ludność mieszkająca na obszarach zdegradowanych- 80 os. Sposób oceny: na podstawie sprawozdania
Wskaźniki rezultatu i sposób oceny – zgodnie z LPR	- Liczba obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach – szt. 3 - Liczba obiektów poddanych rewitalizacji (przebudowie, rozbudowie, odbudowie, modernizacji), w tym: na cele społeczne i gospodarcze) szt. 3 - Liczba wybudowanych/ przebudowanych/

	wyremontowanych/ objętych innymi robotami budowlanymi obiektów, w których realizowane są usługi aktywizacji społeczno-zawodowej szt.1 Sposób oceny: na podstawie sprawozdania
--	--

KARTA PROJEKTU	
Tytuł projektu	Zrób coś dobrego na miejscu – wsparcie zatrudnienia
Lokalizacja	Gmina Blachownia – w szczególności obszar rewitalizacji Blachownia, Ul. Sienkiewicza 22
Krótki opis	Projekt jest skierowany do 27 osób bezrobotnych/biernych zawodowo powyżej 30 roku życia znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy w Gminie Blachownia. W szczególności uwzględniając grupę osób zamieszkującą tereny rewitalizowane tj. Centrum Blachowni oraz Sołectwo Łojki. Głównym celem projektu jest zwiększenie szans zatrudnieniowych, wzrost kompetencji w zakresie zdiagnozowanych potrzeb. Dodatkowo w ramach realizacji projektu przewiduje się szkolenia z IT-ECDL, zawodowe, prowadzące do uzyskania nowych kwalifikacji. Wszystkie szkolenia zakończą się certyfikowanym egzaminem. Osoby uczestniczące w projekcie otrzymają wsparcie doradcy zawodowego, trenera pracy, specjalnie dla tych osób zostanie przygotowany Indywidualny Plan Działania a także wsparcie psychologa na etapie wszystkich działań. W trakcie realizacji projektu 16 osób weźmie udział w stażach u potencjalnych pracodawców a co najmniej 9 osób znajdzie zatrudnienie.
Okres realizacji	2017-2019
Szacunkowa wartość projektu	411.937,56
Źródła finansowania	RPO WSL – EFS – dofinansowanie 350.146,56 Wkład własny – 20.596,86
Podmiot odpowiedzialny za realizację	Gmina Blachownia
Zgodność z celami LPR	• Zmniejszenie bezrobocia wśród mieszkańców • Zmniejszenie liczby osób korzystających z pomocy społecznej • Poprawa wskaźnika aktywności gospodarczej mieszkańców • Poprawa poziomu edukacji mieszkańców Sposób oceny: na podstawie sprawozdania
Oddziaływanie zgodnie z	Poprawa jakości życia mieszkańców, wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem poprzez poprawę dostępu do

LPR	zatrudnienia Sposób oceny: na podstawie ankieta
Wskaźniki produktu i sposób oceny - zgodnie z LPR	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie – 27 Sposób oceny: na podstawie sprawozdania
Wskaźniki rezultatu i sposób oceny – zgodnie z LPR	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy, uczestniczących w kształceniu lub szkoleniu, zdobywających kwalifikacje, pracujących (łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek) po opuszczeniu programu – 16 osób Sposób oceny: na podstawie sprawozdania

Załącznik nr 3 wykaz projektów uzupełniających wraz z harmonogramem realizacji

Tabela 60 – Wykaz projektów uzupełniających

Podob szar	Tytuł projektu	Beneficje nt	Opis projektu	Szacunko wa wartość projektu	Program	Okres realizacji
I Blachow nia II – Sołect wo Łojki	Projekty z zakresu przeciwdziałania patologiom społecznym realizowane na terenie Blachowni i Łojek	Gmina Blachownia/ Organizacje pozarządowe	Projekty będą skierowane do mieszkańców terenów rewitalizowanych w tym osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w szczególności osób nadużywających alkoholu bezrobotnych/biernych zawodowo znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji życiowej w tym na rynku pracy W szczególności uwzględniającą grupę osób zamieszkującą tereny rewitalizowane tj. Centrum Blachowni oraz Sołectwo Łojki. Projekty mają na celu ograniczanie zjawisk patologicznych i oraz podjęcie wszelkiego rodzaju działań profilaktycznych.	280.000	Roczny program współpracy Gminy Blachownia z organizacjami pozarządowymi	2016-2023
I Blachow nia II – Sołect wo	Projekty Budżetu obywatelskiego dla obszarów rewitalizowanych – budżet wyodrębniony Centrum Blachownia, Łojki	Gmina Blachownia / Organizacje pozarządowe	Celem i przedmiotem projektów obywatelskich, jest podnoszenie jakości życia oraz pobudzanie aktywności i odpowiedzialności obywatelskiej wśród mikrospołeczeństw. Projektu obywatelskie dotyczą	896.000	Budżet obywatelski	2017-2023

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Blachownia 2016-2023

Łojki		owe/ mieszkańcy	drobnych spraw, których realizacja podnosi jakość życia, edukuje i aktywizuje.			
I Blachownia	Dni Blachowni	Gmina Blachownia Organizacje pozarządowe	Poprawa wykorzystanie przestrzeni publicznych umożliwiających integrację mieszkańców i umocnienie spójności społecznej. Dzięki temu mieszkańcy wzajemnie się integrują poznają walory życia społecznego, aktywnie spędzają czas wolny	1.200.000	Budżet Gminy Blachownia	2016-2023
II – Sołectwo Łojki	Dni Łojek	Gmina Blachownia / Organizacje pozarządowe	Poprawa wykorzystanie przestrzeni publicznych umożliwiających integrację mieszkańców i umocnienie spójności społecznej. Dzięki temu mieszkańcy wzajemnie się integrują poznają walory życia społecznego, aktywnie spędzają czas wolny	100.000	Budżet Gminy Blachownia	2016-2023
II – Sołectwo Łojki	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Łojkach	Gmina Blachownia	Poprawa dostępu do podstawowej infrastruktury w bezpośredni sposób wpłynie na jakość życia mieszkańców Łojek oraz bezpośrednio wpłynie na poprawę i ochronę środowiska	6.900.000	POIS	2017-2019
I Blachownia	Modernizacja oświetlenia ulicznego w Gminie Blachownia	Gmina Blachownia	Celem projektu jest poprawa efektywności energetycznej oświetlenia w Gminie Blachownia przy jednoczesnym zmniejszeniu emisji CO ₂ do atmosfery. Wiąże się to również ze zwiększeniem bezpieczeństwa poruszania się mieszkańców Gminy oraz zmniejszeniem kosztów utrzymania systemu oświetlenia ulicznego. Realizacja inwestycji przyniesie oszczędności w wysokości 59.549,59 rocznie, oraz nastąpi redukcja emisji CO ₂ o 69%.	2.724.439,29	RPO WSL 2014-2020	2017-2018
I Blachownia	Rewitalizacja pasa zieleni śródmiejskiej Blachowni	Gmina Blachownia	W ramach projektu powstanie teren o docelowym charakterze parku miejskiego z zielenią izolacyjną dla terenów	4.943.384,72	POIS 2014-2020	2016-2018

			mieszkaniowych w skład, którego wejdzie budowa traktu ścieżki pieszej wraz z nasadzeniami, instalacją nawadniającą oraz obiektami małej architektury (ławki, kosze, poidelka dla ptaków, domki dla owadów, fontanna z infrastrukturą towarzyszącą). Działania realizowane w ramach projektu przyczynią się do zahamowania postępującej degradacji istniejącego obszaru biologicznie czynnego na ternie centralnej części Miasta Blachownia			
I Blachownia	W naszym przedszkolu dobrze się bawimy, miło spędzamy czas i rozwijamy się wszechstronnie	Gmina Blachownia	Celem projektu jest wzrost upowszechniania wysokiej jakości edukacji przedszkolnej skierowanej do dzieci z niepełnosprawnościami w publiczny przedszkolu w Blachowni poprzez poszerzenie oferty edukacyjnej o specjalistyczne zajęcia terapeutyczne, doposażenie w specjalistyczny sprzęt i pomoce dydaktyczne.	983.250	RPO WSL 2014-2020	2017-2018
I Blachownia	Przebudowa i remont zdegradowanego budynku Przedszkola nr 2 w Blachowni	Gmina Blachownia	Przedmiotem projektu była całkowita modernizacja zdewastowanego publicznego przedszkola wraz z kompleksową termomodernizacją i dostosowaniem go do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami	2.048.985,59	RPO WSL 2014-2020	2016-2017
I Blachownia	Budowa zintegrowanego węzła przesiadkowego w Blachowni	Gmina Blachownia	Planowana inwestycja obejmie budowę zintegrowanego węzła przesiadkowego, poprzez przebudowę skrzyżowania ul. Sienkiewicza i 1 Maja. Planowana inwestycja przewiduje także przebudowę chodników, budowę ścieżek rowerowych, budowę parkingu jak i parkingu wyłącznie dla pasażerów węzła przesiadkowego. Zaplanowano	3 550 975,90	RPO WSL 2014-2020	2018-2019

			uporządkowanie przestrzeni miejskiej – budowa terenu rekreacyjnego, miejsca oczekiwania pasażerów na kolejny odjazd autobusów. Planowana jest częściowa likwidacja zieleni kolidującej, a następnie nowe nasadzenia roślin typu trawy, byliny, krzewy i drzewa w nowoprojektowanych terenach zielonych.			
I Blachownia	Rekultywacja śródmiejskiego zbiornika w Blachowni	Gmina Blachownia	Projekt polega na rekultywacji śródmiejskiego zbiornika „Blachownia” wraz zagospodarowaniem otoczenia tj. odmuleniu/oczyszczeniu oraz wykonaniu plaży, pomostów pływających i stałych, fontann, kładek. Projekt przyczyni się do poprawy stanu środowiska naturalnego i przeciwdziała zagrożeniom wynikającym z negatywnych skutków zmian klimatu. Ponadto dzięki realizacji projektu zwiększy się dostępność mieszkańców do wysokiej jakości infrastruktury, polepszy się jakość życia, pobudzona zostanie aktywność gospodarcza, stworzone zostaną dodatkowe miejsca pracy	14.262.842,79	POIS 2014-2020	2014-2020

łączna wartość projektów podstawowych: 12.280.000,85

łączna wartość projektów uzupełniających: 49.405.815,00

WYKAZ TABEL

Tabela 1 - Analiza porównawcza struktury zaludnienia w Gminie Blachownia

Tabela 2 - Liczba ludności zameldowanej w poszczególnych miejscowościach 2014 i 2015 (stan w dniu 31.XII)

Tabela 3 - Demografia w Gminie Blachownia w latach 2012-2014

Tabela 4 – Struktura wieku i liczba mieszkańców powyżej 50 roku życia w Gminie Blachownia stan na 31.XII.2014

Tabela 5 - Liczba osób bezrobotnych w podziale na poszczególne sołectwa oraz liczba osób bezrobotnych w podziale na poszczególne sołectwa pozostających bez pracy dłużej niż 12 miesięcy

Tabela 6 - Analiza wskaźnika obciążenia osób pracujących w podziale na sołectwa

Tabela 7 – Tabela porównawcza charakteru przestępstw w Gminie Blachownia

Tabela 8 – Liczba przestępstw w zakresie kradzieży, kradzieży z włamaniem i kradzieży pojazdów w ogólnej liczbie mieszkańców poszczególnych miejscowości w Gminie Blachownia w latach 2013-2015

Tabela 9 - Udział przestępstw tj. bójki, pobicia, rozboje w ogólnej liczbie mieszkańców poszczególnych miejscowości w Gminie Blachownia w latach 2011-2015

Tabela 10 - Liczba przestępstw w zakresie przemocy domowej poszczególnych miejscowości w Gminie Blachownia w latach 2011-2015

Tabela 11- porównawcza poziomu wykształcenia mieszkańców Gminy Blachownia

Tabela 12 – Pomoc społeczna w Gminie Blachownia w latach 2012-2014

Tabela 13 - Liczba osób objętych pomocą ośrodka pomocy społecznej ze względu na ubóstwo w poszczególnych miejscowościach w Gminie Blachownia w latach 2011-2015 (stan w dniu 31.XII)

Tabela 14 – łączna liczba osób korzystających z Pomocy Społecznej ze względu na ubóstwo w latach 2011-2015 i % udział wskaźnika na terenie Gminy Blachownia

Tabela 15 - Liczba osób objętych pomocą ośrodka pomocy społecznej ze względu na bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w ogólnej liczbie mieszkańców poszczególnych miejscowości w Gminie Blachownia w latach 2011-2015 (stan w dniu 31.XII)

Tabela 16 - Liczba osób objętych pomocą ośrodka pomocy społecznej ze względu na alkoholizm w ogólnej liczbie mieszkańców poszczególnych miejscowości w Gminie Blachownia w latach 2011-2015 (stan w dniu 31.XII)

Tabela 17 - Liczba osób objętych pomocą ośrodka pomocy społecznej ze względu na niepełnosprawność w ogólnej liczbie mieszkańców poszczególnych miejscowości w Gminie Blachownia w latach 2011-2015 (stan w dniu 31.XII)

Tabela 18 - Liczba organizacji pozarządowych w poszczególnych miejscowościach w Gminie Blachownia w 2015 r

Tabela nr 19 - Wykaz organizacji pozarządowych rejestrowych, zwykłych oraz inicjatyw lokalnych o charakterze nieformalnym w Gminie Blachownia

Tabela 20- Aktywność wyborcza mieszkańców Gminy Blachownia w wyborach samorządowych w 2014 roku

Tabela 21- Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON wg sektorów własnościowych w Gminie Blachownia w latach 2011-2015

Tabela 22 Wskaźnik opisujący stan sytuacji gospodarczej na terenie Gminy Blachownia względem liczby podmiotów gospodarczych przypadających na 1 km².

- Tabela 23 - Przedsiębiorcy, osoby fizyczne z terenu Blachowni zarejestrowani w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej
- Tabela 24 - Problemy środowiskowe w poszczególnych sołectwach Gminy Blachownia
- Tabela 25 - Aktualna emisja CO₂ na terenie Gminy Blachownia
- Tabela 26 - Wykaz podmiotów gospodarczych mogących potencjalnie wywierać wpływ na środowisko
- Tabela 27 – Ilościowy rozkład podmiotów gospodarczych mogących potencjalnie wywierać wpływ na środowisko
- Tabela 28 - Poziomy przekroczeń hałasu w Gminie Blachownia
- Tabela 29 – Wstępowanie nadmiernych natężeń hałasu
- Tabela 30 - Nieruchome obiekty zabytkowe w Gminie Blachownia
- Tabela 31- Publiczna zdegradowane obiekty i tereny w Gminie Blachownia – inwentaryzacja
- Tabela 32 – Ocena dostępności transportu zbiorowego przez mieszkańców Gminy Blachownia
- Tabela 33 – Nasycenie terytorialne infrastrukturą rekreacyjną (place zabaw i siłowni) na terenie Gminy Blachownia)
- Tabela 34 Koncentracja budynków publicznych w Gminie Blachownia powodujących dysfunkcje przestrzenno-funkcjonalne.
- Tabela 35 Problemy przestrzenno-funkcjonalne w Gminie Blachownia
- Tabela 36 - Dane dotyczące mieszkalnictwa dla gminy Blachownia - lata 1995–2014
- Tabela 37 – Zasoby mieszkaniowe w Gminie Blachownia
- Tabela 38 - Średnia liczba osób zamieszkujących w mieszkaniu w Gminie Blachownia w 2014 roku
- Tabela 39 - Udział % budynków mieszkalnych wybudowanych przed 1945r. przed 1980r. po 80r. w ogólnej ilości budynków Gminy Blachownia (stan w dniu 31.XII.2014r.)
- Tabela 40 – Koncentracja terytorialna zdegradowanych obiektów i okres budowy budynków mieszkalnych - komunalnych i socjalnych na terenie Gminy Blachownia
- Tabela 41 – Wykaz budynków użyteczności publicznej w Gminie Blachownia
- Tabela 42 - Pozostałe nieruchomości komunalne o znacznym stopniu zdegradowania
- Tabela 43 – Zasoby infrastruktury techniczno-komunalnej w Gminie Blachownia w 2014r.
- Tabela 44 - Liczba przyłączy i mieszkańców korzystających z przyłączy kanalizacji w Gminie Blachownia (stan w dniu 31.XII.2014r.)
- Tabela 44 - Stan dróg w Gminie Blachownia (stan w dniu 31.XII.2015r.)
- Tabela 45 - Skala nasilenia potrzeb modernizacyjno-remontowych ciągów pieszo-rowerowych w rozłożeniu terytorialnym
- Tabela 46 - Skala nasilenia potrzeb modernizacyjno-remontowych punktów oświetleniowych Gminy Blachownia
- Tabela 47– Zbiorcza analiza problemów i zjawisk kryzysowych w Gminie Blachownia
- Tabela 48 – Alokacja nasilenia zjawisk kryzysowych w Gminie Blachownia
- Tabela 49 - Analiza dopuszczalnych wskaźników rewitalizacji
- Tabela 50 - Identyfikacja potrzeb na obszarach rewitalizowanych
- Tabela 51 – Kierunki realizacji celów szczegółowych
- Tabela 52 - Osoby w szczególnej sytuacji społecznej będące grupami docelowymi procesu rewitalizacji
- Tabela 53 – Wykaz komplementarności projektów
- Tabela 54 – Plan prac włączeniowych nad diagnozą uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych metodą SWOT

Tabela 55 - Częstotliwość sprawozdawczości z uwzględnieniem pomiaru wskaźników w okresie 2016-2023

Tabela 56 - Wskaźniki produktu i rezultatu projektów

Tabela 57 - Wskaźniki rezultatu Programu

Tabela 58 Wskaźniki oddziaływania Programu

Tabela 59 - Indykatywna tabela podziału źródeł finansowania

Tabela 60 – Wykaz projektów uzupełniających

WYKAZ MAP

Mapa nr 1 – Gmina Blachownia

Mapa nr 2- Komunikacja w Gminie Blachownia

Mapa nr 3 – Plan przebiegu budowy Autostrady A1

Mapa nr 4 – Teren obszaru zdegradowanego - Miasto Blachownia

Mapa nr 5 – Teren obszaru zdegradowanego - Sołectwo Łojki

Mapa nr 6 - I Podobszar rewitalizacji – Centrum Blachowni

Mapa nr 7 - II Podobszar rewitalizacji – Sołectwo Łojki

WYKAZ WYKRESÓW

Wykres nr 1 - Struktura wiekowa osób bezrobotnych w Gminie Blachownia

Wykres nr 2 - Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem

Wykres nr 3 - Struktura gruntowa w Gminie Blachownia

Wykres nr 4 - Ilość mieszkańców względem liczby mieszkań w Gminie Blachownia

Wykres nr 5 Wyposażenie mieszkań wg kategorii: wyposażenia w łazienkę niewyposażonych w wodociąg, łazienkę, CO i kanalizację w Gminie Blachownia

Wykres nr 6 - Obraz problemów społecznych na obszarach

Wykres nr 7 - Ocena jakości życia w Gminie Blachownia

Wykres nr 8 - Czynniki niezbędne warunkujące rozwój obszarów rewitalizowanych

Wykres nr 9 - Oczekiwane przez mieszkańców działania poprawiające jakość życia mieszkańców